

MESTO DOLNÝ KUBÍN

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA
DOLNÝ KUBÍN NA ROKY 2014 - 2020**

I.	Úvod.....	5
1	Východiská pre spracovanie dokumentu PHSR	6
1.1	Základné pojmy	6
1.2	Základné dokumenty	7
II.	SITUAČNÁ ANALÝZA.....	10
2	Charakteristika územia.....	10
2.1	Poloha mesta.....	10
2.2	História mesta	11
2.3	Profil mesta.....	12
3	Demografia	14
3.1	Demografický vývoj obyvateľstva	14
3.1.1	Počet obyvateľov	15
3.2	Veková štruktúra obyvateľstva.....	16
3.3	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	18
3.4	Národnostná a náboženská štruktúra	19
4	Ekonomika	20
4.1	Charakteristika ekonomického prostredia okresu a mesta	20
4.2	Ekonomika mesta	21
4.2.1	Rozpočtové hospodárenie mesta	21
4.3	Trh práce.....	25
4.3.1	Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva.....	26
4.3.2	Štruktúra subjektov	26
4.3.3	Nezamestnanosť	27
4.3.4	Uchádzači o zamestnanie	28
4.3.5	Významné výsledky na podporu zamestnanosti realizované v období 2007 – 2013	29
5	Vzdelávanie.....	30
5.1	Riadenie školstva.....	30
5.2	Číselné prehľady školstva.....	31
5.3	Významné výsledky v rokoch 2007-2013	33
6	Kultúra a šport.....	34

6.1	Kultúra	34
6.1.1	Kultúrne objekty	34
6.1.2	Kultúrne pamiatky	35
6.1.3	Kultúrne subjekty	35
6.1.4	Tradičné a stále kultúrne podujatia mesta Dolný Kubín	35
6.1.5	Významné výsledky v rokoch 2007-2013	36
6.2	Šport	37
6.2.1	Športové objekty	37
6.2.2	Športové subjekty	38
6.2.3	Pravidelné športové podujatia	39
6.2.4	Významné výsledky v rokoch 2007-2013	39
7	Sociálne služby	40
7.1	Terénne formy sociálnych služieb	40
7.2	Ambulantné a pobytové formy sociálnych služieb	41
7.3	Nástroje sociálnej pomoci	43
7.4	Mimovládne organizácie	43
7.5	Významné výsledky v rokoch 2007-2013	44
8	Občianska vybavenosť a bytový fond	45
8.1	Občianska vybavenosť	45
8.2	Bytový fond	46
8.3	Významné výsledky v rokoch 2007-2013	47
9	Cestovný ruch	48
9.1	Prírodný potenciál	48
9.2	Kultúrno-historický potenciál	49
9.3	Služby cestovného ruchu	49
9.3.1	Ubytovanie	49
9.3.2	Stravovacie zariadenia	51
9.4	Návštevnosť	51
9.5	Významné výsledky v rokoch 2007-2013	52
10	Dopravná a technická infraštruktúra	53
10.1	Dopravná infraštruktúra	53
10.1.1	Komunikácie	53

10.1.2	Statická doprava	57
10.1.3	Železničná doprava	57
10.1.4	Prímestská doprava	57
10.1.5	Mestská doprava.....	58
10.1.6	Významné výsledky v rokoch 2007–2013	60
10.2	Technická infraštruktúra	60
10.2.1	Zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd	60
10.2.2	Zásobovanie plynom	61
10.2.3	Zásobovanie elektrickou energiou	61
10.2.4	Tepelné hospodárstvo.....	61
10.2.5	Verejné osvetlenie	63
10.2.6	Významné výsledky v rokoch 2007–2013	64
11	Životné prostredie	65
11.1	Pôda.....	65
11.2	Voda.....	65
11.2.1	Podzemné vody	66
11.2.2	Povrchové vody.....	66
11.3	Ovzdušie	66
11.4	Hluk.....	67
11.5	Odpadové hospodárstvo.....	68
11.6	Významné výsledky v rokoch 2007–2013.....	68
12	Bezpečnosť.....	69
12.1	Významné výsledky v rokoch 2007–2013.....	71
III.	STRATÉGIA ROZVOJA MESTA.....	72
13	Swot analýza	72
14	Dotazníkový prieskum	83
15	Priority rozvoja mesta	92
IV.	IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ.....	106
16	AKČNÝ PLÁN programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Mesta Dolný Kubín na rok 2014.....	107
	PHSR V KONTEXTE PROGRAMOVÝCH DOKUMENTOV SR.....	114
	LEGISLATÍVNY RÁMEC.....	115
	PRÍLOHA Č.1.....	117

I. ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len PHSR) mesta Dolný Kubín na roky 2014 - 2020 predstavuje základný programový dokument zameraný na podporu regionálneho rozvoja na lokálnej úrovni. Je to strednodobý plánovací dokument, ktorý bol spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

PHSR 2014 – 2020 nahrádza PHSR mesta Dolný Kubín na obdobie 2007 – 2013, ktorý bol schválený uznesením mestského zastupiteľstva číslo 94/2007 zo dňa 17.12.2007.

Dokument PHSR

- poskytuje mestskej samospráve systémový nástroj na realizáciu rozvojových cieľov,
- predstavuje záväzný referenčný dokument, pomocou ktorého sa mesto môže uchádzať o finančné prostriedky z európskych a národných verejných fondov podporujúcich komplexný rozvoj založený na princípoch trvalej udržateľnosti,
- pomáha správne sformulovať víziu mesta, rešpektuje kritériá trvalej udržateľnosti rozvoja,
- poskytuje logicky usporiadaný súbor aktivít, ktoré podporujú pokrok v jednotlivých oblastiach života mesta.

Cieľom dokumentu PHSR je analýza súčasného stavu mesta Dolný Kubín, jeho možností, príležitostí, potrieb a následného definovania cieľov rozvoja a opatrení na dosiahnutie týchto cieľov, ktoré napomôžu rozvoju Dolného Kubína s ohľadom na potreby občanov mesta.

Jednou z hlavných častí dokumentu je SWOT analýza, ktorá poukazuje na slabé a silné stránky jednotlivých oblastí a je podkladom pre strategickú časť dokumentu.

Neoddeliteľnou súčasťou dokumentu je vyhodnotenie dotazníkov od občanov. Cieľom predložených dotazníkov bolo identifikovať potreby občanov a ich názory na súčasný život v meste, ale aj ich predstavy ďalšieho rozvoja Dolného Kubína.

1 VÝCHODISKÁ PRE SPRACOVANIE DOKUMENTU PHSR

1.1 Základné pojmy

Regionálny rozvoj – regionálny rozvoj na Slovensku sa riadi záväznými pravidlami na úrovni štátu, ako aj odporúčaniami Európskej únie, keďže v priebehu roku 2004 vstúpila Slovenská republika do štruktúr tejto organizácie. Základné pojmy regionálneho rozvoja definuje zákon č.539/2008, Z.z o podpore regionálneho rozvoja.

Strategické plánovanie – je nepretržitý proces zabezpečenia rovnováhy medzi cieľmi a možnosťami mesta v neustále sa meniacom prostredí. Cieľom strategického plánovania je určiť ciele a spôsob dosiahnutia týchto cieľov.

Strategický dokument – je dokument zameraný na rozvoj mesta spracovaný na 5 a viac rokov. Dokument predstavuje odporúčania pre vedenie mesta v oblasti jeho ďalšieho rozvoja. Dokument musí byť v súlade s Územným plánom mesta.

SWOT analýza – je základný nástroj strategického plánovania. Používa sa na hodnotenie silných a slabých stránok súčasného stavu územia, ďalej hodnotenie príležitostí a ohrození zameraných na budúci rozvoj územia z hľadiska vonkajších faktorov. Výsledkom je prehľad o súčasnej situácii územia.

Cieľ – je stav, ktorý chce mesto dosiahnuť. Cieľ musí byť jasne definovaný, reálny, merateľný a musia ho akceptovať zainteresované subjekty.

Akčný plán – predstavuje súbor aktivít, ktoré je potrebné vykonať, aby sme dosiahli konkrétny cieľ. Akčný plán je zadefinovaný termínom realizácie, merateľným výstupom, zdrojmi financovania a realizácie akčného plánu.

Priorita – predstavuje oblasť, na ktorú sa chce mesto v budúcnosti zamerať.

Opatrenie – predstavuje súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority.

Monitoring – predstavuje pravidelné sledovanie plnenia ukazovateľov akčných plánov.

1.2 Základné dokumenty

Podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva na základe dokumentov:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku
- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta

Dokument PHSR mesta je v zákone 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja zadefinovaný v § 8: „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.“

Mesto Dolný Kubín má spracovaný dokument PHSR na obdobie 2007 – 2013, ktorý obsahuje 5 rozvojových priorít, ktoré sú ďalej špecifikované v jednotlivých opatreniach. Opatrenia boli podkladom pre spracovanie akčných plánov pre jednotlivé roky platnosti dokumentu. Akčné plány boli pravidelne raz ročne monitorované a vyhodnocované. Sumár vyhodnotenia akčných plánov 2007 – 2013 bol podkladom pre spracovanie strategického dokumentu PHSR na obdobie 2014 – 2020.

PHSR 2007 – 2013 bol podkladom pre predloženie viacerých investičných i neinvestičných projektov financovaných zo zdrojov EÚ.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku je strednodobým programovým dokumentom, ktorý obsahuje najmä:

- analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja na území kraja, jeho hlavné vývojové smery, určenie cieľov a prvoradých potrieb,
- určenie okresov a obcí, ktorých rozvoj je potrebné podporovať s ohľadom na potrebu rovnováhy v rozvoji samosprávneho kraja,
- úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, kultúre a v ďalších oblastiach,
- návrh finančného a administratívneho zabezpečenia programu rozvoja kraja.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku musí byť v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, ktorá je východiskovým dokumentom o regionálnom rozvoji SR a bude východiskovým

dokumentom pre spracovanie nového programového dokumentu na čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ pre roky 2014 až 2020.

Program rozvoja vyššieho územného celku sa zohľadňuje ako podklad pri spracovaní programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí na území príslušného kraja.

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky predstavuje východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Jej úlohou je pre región na úrovni jednotlivých krajov SR:

- identifikovať jeho vnútorný potenciál a špecifikovať jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizovať jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci Slovenskej republiky, ako aj v európskom kontexte,
- určiť jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Národná stratégia vychádza z predpokladov zadefinovaných v programoch Európskej únie. Od roku 2014 začína nové programové obdobie 2014 – 2020, určené na čerpanie finančných prostriedkov. Preto je nevyhnutné poznať zábery a dokumenty EÚ, ktoré určujú pravidlá a podmienky čerpania finančných prostriedkov.

Dokument Európa 2020

Prioritou stratégie Európa 2020 je dosiahnutie rastu, ktorý je:

inteligentný – prostredníctvom efektívnejšieho investovania do vzdelávania, výskumu a inovácií;

udržateľný – vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameraniu sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a

inkluzívny – s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

Stratégia stanovuje päť ambiciózných cieľov v jednotlivých oblastiach:

- **Zamestnanosť** – 75 % populácie vo veku 20-64 rokov by malo byť zamestnaných,
- **Inovácie** – 3 % HDP EÚ by malo byť investovaných do výskumu a vývoja,
- **Klimatické zmeny** – mali by sa splniť ciele „20/20/20“ v oblasti klímy/energie (vrátane zníženia emisií na 30 % v prípade vhodnosti podmienok),
- **Školstvo** – podiel ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku, by mal byť nižší než 10 %, pričom najmenej 40 % ľudí vo veku 30 až 34 rokov by malo mať terciárne alebo ekvivalentné vzdelanie,
- **Chudoba** – zníženie chudoby stanovením si cieľa vymaniť aspoň 20 miliónov ľudí z rizika chudoby alebo vylúčenia.

V rámci stratégie Európa 2020 prijala Európska rada hlavné ciele pre celú EÚ. Následne si členské štáty stanovujú svoje národné ciele, v ktorých majú zohľadniť svoju relatívnu východiskovú pozíciu a národnú situáciu.

(Zdroj: http://ec.europa.eu/regional_policy/what/europe2020/index_sk.cfm)

Partnerská dohoda Slovenskej republiky o využívaní štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014 – 2020

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako hlavný strategický dokument na využívanie fondov Spoločného strategického rámca v programovom období 2014-2020, bola schválená Vládou SR jej uznesením č. 65/2014 z 12. februára 2014.

Partnerská dohoda definuje stratégiu a priority pre efektívne a účinné investície v objeme 15,3 mld. EUR na najbližších 10 rokov. Prioritou Slovenskej republiky je dopravná infraštruktúra, výskum, vývoj a inovácie, podpora malých a stredných podnikov, ochrana životného prostredia, digitálna agenda, energetická efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie. Nemenej dôležité budú investície do zamestnanosti, vzdelávania, sociálneho začlenenia a do zvýšenia efektívnosti verejnej správy.

II. SITUAČNÁ ANALÝZA

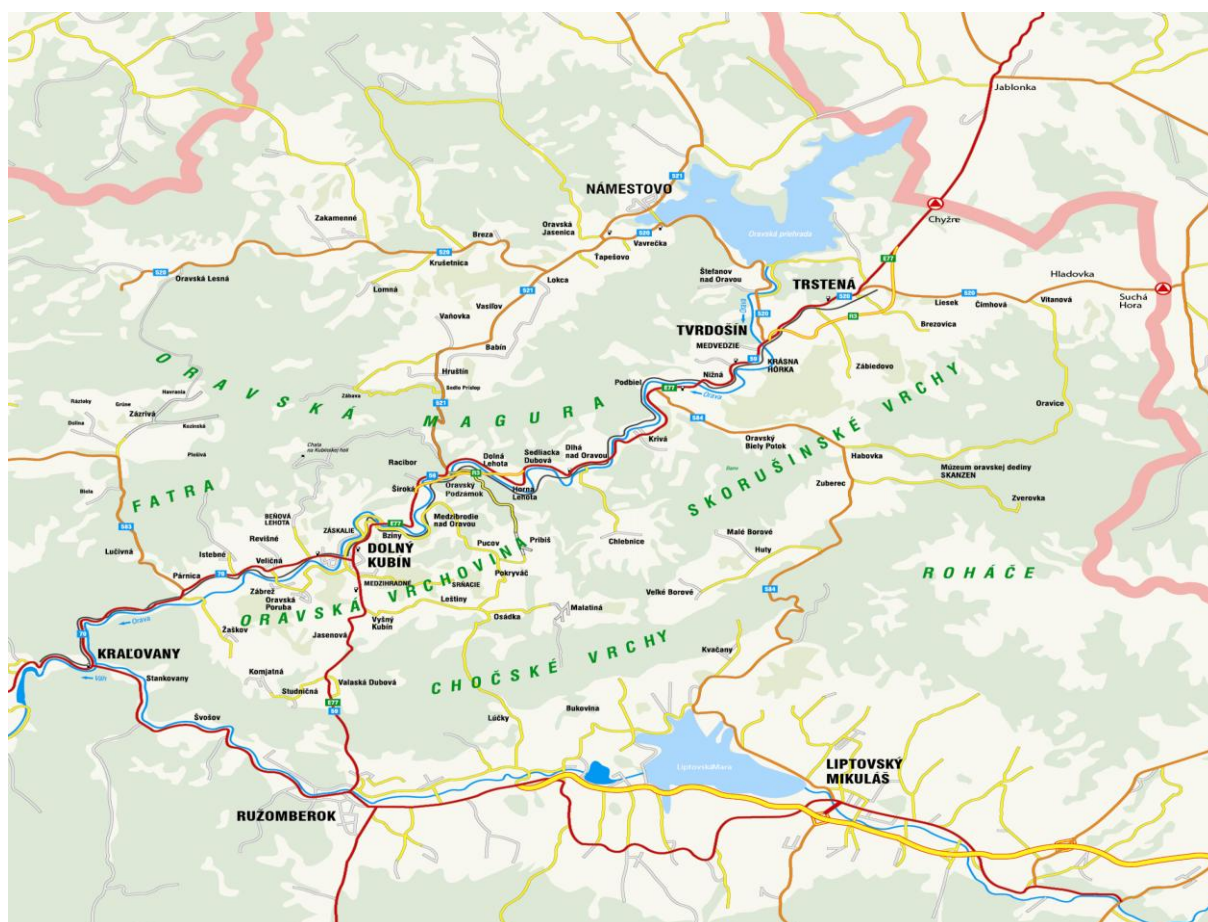
2 CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA

2.1 Poloha mesta

Mesto Dolný Kubín leží na juhozápade regiónu Orava, na rozhraní Oravskej vrchoviny s Oravskou Magurou. Pre návštevníkov je vstupnou bránou na Oravu, ktorá je najsevernejším regiónom Slovenska.

Mesto sa rozprestiera v nadmorskej výške 468 m.n.m a má rozlohu 55,05 km². Rozkladá sa v údolí na oboch brehoch rieky Oravy, ktorá delí mesto Dolný Kubín na dve časti. Po ľavej strane toku rieky je časť starého, historického mesta, po pravej strane je nová časť mesta – Bysterec. Dominantou týčiacou sa nad mestom je z juhu Veľký Choč (1 611 m), zo severu Kubínska hoľa (1 346m) a zo západu sú to pohoria Malej a Veľkej Fatry.

GPS súradnice mesta: N49°12', E19°18'

Mapa Oravy

Zdroj: ZRNO, Dolný Kubín

2.2 História mesta

Názov Kubín sa prvýkrát spomína v roku 1325 v listine, ktorou turčiansky konvent potvrdil zmenu majetkov a získanie osady Vyšný Kubín zemepánom z Liptovskej Revúcej. Z toho vyplýva, že v tomto období musel existovať aj Dolný Kubín. Presnejšia zmienka o Dolnom Kubíne je z roku 1381, keď medzi vyšnokubínskymi a dolnokubínskymi obyvateľmi, patriacimi k Oravskému hradu, vypukol spor o medze. V rokoch 1564 – 1578 mal Dolný Kubín len 10–11 usadlostí. Pri súpise domov pre kráľovskú daň v roku 1598 tu napočítali 34 domov. Obyvateľstvo bolo trvale viazané na pôdu, bez práva slobodného sťahovania. Obec spravoval richtár.

Medzníkom v dejinách Dolného Kubína je rok 1632, keď riaditeľ Oravského komposesorátu Gašpar Illešházy za ročný poplatok 10 zlatých oslobodil jeho obyvateľov od vykonávania robotných povinností a povýšil ich na mešťanov. Privilégium pod pokutou prikazovalo obyvateľom Dolného Kubína stavať len pekné a úhl'adné domy, opraviť obecný špitál a školu. Roku 1633 panovník Ferdinand II. vydal nové privilégium, ktorým Dolnému Kubínu okrem dovtedajších dvoch jarmokov povolil ďalšie dva slobodné výročné jarmoky. Veľmi nepokojné časy doľahli na Dolný Kubín v druhej polovici 17. storočia. Povstanie uhorskej šľachty a pustošenie poľsko-litovských vojsk tu zanechalo značné škody. V snahe o hospodárske povznesenie mesta vydal riaditeľ Oravského komposesorátu Juraj Erdödy 30. júna 1696 privilégium na vyberanie mýta v dolnokubínskom brode. Posledné privilégium vydal mestečku panovník Karol III. roku 1712; potvrdzovalo Dolnému Kubínu všetky predošlé privilégiá bez zmeny a povoľovalo mu vydržiavať ešte jeden jarmok v nedeľu. Zároveň oslobodzovalo obyvateľov od platenia mýta na súši i na vode. Mesto sa začalo výraznejšie meniť po roku 1683, keď sa tu konávali stoličné generálne a partikulárne kongregácie, a keď sa definitívne rozhodlo, že bude sídlom stolice. Roku 1726 poskytol Oravský komposesorát pozemok pod stavbu stoličného domu. Stavali ho z miestneho kameňa. Po požiari v roku 1834 sa prišlo k prestavbe celého Dolného Kubína a boli sprísnené protipožiarne opatrenia. Napriek tomu už v roku 1834 vznikol v Dolnom Kubíne ďalší požiar. Stoličný úrad, Oravský komposesorát a mestečko sa dohodli na úplnej prestavbe pravej strany námestia. Novým rozparcelovaním stavebných pozemkov sa umožnila výstavba domov mestského typu a priamočiarosť námestia. Dolný Kubín nadobudol postupne mestský vzhľad. V 19. storočí sa Dolný Kubín dostával stále výraznejšie do povedomia Slovákov. Narodili sa tu, alebo pôsobili, viaceré osobnosti, ktoré zasiahli do rozvoja slovenskej kultúry a vzdelanosti a mali významný podiel na slovenskom národnom hnutí. Nesporne k nim patrili Janko Matúška, autor textu slovenskej hymny, najväčší slovenský básnik Pavol Országh Hviezdoslav, známy milovník literatúry a zberateľ kníh Vavrinec Čaplovič, lekár a spisovateľ Ladislav Nádaši-Jégé, farár Andrej Radlinský a celý rad ďalších osobností. Začiatkom druhej polovice 19. storočia v Dolnom Kubíne vyvíjala významnú činnosť Spoločnosť Čaplovičovej knižnice, pričom sa zamerala nielen na využívanie rozsiahlej knižnice, ale hlavne na rozvíjanie regionálneho výskumu Oravy, Turca a Liptova, čo bolo v tých časoch veľmi pozoruhodné.

Živnú pôdu našli v Dolnom Kubíne aj matičné roky. Poprední predstavitelia slovenskej inteligencie boli zakladateľmi Matice slovenskej. Intenzívny národný život neútlchol v Dolnom Kubíne ani v dobách silnej maďarizácie. Usporiadávali sa slovenské ochotnícke predstavenia a účinkoval tu slovenský spevokol. Postavenie kultúrneho centra Oravy si mesto uchovalo aj po roku 1918.

Popri bohatom národnom a kultúrnom živote mesto napredovalo i v hospodárskej oblasti. Väčším podnikom bol Oravský priemysel, účastinná spoločnosť. Podnik vlastnil pílu, mlyn a po roku 1919 elektrárňu. V Dolnom Kubíne sa nachádzali kasárne. Rozsiahlejšia stavebná činnosť začala až po roku 1945, keď sa prišlo k výstavbe bytov, verejných budov a priemyselných závodov.

Významné obdobie pre Dolný Kubín nastalo po roku 1960. Vyplývalo to z novej územnej organizácie, keď bol na Orave z okresov Námestovo, Trstená a Dolný Kubín vytvorený jeden okres so sídlom v Dolnom Kubíne. Po mnohých rokoch sa Dolný Kubín stal opäť sídlom celej Oravy. Roku 1972 sa stal Dolný Kubín sídlom obvodného významu. Cieľavedomý rozvoj mesta pokračoval aj v osemdesiatych rokoch 20. storočia. Dolný Kubín sa tak stáročiami formoval až do dnešnej podoby hospodárskeho, kultúrneho, športového a rekreačného centra Oravy.

2.3 Profil mesta

Dolný Kubín je okresným mestom a administratívnym centrom regiónu, sídlo tu má viacero verejných inštitúcií, ktoré zabezpečujú výkon štátnej správy v ich pôsobnosti.

Dolný Kubín je metropolou Oravy, má takmer 19 500 obyvateľov. Z urbanistického hľadiska je tvorený Starým mestom a mestskými časťami: Veľký Bysterec, Malý Bysterec, Banisko, Brezovec, Beňova Lehota, Záskanie, Mokrad', Kňazka, Medzihradné a Srňacie.

Do územia okresu zasahuje svojou časťou Národný park Malá Fatra s množstvom rozoklaných dolín a rôznych zaujímavých skalnatých útvarov. Vyhľadávané lyžiarske terény pre zjazdárov a bežcov ponúkajú strediská Kubínska hoľa, Racibor a Malá Lučivná.

Mapa mesta Dolný Kubín a jeho mestských častí
Zdroj: ZRNO, Dolný Kubín

Dolný Kubín je živé, rozvíjajúce sa mesto, v ktorom nechýbajú pracovné príležitosti. Medzi najvýznamnejších dlhodobých zamestnávateľov patria firmy z oblasti strojárského, kovospracujúceho a elektrotechnického priemyslu. V ostatných rokoch sa v meste etablovali renomované spoločnosti vyrábajúce komponenty pre automobilový priemysel. Napriek štruktúre priemyslu patrí územie mesta aj okresu medzi oblasti málo zaťažené emisiami. Prispievajú k tomu moderné technológie spĺňajúce najprísnejšie ekologické normy. Zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov mesta, ale aj pre široké okolie zabezpečuje Dolnooravská nemocnica s poliklinikou MUDr. L. Nádašiho–Jégého.

Dolný Kubín poskytuje obyvateľom a návštevníkom pomerne široký sortiment služieb. Priamo v meste sa nachádzajú ubytovacie zariadenia na rôznej kvalitatívnej i cenovej úrovni, od hotelov cez penzióny až po priváty, tiché a útulné kaviarničky, štýlové reštaurácie, pizzérie, cukráreň.

3 DEMOGRAFIA

3.1 Demografický vývoj obyvateľstva

V časti Demografia sú vedené aktualizované demografické údaje za roky 2012 a 2011 podľa informácií zverejnených Štatistickým úradom SR.

Podľa nich k 31.12.2012 žilo v Dolnom Kubíne 19 472 obyvateľov, z toho 51,24% (9 978) žien. Hustota osídlenia predstavuje 354 obyvateľov na km².

Demografický vývoj v meste je charakteristický postupným spomaľovaním reprodukcie obyvateľstva. Zmeny vekovej štruktúry, a to najmä znižovanie podielu detskej zložky, upozorňujú na proces demografického starnutia obyvateľov.

Podiel obyvateľov v produktívnom veku (15 – 64 rokov) predstavuje 73,34 %. K zmenám dochádza u obyvateľstva v poproduktívnom veku (65 a viac rokov); ide o trend mierneho rastu, ktorý sa pri nezmenených úmrtnostných pomeroch bude zrýchľovať, pretože sa do tejto skupiny postupne začnú presúvať populačne silné ročníky; v roku 2012 tvorila táto veková skupina 10,96 %. V Dolnom Kubíne je absolútna prevaha obyvateľov slovenskej národnosti, ku ktorej sa prihlásilo 91% obyvateľov mesta.

Tabuľka č. 1

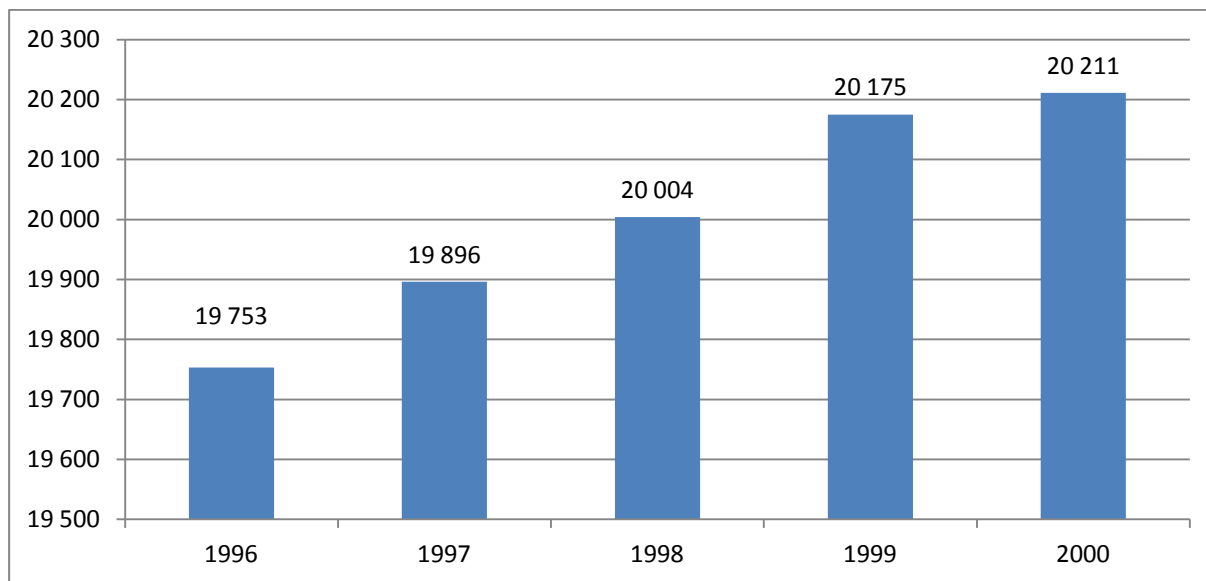
Demografické ukazovatele mesta Dolný Kubín za roky 2004 – 2012									
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Stav	19 855	19 883	19 882	19 775	19 747	19 703	19 661	19 589	19 554
Živonarodení	235	202	193	224	239	228	229	232	195
Zomretí	116	138	140	141	128	119	138	153	115
Prírodný prírastok / úbytok	119	64	53	83	111	109	91	79	80
Pristťahovaní	203	253	198	221	198	205	159	197	171
Vystťahovaní	294	318	358	332	353	356	348	311	333
Prírastok / úbytok sťahovaním	-91	-65	-160	-111	-155	-151	-189	-114	-162
Celkový prírastok / úbytok	28	-1	-107	-28	-44	-42	-98	-35	-82
Stav k 31. 12	19 883	19 882	19 775	19 747	19 703	19 661	19 563	19 554	19 472

Zdroj: Štatistický úrad SR

3.1.1 Počet obyvateľov

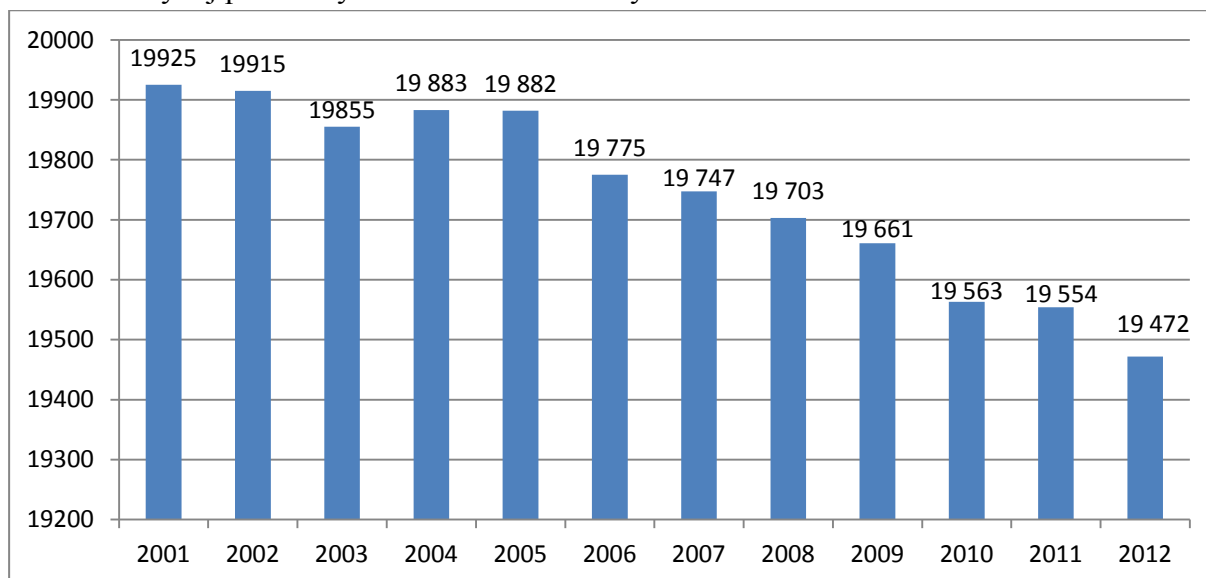
Počet obyvateľov mesta Dolný Kubín mal do roku 2000 stúpajúcu tendenciu, od roku 2001 klesá. Najvyšší pokles počtu obyvateľov mesto zaznamenalo roku 2006 (o 107 obyvateľov), bolo to spôsobené veľkým počtom vyst'ahovaných obyvateľov (358) a najnižším prirodzeným prírastkom (53) za sledované obdobie (tabuľka č.1).

Graf č.1 Vývoj počtu obyvateľov v meste Dolný Kubín od roku 1996 do roku 2000

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č.2 Vývoj počtu obyvateľov v meste Dolný Kubín od roku 2001 do roku 2012

Zdroj: Štatistický úrad SR

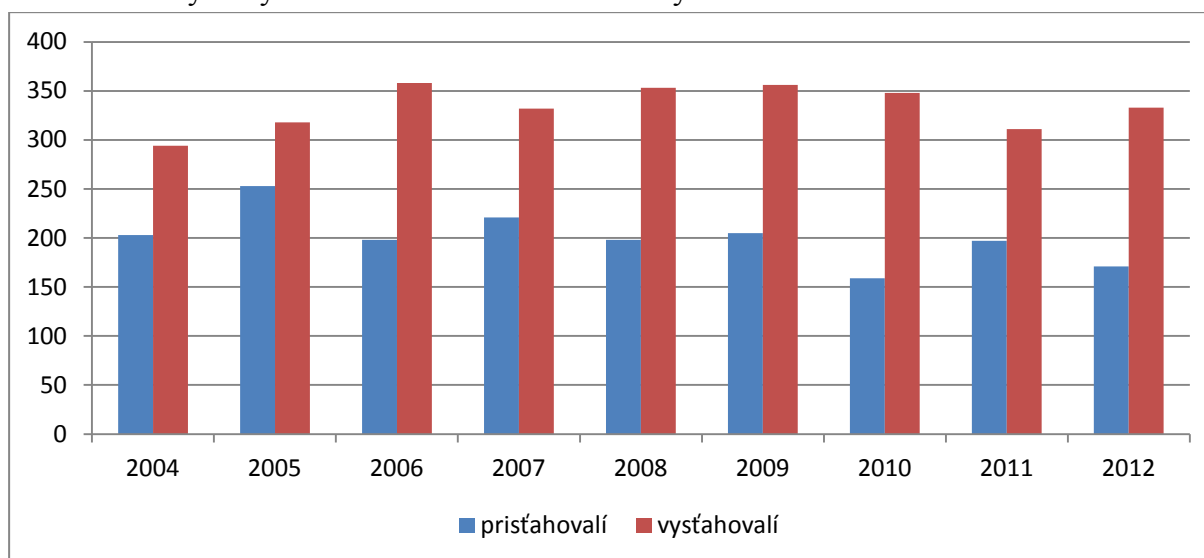
S počtom obyvateľov mesta úzko súvisí údaj o pohybe obyvateľstva. V rokoch 2004 až 2012 pretrváva negatívny trend, keď až na rok 2005 počet vystáňovaných prevyšuje počet prisťahovaných. V najbližších rokoch pravdepodobne nie je možné očakávať zmenu trendu znižovania počtu obyvateľov mesta.

Tabuľka č. 2

Pohyb obyvateľstva mesta Dolný Kubín									
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Prisťahovaní	203	253	198	221	198	205	159	197	171
Vystáňovaní	294	318	358	332	353	356	348	311	333
Úbytok vystáňovaním	-91	65	-160	-111	-155	-151	-189	-114	-162

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č.3 Pohyb obyvateľstva na území mesta Dolný Kubín

Zdroj: Štatistický úrad SR

Dôvody vystáňovania obyvateľov sú predovšetkým dôsledkom nedostatku vhodných lokalít pre individuálnu bytovú výstavbu, veľa občanov mesta migruje za prácou, a to aj mimo územia republiky. V neposlednom rade je vystáňovanie spôsobené aj možnosťou využitia bývania v rodičovských domoch na vidieku.

3.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva ako jedna z najdôležitejších demografických charakteristík je výsledkom predchádzajúcich trendov vo vývoji pôrodnosti, úmrtnosti a migrácie za ostatných približne sto rokov, ktorá zároveň určuje budúci populačný vývoj.

Tabuľka č. 3

Rozdelenie obyvateľov podľa veku										
Trvalo bývajúce obyvateľstvo	0-4r.	5-9r.	10-14	15-24	25-49r.	50-64r.	65-69	70-79r.	80-89r.	nad 90r.
Muži	577	504	517	1 364	3 826	1 856	326	390	126	8
Ženy	482	484	494	1 317	3 774	2 143	438	535	280	31
Spolu	1 059	988	1 011	2 681	7 600	3 999	764	925	406	39

Zdroj: Štatistický úrad SR, údaje k 31.12.2011

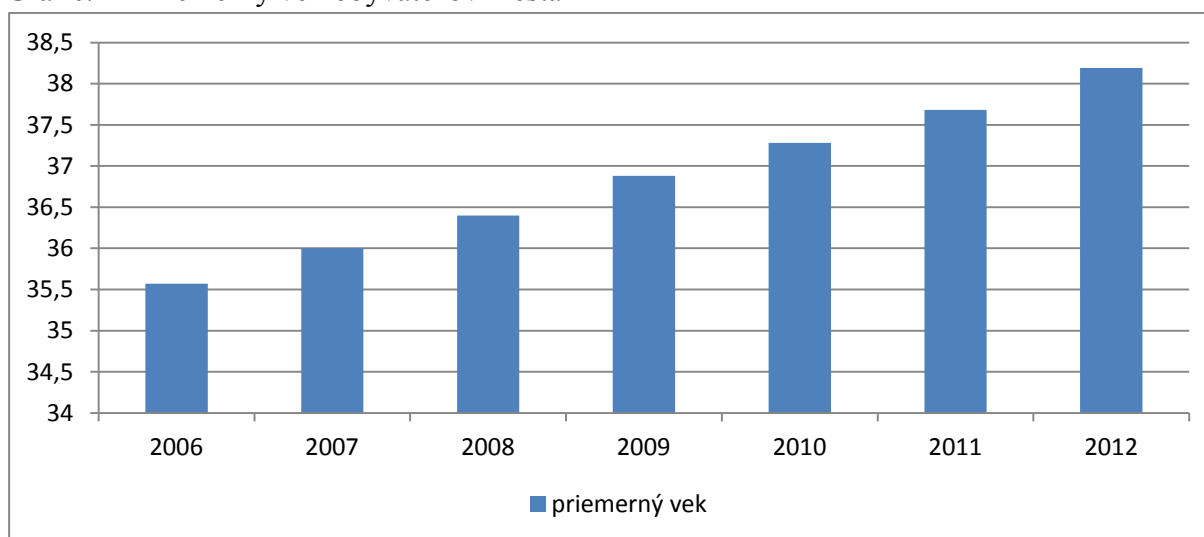
Dominantným problémom nielen mesta Dolný Kubín, ale aj celého Slovenska, je populačné starnutie, ktoré svojimi dopadmi ovplyvňuje všetky oblasti spoločenského života – ekonomickú, sociálnu a v neposlednom rade aj sféru zdravotnej starostlivosti. Nakoľko v najbližších rokoch je tento trend nezvratný, je namieste, aby sa zmenám vo vekovej štruktúre obyvateľstva venovala náležitá pozornosť. Mesto musí byť pripravené riešiť dôsledky starnutia, prijímať opatrenia na ich zmiernenie a celkovo prispôbiť svoje fungovanie v zmysle zmenených medzigeneračných vzťahov.

Tabuľka č. 4

Prehľad vývoja priemerného veku obyvateľov Dolného Kubína							
Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
priemerný vek	35,57	36	36,4	36,88	37,28	37,68	38,19
Index starnutia	90,75	97,42	104,65	111,42	117,18	64,81*	69,78

Zdroj: Štatistický úrad SR

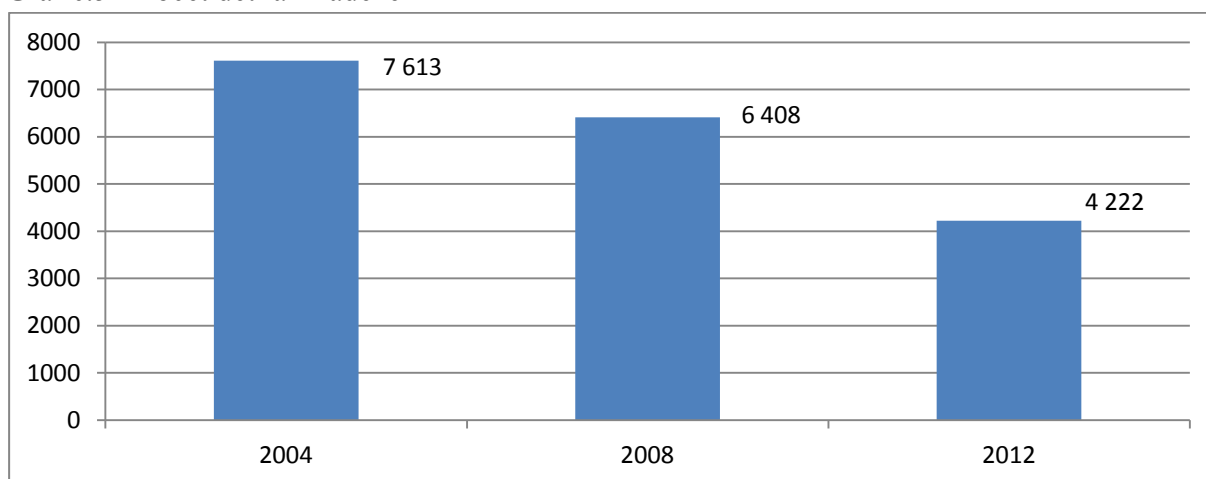
Graf č.4 Priemerný vek obyvateľov mesta

Zdroj: Štatistický úrad SR

Priemerný vek obyvateľstva úzko súvisí s počtom detí a mládeže, ktorý podľa dostupných informácií za ostatné roky výrazne klesá.

Graf č.5 Počet detí a mládeže

Zdroj: Štatistický úrad SR

3.3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Pri porovnaní dostupných údajov zo sčítania obyvateľov z roku 2011 a 2001 sa skvalitnila vzdelanostná štruktúra obyvateľstva mesta hlavne výrazným poklesom občanov so základným vzdelaním, výrazne vzrástol počet obyvateľov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním.

Tabuľka č. 5

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania v Dolnom Kubíne				
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Rok 2001		Rok 2011	
	Spolu	% obyvateľov	Spolu	% obyvateľov
Základné vzdelanie	2 856	14,32	1 988	10,17
Stredné vzdelanie	10 224	51,25	9 858	50,41
Vysokoškolské vzdelanie	2 197	11,01	3 643	18,63
Ostatní bez udania školského vzdelania	130	0,65	1 016	5,20
Ostatní bez školského vzdelania vrátane detí do 16 rokov	4 541	22,77	3 049	15,59
Spolu obyvatelia Dolného Kubína	19 948	100,00	19554	100

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

3.4 Národnostná a náboženská štruktúra

V národnostnej štruktúre prevládajú občania slovenskej národnosti, ku ktorej sa pri sčítaní v roku 2011 prihlásilo 17 848 občanov t. j. 91 %. Najpočetnejšiu národnostnú menšinu tvorilo 142 Čechov (0,7 %), ďalej 34 Poliakov (0,2 %), 31 Rómov (0,16%), 20 Maďarov (0,1 %) a 14 Ukrajincov (0,07%).

V religióznej štruktúre je najvyšším podielom (58 %) zastúpená Rímsko-katolícka cirkev, ku ktorej sa hlási 11 369 občanov. Nasleduje Evanjelická cirkev augsburského vyznania so 14 % podielom (2 764 občanov).

4 EKONOMIKA

4.1 Charakteristika ekonomického prostredia okresu a mesta

Okresu Dolný Kubín patrí podľa výsledkov projektu „Konkurencieschopné regióny 21“, spracovaného Podnikateľskou alianciou Slovenska v rokoch 2009–2010 spomedzi 79 okresov Slovenska v ukazovateli index regionálneho podnikateľského prostredia celkové 42. miesto. Tabuľka ukazuje umiestnenie okresu Dolný Kubín v rámci Slovenska v jednotlivých subindexoch:

Tabuľka č. 6

Subindex	Pozícia v rámci SR	Skóre (1-6) okres DK	Skóre (1-6) SR
Ekonomická aktivita	36	3,46	3,51
Verejná správa a legislatíva	52	3,24	3,32
Technológie a infraštruktúra	48	2,97	3,30
Vzdelávanie a ľudské zdroje	40	3,46	3,43
IRPP	42	3,32	3,43

Za celoslovenským priemerom okres Dolný Kubín výrazne zaostáva v oblasti technológií a infraštruktúry, približne na úrovni priemeru Slovenska je v oblasti ekonomickej aktivity, verejnej správy a legislatívy. Nad úrovňou SR je v oblasti vzdelávania a ľudských zdrojov. Za najväčšie konkurenčné výhody okresu možno považovať dostupnosť voľnej pracovnej sily, disciplínu a pracovitosť zamestnancov, či nízku byrokráciu a prieťahy v konaní na úradoch. Ako hlavné bariéry rozvoja podnikania boli vyhodnotené úrovne konkurencie v priemysle, migrácia kvalifikovanej pracovnej sily a vzdelanostná úroveň uchádzačov o zamestnanie.

Základom ekonomiky mesta Dolný Kubín je rozvinutý priemysel. Dlhoročné tradície má predovšetkým strojárstvo a elektrotechnika, ktorých predstaviteľmi boli od päťdesiatych rokov minulého storočia štátne podniky ZVL a SEZ. Na ich činnosť nadviazali viaceré firmy, ktoré v súčasnom období hlavne dodávajú komponenty pre automobilový priemysel: Miba Sinter Slovakia, s.r.o., Bourbon AP Dolný Kubín, s.r.o., Nobel Automotive Slovakia, s.r.o., Klauke Slovakia, s.r.o., MAHLE Engine Components Slovakia, s.r.o., SCAME - SK, s.r.o., či KAJO metal, s.r.o.. Strojárskej výrobe sa však venujú aj viaceré ďalšie väčšie či menšie firmy: ELKOP, s.r.o., SEZ DK a.s., FONTANA, a.s., ORAVEX, s.r.o., KOBIT - SK, s.r.o., a iné.

Rovnako má v okrese Dolný Kubín dlhodobé tradície hutnícky priemysel, ktorý priamo v meste zastrešuje spoločnosť KOVOHUTY Dolný Kubín, s.r.o..

Potravinársky priemysel predstavuje v rámci mesta spoločnosť Pekárne a cukrárne RUSINA, spol. s r.o. Stavebníctvom a stavebnou činnosťou sa popri množstve malých firiem a živnostníkov zaoberajú spoločnosti Oraving, s.r.o., a J.P.V.K. SROS, spol. s r.o.

Napriek tomu, že po zmene politického systému vzniklo v meste viacero firiem z oblasti služieb, vývoja softvéru či výroby moderných technológií, možno konštatovať, že štruktúra zamestnávateľov je málo diverzifikovaná. Chýbajú firmy, ktoré by využili potenciál oblasti, t.j. napr. z oblasti spracovania dreva, potravinárskeho priemyslu či výroby stavebných hmôt. Naviazanosť na automobilový priemysel prináša so sebou riziko možného útlmu výroby, a tým zvýšenie nezamestnanosti v meste a okolí.

4.2 Ekonomika mesta

4.2.1 Rozpočtové hospodárenie mesta

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v danom roku, ktorým obec riadi financovanie svojich úloh a funkcií, vyjadrujúci samostatnosť vlastného hospodárenia, vyjadrujúci finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacich na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na území obce. Súčasťou rozpočtu obce sú príjmy a výdavky, finančné vzťahy a súčasťou rozpočtu obce sú aj zámery a ciele, ktoré obec realizuje v rozpočtovom období.

Základný zdroj príjmov pre obec sú daňové a nedaňové príjmy obce, pričom vo finančnom vyjadrení najväčšiu časť týchto príjmov tvorí príjem od štátu na základe zákona NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy. Akákoľvek zmena v makroekonomickom prostredí, zmena v daňovom prostredí s dopadom na podnikateľský sektor a na zamestnanosť sa prejaví v znížení príjmov územnej samosprávy t.j. príjmov obcí.

Najvyššie príjmy a výdavky mesto dosiahlo v roku 2008. Z celkových bežných príjmov roku 2008 výnos dane z príjmov predstavoval 58%. Zvýšený objem výdavkov v roku 2008 bol ovplyvnený realizáciou investičných akcií – rekonštrukcie verejného osvetlenia a výstavba Aquaparku, na ktoré mesto čerpalo úvery vo výške 1 576 711 EUR.

V roku 2009 sa nižší vývoj príjmov prejavil v znížení podielu výnosu dane z príjmov na celkových bežných príjmoch rok 2009 (11 083 279) na 52 %, čo sa recipročne odrazilo aj v čerpaní výdavkov.

Vo výdavkoch sa odzrkadlili realizované rekonštrukcie základných škôl, ktoré boli financované z fondov EÚ a z vlastných zdrojov. V roku 2009 boli touto formou financované rekonštrukcie ZŠ M. Škrabáka, ZŠ M. Kukučina, ktorých rekonštrukcia pokračovala aj v roku 2010.

V roku 2010 boli zrealizované investičné akcie zamerané na miestne komunikácie mestskej časti Mokrad' v čiastke 104 952 EUR z prostriedkov mesta a 205 104 EUR z prostriedkov MH SR, rekonštrukcie ZŠ J. Matúšku v čiastke 30 9176 EUR, zosuv pôdy Banisko v čiastke 266 000EUR z prostriedkov MV SR.

V roku 2011 investície smerovali do rekonštrukcie Hviezdoslavovho námestia v čiastke 1 336 944 EUR, z toho 1 106 093 EUR boli použité prostriedky z EU a 87 211 EUR vlastné zdroje.

V roku 2012 boli zrealizované investičné akcie (kapitálové výdavky) v celkovej čiastke 1 537 487 EUR, ktoré boli použité na výkup pozemkov (665 821 EUR), rekonštrukciu klientskeho centra (12 910 EUR), kamerový systém MsP (15 037 EUR), miestne komunikácie Záskanie (49 999 EUR), vybudovanie verejného osvetlenia IBV Brehy (11 999 EUR) a iné.

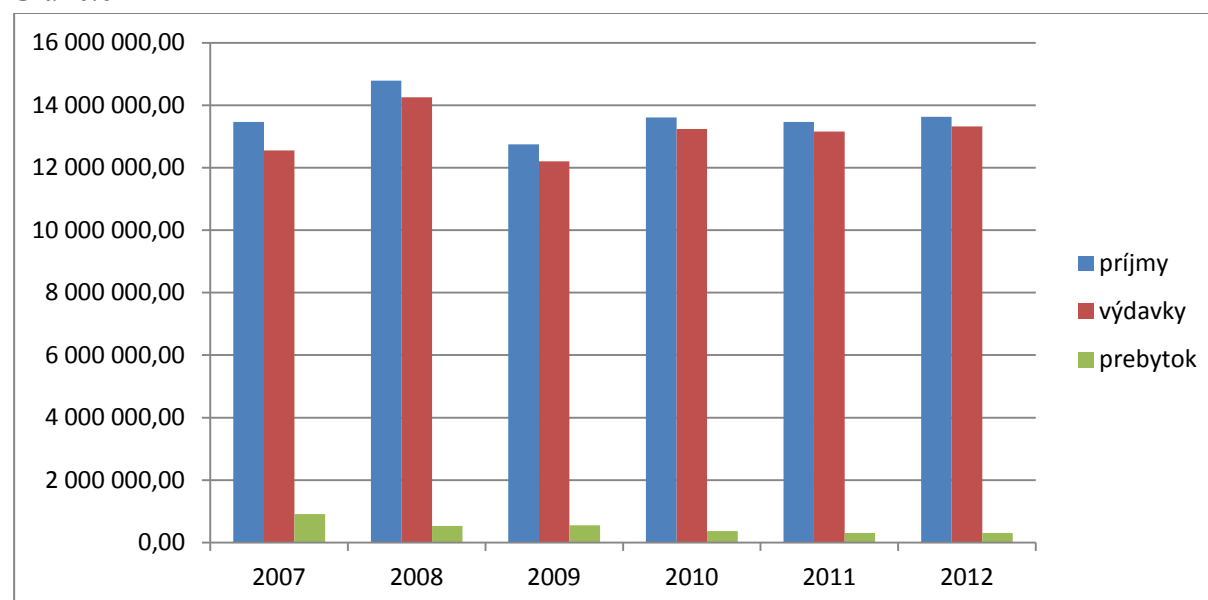
Vývoj rozpočtového hospodárenia mesta Dolný Kubín za obdobie rokov 2007-2012 je uvedený v tabuľke č.7 vo finančnom vyjadrení a v grafickom vyjadrení (graf č. 6 a č.7)

Tabuľka č. 7

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Príjmy v EUR	13 468 233	14 785 501	12 750 845	13 603 941	13 466 838	13 631 389,13
Výdavky v EUR	12 556 013	14 252 406	12 198 959	13 238 079	13 156 109	13 321 636,07
Prebytok v EUR	912 202	533 094	551 886	365 862	310 729	309 753,06

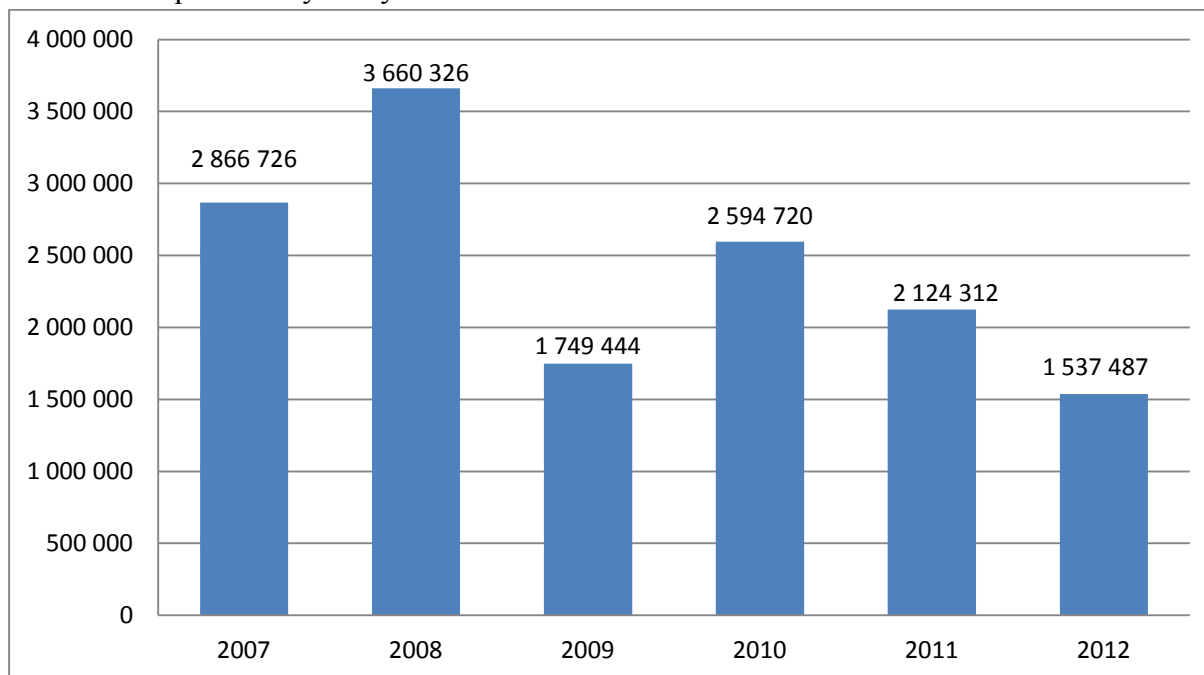
Zdroj: MsÚ Dolný Kubín, finančný odbor

Graf č.6

Zdroj: MsÚ Dolný Kubín, finančný odbor

Graf č.7 Kapitálové výdavky

Zdroj: MsÚ Dolný Kubín, finančný odbor

Mestá a obce na zabezpečenie a realizáciu svojich činností okrem vlastných príjmov môžu použiť aj návratné zdroje financovania, pričom musia dodržiavať podmienky „dlhovej služby“, v zmysle §17 ods.6 a) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. To znamená, že celková suma dlhu obce nesmie prekročiť 60% bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných príjmov predchádzajúceho roka.

Mesto Dolný Kubín v sledovanom rozpočtovom období rokov 2007-2012 túto povinnosť zo zákona plnilo.

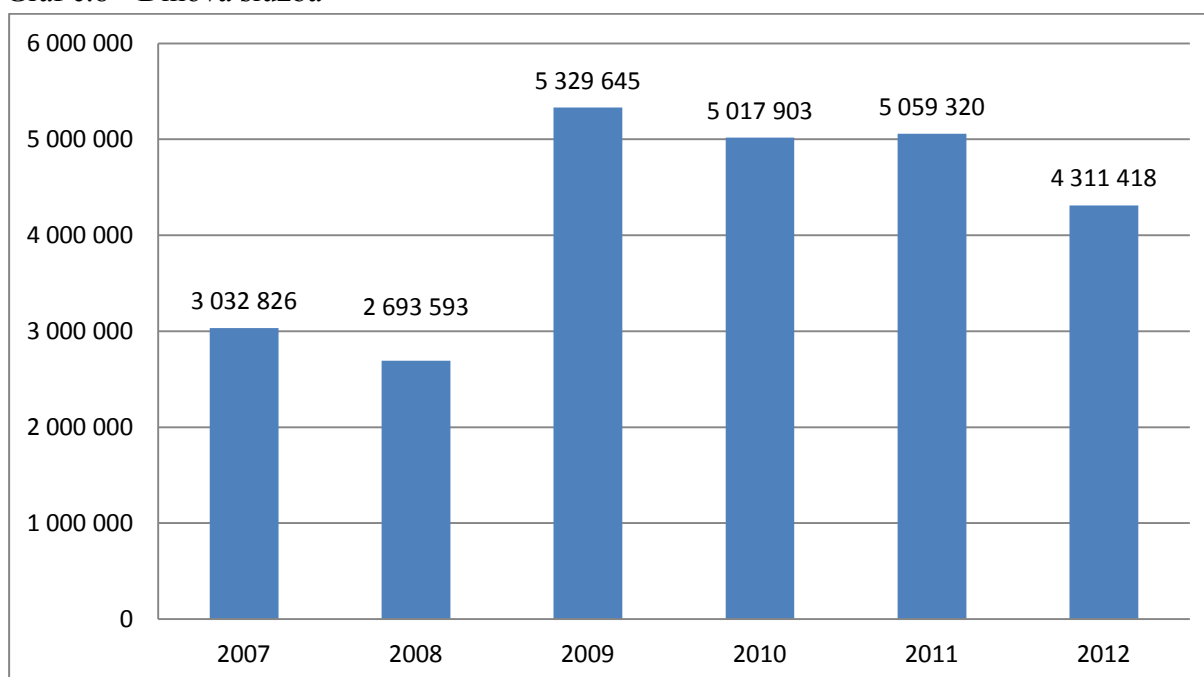
V období rokov 2007-2008 mesto Dolný Kubín použilo návratné zdroje financovania na:

- financovanie II. etapy výstavby nájomného domu 34 b.j. Brezovec v čiastke 226 290 EUR
- financovanie rekonštrukcie verejného osvetlenia v čiastke 481 312 EUR
- financovanie reštrukturalizácie úveru v čiastke 497 909 EUR
- financovanie kapitálovej dotácie spoločnosti AQUA Kubín s r.o. v čiastke 3 651 331 EUR.

Vývoj dlhu mesta Dolný Kubín pri dodržaní §17 ods.6. zákona č.583/2004 Z. v sledovanom období bol nasledovný:

Rok	Bežné príjmy predchádzajúceho roka	Celková suma dlhu	Suma ročných splátok	% podiel celkovej sumy dlhu na bežných príjmoch (60%)	% podiel ročných splátok na objeme bežných príjmov (25%)	Penenie zo zákona
2008	9 999 713,22	2 693 592,5	188 766,18	26,94	1,89	splnené
2009	10 930 701,46	5 329 645,0	276 644,33	48,76	2,53	splnené
2010	10 105 119,41	5 017 902,56	414 945,38	49,66	4,11	splnené
2011	10 272 070,25	5 059 320,17	472 775,26	49,25	4,60	splnené
2012	10 918 858,54	4 311 417,92	766 094,59	39,48	7,01	splnené

Graf č.8 Dlhová služba

Zdroj: MsÚ Dolný Kubín, finančný odbor

4.3 Trh práce

Najdôležitejšími ukazovateľmi, ktoré charakterizujú trh práce, sú počet ekonomicky aktívnych obyvateľov, zamestnanosť, nezamestnanosť a ich miery v percentuálnom vyjadrení.

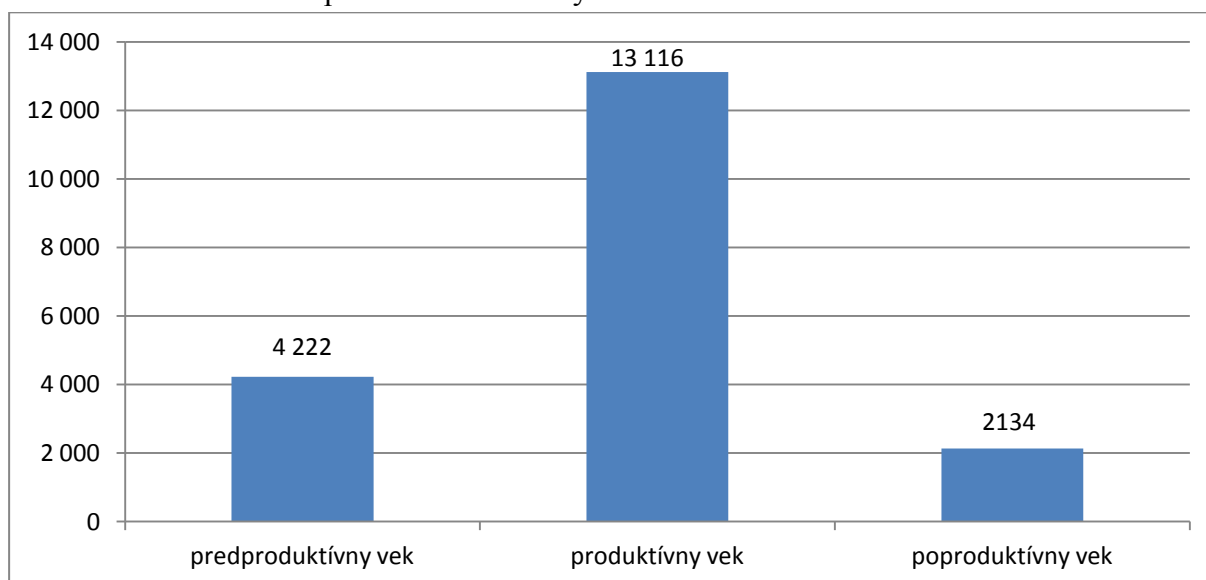
Štruktúra trhu práce

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Ekonomicky neaktívne obyvateľstvo
Zamestnaní <ul style="list-style-type: none"> • Zamestnaní v produktívnom veku • Zamestnaní v poproduktívnom veku Nezamestnaní	<ul style="list-style-type: none"> • Študenti a uční • Dôchodcovia • Osoby v domácnosti • Osoby na rodičovskej dovolenke • Osoby práceneschopné • Osoby v rekvalifikácii • Osoby, ktoré nechcú pracovať

Obyvateľstvo v produktívnom a poproduktívnom veku

Deti do 15 rokov

Graf č.9 Štruktúra trhu práce v meste Dolný Kubín

Zdroj: Štatistický úrad SR, údaje k 31.12.2012

4.3.1 Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (pracovná sila) predstavuje všetky osoby vo veku od 15 rokov, ktoré patria medzi pracujúcich v civilnom sektore, nezamestnaných alebo príslušníkov ozbrojených zložiek. V Dolnom Kubíne bolo roku 2011 evidovaných 9 520 aktívnych obyvateľov.

Tabuľka č. 8 Ekonomická aktivita v meste Dolný Kubín v rokoch 2001 a 2011 - porovnanie

Rok	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	
	Počet	%
2001	9 694	18,88
2011	9 520	13,43

Zdroj: ÚPSVaR Dolný Kubín

4.3.2 Štruktúra subjektov

Tabuľka č. 9 Subjekty v meste Dolný Kubín podľa počtu zamestnancov

Subjekty podľa počtu pracovníkov v Dolnom Kubíne			
Typ firmy	Počet	Počet firiem	Podiel v %
Veľké firmy	nad 500	2	0,18
Stredné firmy	20-500	88	7,99
Malé firmy	do 20	1 012	91,83
Spolu	-	1 102	100,00

Zdroj: ÚPSVaR Dolný Kubín

Štruktúra subjektov poskytujúcich prácu podľa právnej formy

Z celkového počtu 2 500 subjektov registrovaných Štatistickým úradom SR k 31.12.2011 v meste Dolný Kubín mali najväčšie zastúpenie podľa právnej formy subjekty fyzických podnikateľov v počte 1 604 osôb (64 %). Oproti roku 2006 došlo k poklesu podnikateľov – fyzických osôb – o 42 %.

Tabuľka č. 10

Subjekty podľa právnej formy v Dolnom Kubíne	Počet v roku 2011	Údaje z roku 2006
Právne subjekty v Registri organizácií	2 500	3 288
Právnické osoby spolu	896	
Podniky	606	
Obchodné spoločnosti	578	
Akciové spoločnosti	17	23
Spol. s r.o.	560	454
Družstvá	9	26
Org. zložky zahraničných osôb	5	9
Ostatné ziskovo orient. jednotky	14	
Neziskové inštitúcie - spolu (rozpočtové, príspevkové, ostatné)	290	
Fyzické osoby – podnikatelia	1 604	2 772
Fyzické osoby, podnikatelia – živnostníci	1 501	2 601
Fyzické osoby, podnikatelia – slobodné povolania	93	92
Fyzické osoby, podnikatelia – samostatne hospodáriaci roľníci	10	79
Počet podnikov v súkromnom sektore - spolu	601	
Počet podnikov v súkrom. sektore – v medzinár. vlastn. s prevaž. súk. sekt.	24	
Počet podnikov v súkromnom sektore – v zahraničnom vlastníctve	33	
Počet podnikov v súkromnom sektore – družstevnom vlastníctve	8	
Počet podnikov vo verejnom sektore	5	

Zdroj: Štatistický úrad SR

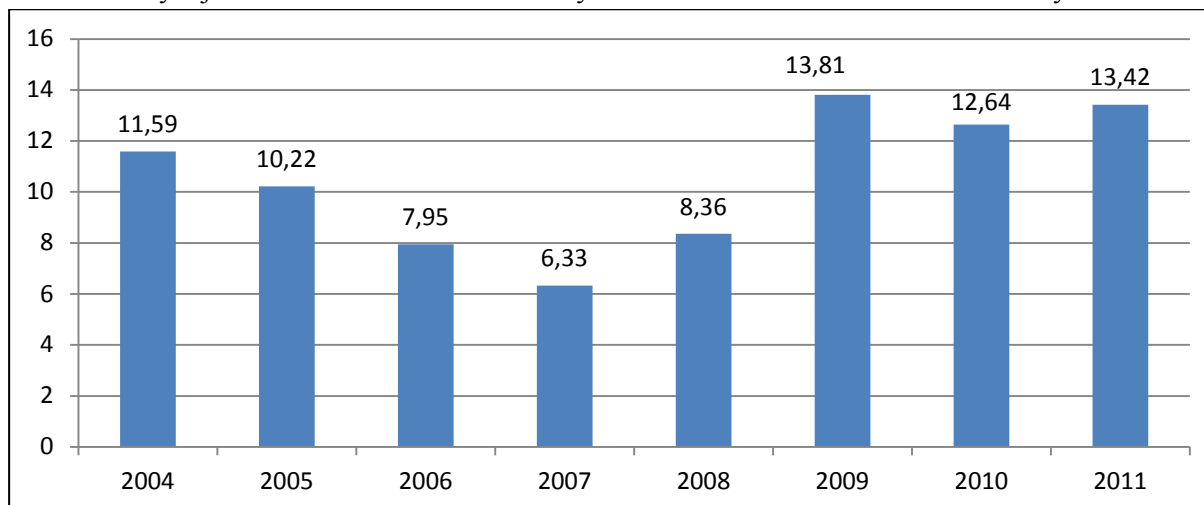
Štruktúra subjektov podľa odvetví

V štruktúre subjektov v meste Dolný Kubín podľa odvetví mali v roku 2011 najväčšie zastúpenie veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru – 713 subjektov (29 %), stavebníctvo – 448 subjektov (18%) a priemyselná výroba – 258 subjektov (10 %).

4.3.3 Nezamestnanosť

Za nezamestnaného sa pre účely štatistických zisťovaní úradov práce považuje občan evidovaný na úrade práce, ktorý nie je v pracovnom pomere a nevykonáva zárobkovú činnosť, pričom chce a môže pracovať. Vývoj nezamestnanosti v meste za roky 2004 až 2011 výrazne kolísal, z 11,59 % v roku 2004 poklesol na 6,33 % v roku 2007, avšak odvtedy výrazne narástol na 13,42 % ku koncu roka 2011. V rámci okresu Dolný Kubín je podľa miery nezamestnanosti mesto Dolný Kubín ku koncu roka 2011 obcou so štvrtou najnižšou mierou nezamestnanosti (najnižšiu vykazuje obec Horná Lehota s 11,81 %, naopak najvyššiu Zázrivá s 28,17 %). Od roku 2012 sa nezamestnanosť sleduje len na úrovni okresu.

Graf č.10 Vývoj nezamestnanosti v meste Dolný Kubín v rokoch 2004 až 2011 uvádzaný v % - táh

Zdroj: ÚPSVaR Dolný Kubín

Hlavným faktorom, ktorý vplýva na nárast nezamestnanosti v meste od roku 2008 je hospodárska kríza. Napriek viacerým pozitívnym prognózam zamestnávateľa pôsobiaci v meste naďalej nedôverujú hospodárskemu a ekonomickému prostrediu. Mnohí prišli o dlhodobé zákazky, preto sú opatrní pri vytváraní nových pracovných miest.

4.3.4 Uchádzači o zamestnanie

K 31.12.2012 bolo v meste evidovaných 1 311 uchádzačov o zamestnanie. Výrazný je podiel absolventov všetkých škôl na celkovej nezamestnanosti mesta, keď počtom 130 tvorili 10 % z celkového počtu nezamestnaných. Rovnako nepriaznivý vývoj je aj v kategórii občanov nad 50 rokov veku, počtom 297 ich podiel na celkovom počte nezamestnaných predstavoval 22,65 %, čím sa táto veková skupina stáva ohrozenou.

Tabuľka č. 11 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku

Vek	Počet uchádzačov ku koncu príslušného roka								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15-19 rokov	56	43	34	42	28	17	13	14	40
20-29 rokov	464	313	243	202	155	233	313	399	430
30-39 rokov	354	268	207	149	124	144	226	295	289
40-49 rokov	376	308	284	221	131	144	227	258	255
nad 50 rokov	232	206	191	163	137	153	244	318	297
spolu	1 482	1 138	959	777	575	691	1 023	1 284	1 311

Zdroj: ÚPSVaR Dolný Kubín

V štruktúre uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie prevládala v ostatných rokoch krátkodobá nezamestnanosť do troch mesiacov, avšak roku 2012 výrazne narástla skupina dlhodobo nezamestnaných. Na preklopenie tohto problému môžu zohrať významnú úlohu projekty aktivačných či menších obecných prác alebo projekty sociálneho podnikania.

Tabuľka č. 12 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa dĺžky evidencie

Dĺžka evidencie	Počet uchádzačov ku koncu príslušného roka								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Do 3 mesiacov	431	318	224	221	192	273	399	305	209
4-6 mesiacov	227	161	191	100	96	120	218	220	237
7-12 mesiacov	262	175	130	119	63	94	178	252	250
13-24 mesiacov	248	211	138	103	68	74	98	227	271
Nad 24	314	273	276	234	156	130	130	280	344
spolu	1 482	1 138	959	777	575	691	1 023	1 284	1 311

Zdroj: ÚPSVaR Dolný Kubín

Z pohľadu vzdelanostnej štruktúry v oblasti uchádzačov o zamestnanie dlhodobo prevládajú skupiny vyučených a stredoškolákov s maturitou, alarmujúci je hlavne nárast počtu nezamestnaných stredoškolákov s maturitou v roku 2011. Výrazný je tiež nárast nezamestnaných s vyšším vzdelaním a vysokoškolákov. Problémom sa javí nesúlad medzi profesijnou štruktúrou uchádzačov o zamestnanie a požiadavkami zamestnávateľov, stredné školstvo nedostatočne reaguje na potreby trhu.

Tabuľka č. 13 Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa vzdelania

Dosiahnuté vzdelanie	Počet uchádzačov ku koncu príslušného roka								
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
základné	166	168	154	138	103	111	161	112	143
vyučení	448	462	341	274	177	188	380	456	371
stredoškolské	448	441	343	300	232	296	170	517	535
vyššie	14	22	20	11	13	22	23	49	38
vysokoškolské	85	42	46	54	50	74	64	112	127

Zdroj: ÚPSVaR Dolný Kubín

4.3.5 Významné výsledky na podporu zamestnanosti realizované v období 2007 – 2013

- vysporiadanie pozemkov v priemyselnej zóne Mokrad' a ich následný predaj firmám, ktoré majú rozvojové plány na rozširovanie výroby
- poskytovanie súčinnosti pri aktivácii dlhodobo nezamestnaných
- podpora zamestnanosti prostredníctvom mestských obchodných spoločností

5 VZDELÁVANIE

V meste pôsobí široká sieť škôl a školských zariadení. V školskom roku 2013/2014 to bolo deväť materských škôl (MŠ). Zriaďovateľom siedmich je mesto, jedna je cirkevná a jedna súkromná MŠ. Vzdelanie poskytuje šesť základných škôl (ZŠ), z toho štyri v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, jedna cirkevná a jedna súkromná ZŠ; osem centier voľného času (CVČ), z toho štyri mestské, jedno cirkevné a tri súkromné. Mesto je zriaďovateľom dvoch základných umeleckých škôl (ZUŠ): ZUŠ P.M. Bohúňa a ZUŠ I. Ballu.

V rámci základných typov vzdelávacích inštitúcií svoju úlohu v meste plní aj Spojená špeciálna škola, ktorá zriaďovateľsky patrí pod Obvodný úrad Žilina a pozostáva zo Špeciálnej školy pre telesne a mentálne postihnutých žiakov a Špeciálnej školy pri nemocnici s poliklinikou. V rámci stredného a vyššieho vzdelávania v meste Dolný Kubín je päť štátnych stredných škôl, štyri neštátne stredné školy a detašované pracovisko Katolíckej univerzity v Ružomberku. Vyššie odborné vzdelanie ponúka Obchodná akadémia a Stredná zdravotná škola.

V rámci neformálneho vzdelávania pôsobí v meste Akadémia vzdelávania, dve súkromné jazykové školy a niekoľko ďalších vzdelávacích inštitúcií.

5.1 Riadenie školstva

Mesto prostredníctvom Odboru školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ priamo riadi 6 MŠ, ktoré sú bez právnej subjektivity, ďalej štyri ZŠ a 2 ZUŠ. CVČ priamo spadajú pod riadenie základných škôl.

Zameranie jednotlivých štátnych ZŠ:

ZŠ Martina Kukučina je profilovaná ako škola zameraná na rozvoj komunikačných schopností žiakov, zvyšovanie počítačovej gramotnosti. Ďalej ako škola so športovým zameraním na hokej, futbal, atletiku a zdravý spôsob života.

ZŠ Janka Matúšku je zameraná na rozvoj komunikačných zručností žiakov v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch, na osobnostný rozvoj jednotlivcov a kvalitné vzdelávanie postavené na aktívnom učení sa.

ZŠ Petra Škrabáka je zameraná na budovanie tradícií školy v nadväznosti na históriu a kultúru regiónu, na podporu využívania moderných technológií a gramotnosť v oblasti cudzích jazykov.

Štátne stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) sú: Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Obchodná akadémia, Stredná zdravotná škola, SOŠ obchodu a služieb, SOŠ polytechnická Kňažia a Spojená špeciálna škola.

Neštátne stredné školy na území mesta: 8-ročné Cirkevné gymnázium Andreja Radlinského, Súkromné bilingválne gymnázium, Súkromná škola podnikania a Súkromná stredná odborná škola.

5.2 Číselné prehľady školstva

Z dôvodu zriadenia neštátnych škôl sa v roku 2007 zvýšil celkový počet materských, základných, ale i stredných škôl.

Tabuľka č. 14 Prehľad vývoja počtu jednotlivých škôl

Školské zariadenie	Počet zariadení						
	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
materské školy	7	9	9	9	9	9	9
základné školy	5	6	6	6	6	6	6
stredné školy	5	8	8	8	9	9	9

Zdroj : Odbor školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ Dolný Kubín

Tabuľka č. 15 Prehľad vývoja počtu detí v školských zariadeniach

Školské zariadenie	Počet detí, žiakov, študentov						
	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
materské školy	605	685	630	650	664	687	690
základné školy	2624	2437	2349	2307	2226	2231	2204
stredné školy	3072	3109	3079	2922	2876	2770	2603

Zdroj : Odbor školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ Dolný Kubín, www.uips.sk

Počet detí v MŠ od roku 2009 mierne narastal vplyvom vyššej pôrodnosti, naopak na ZŠ a SŠ počet žiakov klesá z dôvodu odchodu populačne silných ročníkov. Je predpoklad stabilizácie počtu žiakov v MŠ, ZŠ a mierny pokles žiakov na SŠ.

Tabuľka č. 16 Prehľad vývoja počtu detí v jednotlivých MŠ

Počet detí v MŠ							
Školské zariadenie	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
MŠ Obrancov mieru	106	111	96	86	92	93	95
MŠ Na Sihoti	122	124	120	125	124	122	115
MŠ Námestie Slobody	113	105	106	107	108	115	113
MŠ Odbojárov	162	160	145	152	155	157	156
MŠ Chočská	42	39	40	48	49	53	56
MŠ Záskalická	20	19	19	22	21	22	21
MŠ Kňažia	40	54	46	40	42	44	52
MŠ pri Cirkevnej spojenej škole A. Radlinského	0	53	48	60	58	63	65
Súkromná MŠ Jánoš	0	20	10	10	15	18	17

Zdroj : Odbor školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ Dolný Kubín

Tabuľka č. 17 Prehľad vývoja počtu detí v jednotlivých ZŠ

Počet žiakov v ZŠ							
Školské zariadenie	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
ZŠ s MŠ Kňažia	249	216	221	216	209	199	200
ZŠ Martina Kukučina	764	733	677	642	644	679	657
ZŠ Janka Matúšku	678	676	661	676	668	675	680
ZŠ Petra Škrabáka	591	527	499	467	422	416	405
Cirkevná spojená škola A. Radlinského	342	280	270	286	261	239	236
Súkromná ZŠ Jánoš	0	5	15	20	22	23	26

Zdroj : Odbor školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ Dolný Kubín

Tabuľka č. 18 Prehľad vývoja počtu detí na jednotlivých SŠ

Počet študentov SŠ							
Školské	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Gymnázium P.O.H Dolný Kubín	626	635	632	592	574	555	530
OA Dolný Kubín	561	578	569	567	588	556	501
SOŠ obchodu a služieb Dolný Kubín	970	955	919	900	897	845	792
SZŠ Dolný Kubín	184	163	153	160	170	195	209
SOŠ polytechnická Kňažia	476	436	437	366	303	270	233
8 – ročné Cirkevné gymnázium pri Cirkevnej spojenej škole A. Radlinského	0	32	51	49	69	86	104
SSOŠ Zemko	186	210	206	179	135	116	114
SOŠ Podnikania-Hrivnáková	69	100	112	109	100	74	46
Súkromné Bilingválne gymnázium Hrivnáková	0	0	0	0	40	73	74

Zdroj: www.uips.sk

Počet stredných škôl v meste sa za ostatné roky rozšíril o 4 neštátne školy. Počet žiakov Obchodnej akadémie a Gymnázia P. O. Hviezdoslava zostáva stabilizovaný, počet žiakov SOŠ polytechnickej Kňažia značne poklesol, aj keď sa škola zlúčila so SOŠ v Istebnom.

5.3 Významné výsledky v rokoch 2007-2013

- rekonštrukčné práce na objektoch MŠ v objeme 66 tis. EUR
- rekonštrukcia a modernizácia ZŠ Janka Matúšku zo zdrojov EÚ a ŠR v objeme 1,5 mil. EUR
- rekonštrukcia ZŠ Petra Škrabáka zo zdrojov EÚ a ŠR v objeme 932 tis. EUR
- rekonštrukcia ZŠ Martina Kukučina zo zdrojov EÚ a ŠR v objeme 1,7 mil. EUR
- oprava telocvične ZŠ s MŠ Kňazia v objeme 53 tis. EUR z vlastných zdrojov

6 KULTÚRA A ŠPORT

6.1 Kultúra

Prvoradú úlohu pri organizovaní kultúrnych podujatí a rozvoji kultúrnych hodnôt zohráva Mestské kultúrne stredisko (MsKS), ktoré je zriadené mestom Dolný Kubín za účelom realizácie zámerov v oblasti kultúry a spoločenského života. Pre občanov mesta pripravuje MsKS cyklus podujatí pod názvom Mesto občanom. Okrem toho ponúka nakupované programy (divadlá, koncerty, muzikály a festivaly krajského a celoslovenského charakteru), usporadúva výstavy a voľnočasové aktivity.

Okrem MsKS sa na kultúrnom živote podieľajú aj inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja – Oravská galéria, Oravské múzeum P.O. Hviezdoslava, Oravská knižnica A. Habovštiaka a Oravské kultúrne stredisko.

Súčasťou kultúrneho života v meste je činnosť ZUŠ, občianskych združení a agentúr, ktoré organizujú podujatia a festivaly na celoslovenskej a medzinárodnej úrovni.

6.1.1 Kultúrne objekty

Mestské kultúrne stredisko – jediná profesionálna inštitúcia v oblasti kultúry v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Dolný Kubín - www.msksdk.sk.

Medzi zaujímavosti mesta patrí **Park dejateľov**, kde sa nachádzajú busty významných osobností, ktoré v Dolnom Kubíne žili a pôsobili: Ivan Ballo, Pavol Bujnák, T.H. Florin, Ladislav Nádaši – Jégé, Juraj Janoška, Andrej Halaša, Martin Kukučín, Margita Figuli, Peter Škrabák.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja sú:

- Oravské múzeum Pavla Országha Hviezdoslava, Hviezdoslavovo námestie 7 (Čaplovičova Biblotéka)
www.oravskemuzeum.sk
- Oravská galéria, Hviezdoslavovo námestie 11
- Župný dom (dnes Oravská galéria)
www.oravskagaleria.sk
- Oravská knižnica Antona Habovštiaka, Samuela Nováka 1763 / 2
www.oravskakniznica.sk
- Oravské kultúrne stredisko, Bysterecká 1263 / 55
www.osveta.sk

6.1.2 Kultúrne pamiatky

Zoznam národných kultúrnych pamiatok (NKP) v Dolnom Kubíne bol doplnený 18.03.2013 podľa aktuálneho zoznamu Pamiatkového úradu Slovenskej republiky (Databázy – Evidencia NKP na Slovensku). Pamiatky sú v evidencii na základe Zákona č.49 /2002 Z.z a sú v Registri nehnuteľných NKP SR. Ich zoznam a popis je uvedený v prílohe č. 1. Na webovej stránke Pamiatkového úradu je možné nájsť ako súčasť zoznamu i fotodokumentáciu.

6.1.3 Kultúrne subjekty

V Dolnom Kubíne pôsobia subjekty tvoriace databázu uchovávaní historických prameňov či správy pamätihodností alebo spolupracujúce na tvorbe a organizovaní kultúrno – spoločenského života na území mesta s dosahom na regionálnu, celoslovenskú i medzinárodnú úroveň.

Spevacka folklórna skupina Orava – vyhľadáva, uchováva, udržiava a propaguje ľudové piesne, zvyky a tradície z Oravy, ale aj z iných oblastí Slovenska. Umeleckým vedúcim je Vladimír Prídavok a vedúcou súboru Anna Bakošová.

Folklórny súbor Rosička rosa – folklórny súbor pod vedením Kamily Drengubiakovej.

Akordeónový súbor Amandolo – orchester zo ZUŠ P. M. Bohúňa pod vedením Heleny Vrtichovej.

Gitarový súbor pri ZUŠ I. Ballu

Spevácky zbor UnaCorda – komorné vokálne združenie priateľov, bývalých absolventov a súčasných žiakov a pedagógov ZUŠ Ivana Ballu, vedúcou súboru je Mgr. Romana Šumská.

Tanečná skupina Refresh – skupina moderného tanca pri súkromnej ZUŠ Jánoš, vedúcou súboru je Katarína Brenkusová.

Malé estrádne divadlo Femina – rozvíja vlastnú tvorbu zábavných programov a programov približujúcich regionálnu históriu. Vedúcou súboru je Eva Lofajová.

Divadlo P.A.E.O – venuje sa divadelnej tvorbe, spracováva témy súčasného života a pracuje pod vedením Kataríny Chovancovej.

6.1.4 Tradičné a stále kultúrne podujatia mesta Dolný Kubín

Hviezdoslavov Kubín – najstaršia prehliadka umeleckého slova a divadla na Slovensku. Koná sa od roku 1954. Zúčastnili sa jej mnohí neskorší slovenskí herci, politici a moderátori.

Kubínska hudobná jeseň – cyklus koncertov zameraných na klasickú a džezovú hudbu.

Kubínske divadelné dni – regionálna prehliadka detských a mládežníckych divadelných súborov.

Tanečný Kubín – festival moderného tanca, krajská a celoslovenská prehliadka.

Kubínske krpčeky – prehliadka oravských detských folklórnych súborov, ich činnosti a programov.

Folklórny deň Kubína – festival folklórnych súborov vrátane detských zo Slovenska a zahraničia.

Talenty pre Európu – medzinárodný festival v hre na sláčikové nástroje.

Festival Ivana Ballu – hudobný festival v hre na gitaru a klavír.

Vianočná pohľadnica – medzinárodná výtvarná súťaž pre deti.

Inšpirácie – predajná výstava oravských umelcov, výtvarníkov.

Bohúňová paleta – medzinárodná výtvarná súťaž.

Starcov poklad – medzinárodná prehliadka krátkych filmov.

Vidmo – medzinárodná prehliadka horských a adrenalinových filmov.

6.1.5 Významné výsledky v rokoch 2007-2013

- organizovanie významných podujatí a festivalov celoslovenského a medzinárodného významu ako: Hviezdoslavov Kubín, Talents for Europe, Festival Ivana Ballu, Majstrovské kurzy v hre na sláčikových nástrojoch, Festival Space, Festival Love, Folklórny deň Kubína, Tanečný Kubín, Starcov poklad, Vidmo atď.
- Realizácia spomienkových programov k výročiam významných osobností – Thea Herkeľa Florina (2008) a Pavla Országha Hviezdoslava (2009).
- mesto Dolný Kubín aktívne spolupracovalo a podporovalo aj činnosť občianskych združení a neformálnych skupín, ktoré sa každoročne mohli zapojiť do grantového programu mesta Šanca pre všetkých.
- oddelenie kultúry pri MsÚ a následne MsKS každoročne organizovali stretnutia pracovníkov v kultúre, čím vytvorili priestor na vzájomný dialóg, plánovanie aktivít a ich koordináciu.

6.2 Šport

V meste je zaregistrovaných 19 telovýchovných jednôt (TJ) a klubov, ktoré organizujú športovú činnosť pre obyvateľov mesta a blízkeho okolia. Do športovej činnosti sú zapojení jednotlivci aj celé družstvá.

Okrem TJ a klubov sa na pohybových aktivitách podieľajú aj občianske združenia alebo jednotlivci bez registrácie a súťažných ambícií. Patria medzi ne najmä pohybové cvičenia žien za účasti školených cvičiteliek, u mužov sú to prevažne futbalové, volejbalové a hokejové stretnutia bývalých aktívnych hráčov a ich priateľov. Na svoju činnosť využívajú telocvične ZŠ, SŠ a iné objekty.

6.2.1 Športové objekty

Mesto Dolný Kubín prevádzkuje:

Aquarelax Dolný Kubín – športovo–relaxačné zariadenie s plaveckým bazénom a vodným svetom.

Zimný štadión – nachádza sa na ulici Športovcov a funguje ako multifunkčná hala – v zime na ľadový hokej a korčuľovanie a v letných mesiacoch po položení multifunkčnej plochy na halové športy.

Futbalový štadión Mudr. I. Chodáka – je situovaný na ulici Športovcov, využívajú ho hlavne futbalisti, atletická dráha slúži pre atlétov a širokú verejnosť. V priestoroch futbalového štadióna majú svoje tréningové priestory aj vzpierači WLC Elkop D. Kubín.

Plážové ihrisko na volejbal – nachádza sa za zimným štadiónom, slúži hlavne v letných mesiacoch bezplatne širokej verejnosti.

Malá umelá trávnatá plocha – v areáli za zimným štadiónom, celoročne bezplatne prístupná mládeži; okrem toho je využívaná aj na tréningový proces.

Tenisové kurty Bysterec – využívajú ich hlavne členovia tenisového klubu a aj verejnosť.

Všesportový areál Brezovec – ihrisko s umelým trávnatým povrchom.

Bežecké trate Kuzmínovo – vyasfaltované bežecké trate slúžia v letných mesiacoch na beh a v zime na bežecké lyžovanie.

Areál ZŠ M. Kukučina – ihrisko s umelým tartanovým povrchom slúži žiakom základnej školy aj širokej verejnosti.

Telocvične pri ZŠ – okrem žiakov ich využíva mimo vyučovania aj verejnosť.

Ostatné športoviská, ktoré sú k dispozícii obyvateľom mesta Dolný Kubín:

Umelá trávnatá plocha pri Kolibe – ihrisko s umelým trávnatým povrchom,

Areál vodných športov na Gäceli – využívajú ho na prípravu vodáci, v letných mesiacoch aj verejnosť na člnkovanie

Kubínska hoľa – areál zimných športov, využívaný na zjazdové aj bežecké lyžovanie, snowboarding

Fitness centrá a posilňovne – prevádzkujú ich súkromní podnikatelia.

Športoviská pri stredných školách v pôsobnosti ŽSK:

Obchodná akadémia – telocvičňa

SOŠ polytechnická Kňažia – telocvičňa a vonkajšie ihriská

SOŠOaS na Bysterci – telocvičňa a tenisový kurt

Gymnázium P.O. Hviezdoslava – športová hala

SZŠ – telocvičňa

6.2.2 Športové subjekty

Tabuľka č. 19 Prehľad športových subjektov

NÁZOV TJ, KLUB, ODDIEL	ADRESA
TJ Orava Dolný Kubín – atletika	Na Sihoti 1162/29, D. Kubín
ŠKP Dolný Kubín – vodné športy	Ľ.Štúra 2046/13, D. Kubín
Mestský futbalový klub D. Kubín	Športovcov 1181/2, D. Kubín
Stolnotenisový klub D. Kubín	Tulská 2024/4, D. Kubín
Mestský hokejový klub D. Kubín	Športovcov, M. Hatalu 30/40, D. K.
Mestský plavecký klub D. Kubín	Bysterecká 2066/11, D. Kubín
Elkop WLC Dolný Kubín – vzpieranie	Ul. SNP 1196/28, D. Kubín
I.M.P – A FC Dynamic D. Kubín kulturistika	Hurbanova 1183/1 / Plaváreň
Športový klub Meteor D. Kubín – biatlon	Hurbanova 1183/8-62, D. Kubín
ŠK – Kubínska hoľa	Aleja Slobody 2244, D. Kubín
Karate klub Dolný Kubín	Severná 812/10, D. Kubín
Mestský šachový klub	Športovcov 1175/58, D. K.
Horolezecký klub JAMES	Okružná 2060/5, D. Kubín
Kickbox klub Dolný Kubín	Matúšková 7, Dolný Kubín
Oravská ŠIPKA	Mierová 1971/24-9, D. Kubín
Žatva 90 – florbal	Športovcov 1175/4-23, D. K.
MŠK HVIEZDA Dolný Kubín – hokej	M. R. Štefanika 2270, D. K.
TJ Kubínska hoľa HzS	Tatliakova 2051/8, D. Kubín
Klub. sloven. turistov Orava - D. Kubín	Matúšková 1645/32, D. K.
Cykloklub Dolný Kubín	M. R. Štefanika 2315, D. K.,
Klub Bedminton šelmy - KBŠ D. Kubín	Alej slobody 2245/7, D. Kubín
Olympijský klub Orava	Kňažia 455

Odbor školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ Dolný Kubín

6.2.3 Pravidelné športové podujatia

- Oravský pohár v karate – súťaž mládežníckych kolektívov a jednotlivcov
- Pohár primátora v halovom futbale – družobné podujatie v spolupráci s mestom Limanowa
- Dolnokubínska stopa a Zimné trnkobranie – turisticko-lyžiarský prechod
- Prechod Kňazanským chotárom – zimný turistický prechod
- Valentínsky karneval na ľade – karneval pre širokú verejnosť s korčuľovaním na ľade
- Skialpinistické preteky
- Oravská miniliga v hokeji – súťaže v minihokeji zástupcov oravských obcí a miest
- Kubínsky plavecký maratón
- Pohár primátora mesta v obrovskom slalome – preteky amatérov lyžiarov
- Priatelia na ľade – hokejový turnaj pracovníkov MsÚ z Námestova, Trstenej a Dolného Kubína
- Deň vtákov – tradičná diskotéka na ľade spojená s tombolou, rozlúčka s ľadom
- Žinčicový míting – Veľká cena Dolného Kubína v plávaní
- Pohár primátora vo futbale – futbalový turnaj so zástupcami družobných miest
- KUB-CUP – volejbalový turnaj o putovný pohár Márie Dominiky Mazzarellovej
- 24-hodinový In-line maratón – vytrvalostný maratón na kolieskových korčuliach
- Oravský cyklomaratón – vytrvalostné preteky horských cyklistov
- KAJOTCUP – hokejbalový turnaj mužov
- Kubínska florbalová loptička – medzinárodný florbalový turnaj mužov
- Memoriál Ing. Petra Hlavatíka, Libora Buriana a MUDr. Petra Rajniaka – volejbalový turnaj

Mesto každoročne usporadúva športovo – spoločenskú akciu Najúspešnejší športovec a športový kolektív, kde vyhodnocuje najlepších športovcov mesta Dolný Kubín.

Cena Fair – play MUDr. Ivana Chodáka – slávnostné vyhodnotenie laureátov fair-play vo futbale, ktoré sa v meste koná každé dva roky.

6.2.4 Významné výsledky v rokoch 2007-2013

- vybudovanie multifunkčného ihriska s umelou trávou na sídlisku Brezovec
- rekonštrukcia letného štadióna
- Olympijský deň mesta Dolný Kubín, tradícia každoročných športových podujatí na propagáciu myšlienok olympizmu

7 SOCIÁLNE SLUŽBY

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov. Mesto sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2011 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 448/2008 o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

V roku 2012 vstúpila do platnosti novela zákona o sociálnych službách, novela zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a zákon o dotáciách na rozvoj bývania a sociálnom bývaní. Tieto zákony vymedzujú povinnosti mesta v oblasti sociálnej pomoci pre svojich občanov.

Platné zákony umožňujú mestu vykonávať jednotlivé opatrenia v zmysle zákona tak, že si konkrétne podmienky upraví vo vlastnom všeobecne záväznom nariadení (VZN). Mestské zastupiteľstvo v Dolnom Kubíne schválilo VZN č. 07/2011 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Dolný Kubín.

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

7.1 Terénne formy sociálnych služieb

Opatrovateľská terénna služba

Mesto poskytuje opatrovateľskú službu od roku 2003 a k 31.12.2011 opatrovalo 69 občanov. V opatrovateľskej službe sa podarilo udržať kvalitatívny stav poskytovania sociálnych služieb pre občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľky poskytli celkom 10 694 hodín opatrovateľskej služby. Podiel úkonov sebaobsluhy predstavoval 62,5%, úkony

starostlivosti o domácnosť 29% a sociálne aktivity predstavovali podiel 8,5%. Vysoký podiel úkonov sebaobsluhy svedčí o zvyšovaní kvality služby v prospech občanov odkázaných na pomoc.

Prepravná služba

V októbri 2006 bolo z rozpočtu mesta zakúpené vozidlo PEGUEOT 290 C pre účely poskytovania prepravnej služby pre občanov. Prepravná služba sa poskytuje na špeciálne upravenom vozidle s nájazdovou plošinou, polohovateľným kreslom a fixáciou invalidného vozíka. K 31.12.2011 bola prepravná služba poskytovaná 47 občanom s ťažkým zdravotným postihnutím s počtom 2 078 najazdených km. Prepravná služba je najviac využívaná v kombinácii so sprievodom na lekárske vyšetrenie.

Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti – ADOS CHARITAS

- so sídlom na Nám. J. Vojtaššáka 1551/1, 026 01 Dolný Kubín poskytuje komplexné zdravotnícke, sociálne a duchovné služby v domácnosti na odbornej úrovni prostredníctvom skúsených zdravotných sestier v domácom prostredí. Zriaďovateľom je Spišská katolícka charita. Cieľom je, aby klienti prežívali svoju chorobu v podmienkach zmierňovania somatických a duševných bolestí a v terminálnom štádiu života, aby neumierali bez základnej zdravotnej starostlivosti, najmä nepripravení a opustení. Služby sa poskytujú pacientom všetkých zdravotných poisťovní na základe indikácie obvodného alebo odborného lekára.

Sociálne poradenstvo, komunitná a terénna sociálna práca

Táto činnosť sa realizuje vďaka podpore Európskeho sociálneho fondu, v rámci operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia. Terénni sociálni pracovníci sa zamerali na cieľovú skupinu, ktorú tvoria prevažne občania dlhodobo nezamestnaní, deti bývajúc v lokalite mesta s vysokou koncentráciou marginalizovaných občanov, deti ulice, príslušníkov rómskeho etnika, osamelých občanov v dôchodkovom veku odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby a prevenciu kriminality páchanej na týchto osobách.

7.2 Ambulantné a pobytové formy sociálnych služieb

Denné centrum pre seniorov

so sídlom Ul. obrancov mieru 1769/2, 026 01 Dolný Kubín, má 258 registrovaných členov. Činnosť denného centra pre seniorov sa riadi podľa štatútu a riadi ho samospráva. Činnosť centra je zachytená v klubovej kronike. V dennom centre je zavedený internet a pracujú krúžky záhradkárov, šikovných rúk, spevácky a turistický. Satelitné denné centrum je zriadené aj v mestskej časti Kňazia, má 95 členov. V roku 2011 bola z organizačných dôvodov pozastavená činnosť denného centra v mestskej časti Banisko.

Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých so sídlom na Matúškovej ul. 1631, 026 01 Dolný Kubín, je v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja. Ide o moderné sociálne zariadenie s denným a týždenným pobytom s kapacitou 42 klientov, ktorí majú telesné postihnutie, trpia duševnými chorobami, duševnými poruchami a poruchami správania. V zariadení je pre klientov zabezpečené stravovanie, bývanie, opatrovanie, výchova, záujmová, kultúrna a rekreačná činnosť, rehabilitačno–zdravotná starostlivosť, niektoré druhy terapií (logopedická starostlivosť, muzikoterapia, terapia hrou).

Zariadenie opatrovateľskej starostlivosti (ZOS) so sídlom na ul. Obrancov mieru 1778/7, 026 01 Dolný Kubín poskytuje sociálne služby na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby pobytovou formou. Zariadenie bolo presťahované do zrekonštruovaných priestorov, pričom pôvodná kapacita 10 lôžok sa zvýšila na 24 lôžok. Aktivity boli zamerané na poskytovanie sociálnych služieb pre seniorov, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby a pominula možnosť starať sa o nich v prirodzenom rodinnom prostredí. V roku 2012 služby zariadenia využilo 20 prijímateľov sociálnych služieb. V roku 2013 sa využitie zariadenia vykazuje priemernou hodnotou, ktorá predstavovala využitie zariadenia 23,58 klienta.

Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb (ZPS) so sídlom na ul. M.Hattalu 2161/3, 026 01 Dolný Kubín je v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Poskytuje služby pre 126 seniorov, od roku 1992 v celoročnom pobyte, s nepretržitou prevádzkou. O klientov sa stará 45 pracovníkov. V zariadení je v súčasnom období 126 klientov.

Nízkoprahové denné centrum KOTVA I so sídlom na ul. M.R. Štefánika 1850, 026 01 Dolný Kubín. Zariadenie je určené na krízové a dočasné bývanie pre rodiny s deťmi, ktoré sa náhle ocitli bez prístrešia.

V roku 2011 služby zariadenia využilo 10 rodín so 14 deťmi. V roku 2012 to už bolo 28 rodín s 32 deťmi. V roku 2013 zariadenie využilo 8 rodín s 20 deťmi a v zariadení sa začala poskytovať aj nízkoprahová služba pre deti, mládež a rodinu.

Ubytovňa NÁDEJ so sídlom na ul. J. Ťatliaka 1786/7, Dolný Kubín.

Ubytovňa zabezpečuje podmienky bývania pre nízkopríjmovú skupinu obyvateľov.

V roku 2012 služby ubytovne využilo 11 rodín, v roku 2013 8 rodín. V ďalšom období bude ubytovanie poskytované pre občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby.

Zariadenie dočasného bývania a krízové stredisko so sídlom na ul. Záskalická 907, 026 01 Dolný Kubín je v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Zariadenie poskytuje poradenstvo a bývanie osamelému rodičovi a maloletým deťom, ktorých život a zdravie sú ohrozené, alebo osamelej tehotnej žene, ktorá sa ocitla v sociálnej núdzi spôsobenej stratou rodinného prostredia. V krízovom stredisku sa poskytuje výchovná s tarostlivosť na predchádzanie

sociálno–patologickým javom a na ich zmiernenie, liečebno-výchovná starostlivosť, sociálna prevencia a pod. Nepretržitú prevádzku zabezpečuje 5 sociálnych pracovníkov.

Nocľaháreň STOP – ŠANCA so sídlom na ul. M.R. Štefánika 1850/50, 026 01 Dolný Kubín je určená na krízové ubytovanie osamelých občanov bez prístrešia s kapacitou 12 miest.

7.3 Nástroje sociálnej pomoci

Mesto poskytuje občanom rôzne dávky sociálnej pomoci. Cieľom sociálnej pomoci je pomoc občanom, ktorí sa ocitli v hmotnej alebo sociálnej núdzi, pričom pre účely tohto nariadenia sú to občania s trvalým pobytom na území mesta Dolný Kubín, ktorých príjmy nepresahujú hranicu životného minima stanovenú zákonom, alebo presahujú hranicu životného minima a ocitli sa v mimoriadnej sociálnej situácii. Mesto poskytuje:

- jednorazovú dávku sociálnej pomoci
- jednorazový finančný príspevok pri narodení dieťaťa
- jednorazový finančný príspevok pri nástupe dieťaťa na povinnú školskú dochádzku
- finančný príspevok na stravu pre nezamestnaných pracujúcich na aktívnych prácach
- finančný príspevok na stravovanie a dovoz obedov pre osamelo žijúcich občanov v dôchodkovom veku
- finančný príspevok na stravovanie, dovoz obedov a na čiastočnú úhradu za sociálnu službu pre občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby
- finančný príspevok na podporu spoločenského kontaktu

7.4 Mimovládne organizácie

V oblasti sociálnej pomoci majú nezastupiteľné miesto aj mimovládne organizácie (MVO) zamerané na človeka, na riešenie jeho problémov, na pomoc a podporu alebo zlepšenie kvality života občanov v ich sociálnej situácii.

MVO pôsobiace na území mesta:

Občianske združenia

Agentúra FÓRUM ŽIVOTA, CESTY, Chuť ŽIŤ, Dolnokubínsky abstinenčný klub, Farebný detský svet, Integra ROMANO JILO, Kardioklub Dolný Kubín, Konzultačné a informačné centrum EDUKOS, Lokálne partnerstvo sociálnej inklúzie Orava, Materské centrum Píšťalka, Nádej pre rodinu, Občianske združenie SENIOR pri Zariadení pre seniorov a domove sociálnych služieb Dolný Kubín, Spoločenstvo novej evanjelizácie – SNE, Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím pri Stredisku sociálnej starostlivosti v DK, Žena a dieťa, SPDDD ÚSMEV AKO DAR – regionálna pobočka, Spoločenstvo evanjelickej

mládeže – SEM – miestne združenie, Združenie kresťanských spoločenstiev mládeže – ZKSM – miestne združenia, Jednota dôchodcov Slovenska (MO Dolný Kubín), Slovenský zväz zdravotne postihnutých – SZPP (MO Dolný Kubín), Únia slabozrakých a nevidiacich na Slovensku, Združenie zdravotne postihnutých Oravy (základná organizácia)

Neziskové organizácie

CESTA PRE RODINU, n. o., Dolný Kubín,

ORAVA PLUS, n. o.,

RELIEF - POMOC V NÚDZI, n.o.

7.5 Významné výsledky v rokoch 2007-2013

- spracovanie komunitného plánu sociálnych služieb, ktorý obsahuje strategické priority v oblasti sociálnych služieb a sociálnej pomoci
- vybudovanie systému krízovej intervencie a prestupného, viacstupňového bývania pre osamelých občanov a rodiny
- rozšírenie a kapacitné dobudovanie systému sociálnych služieb poskytovaných terénou, ambulantnou a pobytovou formou pre seniorov a občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby
- rozšírenie možnosti stravovania cieľovej skupiny v otvorenom prostredí, čo najbližšie k miestu trvalého bydliska

8 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A BYTOVÝ FOND

8.1 Občianska vybavenosť

Úroveň poskytovaných služieb a úroveň občianskej vybavenosti možno v meste hodnotiť ako nadpriemernú. Veľkoobchodná a maloobchodná sieť v meste sa neustále buduje a rozvíja. Služby treba naďalej rozvíjať v športovo-turistických centrách (Kubínska hoľa, Aquarelax, Srňacie). Reštauračné služby sú na dostatočnej úrovni, dopĺňajú ich súkromné penzióny, bary a strediská rýchleho občerstvenia. Mesto má k dispozícii relatívne dobre rozvinutú sieť kultúrnych inštitúcií: Mestské kultúrne stredisko, verejnú knižnicu, galériu. Vzdelávanie je zabezpečované v základných školách (v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a cirkvi) a v niektorých prípadoch kombinovanými s materskou školou.

Z hľadiska zdravotnej starostlivosti je situácia priemerná a jej úroveň je daná stavom zdravotníctva na Slovensku. V meste sa nachádza Dolnooravská nemocnica s poliklinikou MUDr. L. Nádašiho–Jégého. Občania však využívajú aj špecializované pracoviská Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená a Oravskej polikliniky Námestovo, ďalej lekární a výdajní liekov a množstva všeobecných a špecializovaných súkromných ambulancií. V meste je dobre zastúpený bankový a finančný sektor, podobne sa to týka aj poisťovní. Primerane tu pôsobia ostatné inštitúcie. V oblasti cestovného ruchu v regióne pôsobí sieť stravovacích a ubytovacích zariadení, cestovných kancelárií a informačných centier.

Popis služieb občianskej vybavenosti je popísaný v jednotlivých kapitolách dokumentu.

Tabuľka č. 20

Zariadenia občianskej vybavenosti v Dolnom Kubíne	
Obchodné domy, nákupné strediská	5
Predajne potravinárskeho tovaru - supermarkety	2
Predajne nepotravinárskeho tovaru	53
Benzínové čerpacie stanice	4
Predajne motorových vozidiel	2
Servisy motorových vozidiel	11
Kostoly	4
Pošty	2
Domy smútku	2
Cintoríny	8
Verejná zeleň (ha)	52,3

Zdroj: Štatistický úrad SR

Inštitúcie v meste

Dolný Kubín je okresným mestom a administratívnym centrom regiónu. Sídlo tu má viacero verejných inštitúcií, ktoré zabezpečujú výkon štátnej správy v ich pôsobnosti.

Tabuľka č. 21

Verejné inštitúcie so sídlom v Dolnom Kubíne	
Názov a sídlo úradu	Adresa:
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Námestie slobody 1, Dolný Kubín
Daňový úrad	Kohútov sad 1750/10, Dolný Kubín
Mestský úrad	Hviezdoslavovo námestie 2, Dolný Kubín
Okresný úrad	Námestie slobody 1, Dolný Kubín
Okresná prokuratúra	Radlinského 1713, Dolný Kubín
Hasičský a záchranný zbor	Matušková 1636, Dolný Kubín
Okresné riaditeľstvo Policajného zboru SR	Bysterec, Dolný Kubín
Okresný súd	Radlinského 36, Dolný Kubín
Štátny veterinárny a potravinový ústav –pracovisko	Janoškova 1611/58, Dolný Kubín

Zdroj: MsÚ Dolný Kubín

8.2 Bytový fond

Podľa údajov z ostatného sčítania obyvateľov, domov a bytov v máji 2011 sa v meste Dolný Kubín nachádzalo 1 659 obývaných budov so 6 229 obývanými bytovými jednotkami. Najviac bytov sa nachádza v bytových domoch - 4 950 (79,45 %). Tieto byty majú prevažne rozlohu 40 až 80 m² čo predstavuje až 73 % zo všetkých bytov. Rozlohu bytu 81 až 120 m² má 856 bytov, rozlohu nad 120 m² má len 32 bytov. 94 % všetkých bytov v bytových domoch je zásobovaných zo spoločného vodného zdroja.

Byty v rodinných domoch sú prevažne s rozlohou 81 a viac m² čo predstavuje 87% takýchto bytov a prevažne sú zásobované vodou so spoločného zdroja (86%).

Tabuľka č. 22

Bytový fond podľa počtu obytných miestností		
Byt	Počet bytov	%
1-izbové byty	433	6,95
2-izbové byty	1 336	21,45
3-izbové byty	2 839	45,58
4-izbové byty	895	14,37
5- a viacizbové byty	726	11,65

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Mesto prevádzkuje 174 nájomných bytov, pričom pri ich prideľovaní prednostne rieši problémy mladých rodín. V roku 2007-2011 mesto rozvinulo spoluprácu s developerskými spoločnosťami, ktoré odovzdali do užívania viac ako 100 nových bytov.

8.3 Významné výsledky v rokoch 2007-2013

- vybudovanie obchodnej zóny v priestoroch bývalých kasární
- rekonštrukcia námestia P.O. Hviezdoslava a vybudovanie verejných WC
- výstavba nájomného bytového domu s 34 bytovými jednotkami na ul. Martina Hattalu

9 CESTOVNÝ RUCH

Charakteristika cestovného ruchu v Dolnom Kubíne a okolí vychádza z histórie mesta, prírodných daností, dochovaných tradičných ľudových prejavov, z odkazu historických a súčasných osobností a potenciálu organizovania kultúrnych podujatí. Za účelom zhodnotenia potenciálu rozvoja cestovného ruchu je potrebné zanalyzovať jeho súčasný stav (primárnu a sekundárnu ponuku).

K primárnej ponuke zaradíme:

- prírodný potenciál – ponuka daná prírodou (pohoria, flóra, fauna),
- kultúrny a kultúrno–historický potenciál.

Sekundárnu ponuku predstavujú:

- supraštruktúra cestovného ruchu (ubytovacie a stravovacie zariadenia),
- infraštruktúra cestovného ruchu (cestovné kancelárie, turistické informačné kancelárie),
- všeobecná infraštruktúra (športovo–rekreačné zariadenia a aktivity, kultúrno–spoločenské zariadenia, organizované podujatia).

9.1 Prírodný potenciál

Mesto je východiskom do najkrajších častí Oravskej Magury. Jej najnavštevovanejším vrchom je Kubínska hoľa. Ďalšou obľúbenou lokalitou je vrchol Veľkého Choča – najvyššieho vrchu Chočských vrchov. Dolný Kubín a jeho okolie poskytujú bohaté možnosti športového vyžitia, relaxácie, oddychu a množstvo nezabudnuteľných zážitkov (paragliding, rafting, jazdu na koni, vyhliadkové lety, horolezectvo, cyklistiku, poľovníctvo, či rybárstvo). V zimnej sezóne mesto a jeho okolie ponúkajú vynikajúce podmienky pre vyznávačov zimných športov – zjazdovky, bežecké a snowboardové trate ako i možnosti zimnej turistiky. Pešia turistika a cykloturistika v lete, ako aj zjazdové a bežecké lyžovanie v zime patria k najčastejším motívom návštevy mesta. Vyhľadávaným strediskom zimných športov je SKIPARK Kubínska hoľa. V blízkom okolí Dolného Kubína sa nachádzajú ešte 2 významnejšie lyžiarske strediská: SkiPark Racibor a Športcentrum Lučivná.

Rieka Orava poskytuje bohaté možnosti na vodnú turistiku či športový rybolov vo viacerých revíroch. Medzi top atraktivity vodnej turistiky patrí:

- Vyhliadková plavba starootcovskou drevenou plťou po rieke Orava popod skalné bralo Oravského hradu
- Splavovanie rieky Orava na raftoch a kajakoch

Vidiecky cestovný ruch reprezentuje návrat k prírode a tradíciám – návštevníci majú záujem o remeslá, domáce zvieratá, hľadanie koreňov, zbieranie húb, liečivých bylín, agroturistiku a ubytovanie v rodinách. V okolí mesta sa nachádza viacero oblastí s priaznivými podmienkami pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. Je to predovšetkým oblasť Srňacie. V Dolnom Kubíne sa niekoľkokrát do roka konajú jarmoky a trhy, kde sa prezentujú ľudoví remeselníci so svojimi výrobkami.

9.2 Kultúrno-historický potenciál

Rozvoju cestovného ruchu na území mesta popri vhodných prírodných podmienkach napomáha bohatý kultúrno-historický potenciál, ktorý reprezentujú mnohé kultúrno-historické pamiatky, múzeá a galérie, ktoré sú uvedené a opísané v časti kapitole č.6 Kultúra a šport.

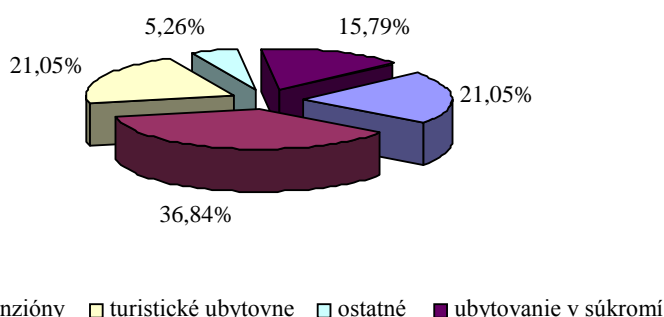
9.3 Služby cestovného ruchu

9.3.1 Ubytovanie

V Meste Dolný Kubín bolo ku koncu roka 2008 celkom 21 ubytovacích zariadení, v roku 2009 bol zaznamenaný pokles na 19 a v roku 2011 došlo k opätovnému nárastu ubytovacích zariadení na 21. V roku 2012 poskytlo služby v cestovnom ruchu 19 ubytovacích zariadení. Podľa kategorizácie v roku 2012 poskytli ubytovacie služby 4 hotely, 7 penziónov, 4 turistické ubytovne, 1 zariadenie ostatného hromadného ubytovania a 4 prevádzkovatelia ubytovania v súkromí.

Graf č.11

Štruktúra ubytovacích zariadení

Zdroj: Štatistický úrad SR,
Údaje: za rok 2012

Celková kapacita zariadení predstavuje 300 izieb s 813 lôžkami. V priebehu roka 2012 zariadenia cestovného ruchu v meste Dolný Kubín ubytovali 20 196 návštevníkov, čím vzrástol počet ubytovaných oproti roku 2011 o 19,46%. Zariadenia ubytovali 10 322 návštevníkov zo Slovenska a 9 874 zo zahraničia. Priemerný počet prenocovaní návštevníkov v meste poklesol z 2,4 noci v roku 2011 na 2,1 noci v roku 2012. U domácich návštevníkov bol pokles prenocovaní z 2,7 nocí v roku 2011 na 2,3 nocí v roku 2012 a u zahraničných návštevníkov bol pokles z 2,1 nocí v roku 2011 na 1,8 nocí v roku 2012. Tržby za ubytovanie vrátane DPH vzrástli z 926 975 EUR v roku 2011 na 968 741 EUR v roku 2012. Kapacity a výkony ubytovacích zariadení v meste Dolný Kubín zachytáva nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 23

Kapacity a výkony ubytovacích zariadení cestovného ruchu						
Rok		2008	2009	2010	2011	2012
Ubytovacie zariadenia		21	19	19	21	19
Izby		319	285	286	331	300
Lôžka spolu		751	678	698	903	813
v tom	stále lôžka	719	648	665	837	747
	príležitostné lôžka	32	30	33	66	66
Návštevníci spolu		19 234	14 148	14 799	16 905	20 196
v tom	domáci návštevníci	9 561	7 722	7 657	9 090	10 322
	zahraniční návštevníci	9 673	6 426	7 142	7 815	9 874
Prenocovania návštevníkov spolu		43 767	31 648	33 485	41 258	41 832
v tom	domáci návštevníci	20 437	16 471	16 975	24 500	24 196
	zahraniční návštevníci	23 330	15 177	16 510	16 758	17 636
Tržby za ubytovanie vrátane DPH (EUR)		700 159	507 093	688 725	926 975	968 741
v tom	domáci návštevníci	306 579	234 478	302 197	515 527	522 367
	zahraniční návštevníci	393 580	272 615	386 528	411 448	446 374
Priemerná cena za ubytovanie vrátane DPH (EUR)		16,00	16,02	20,57	22,47	23,16
v tom	domáci návštevníci	15,00	14,24	17,80	21,04	21,59
	zahraniční návštevníci	16,87	17,96	23,41	24,55	25,31
Využitie stálych lôžok čisté (%)		19,3	13,4	13,6	15,1	15,2
Priemerný počet prenocovaní spolu		2,3	2,2	2,3	2,4	2,1
v tom	domáci návštevníci	2,1	2,1	2,2	2,7	2,3
	zahraniční návštevníci	2,4	2,4	2,3	2,1	1,8

Zdroj: Štatistický úrad SR, Údaje: za mesto Dolný Kubín

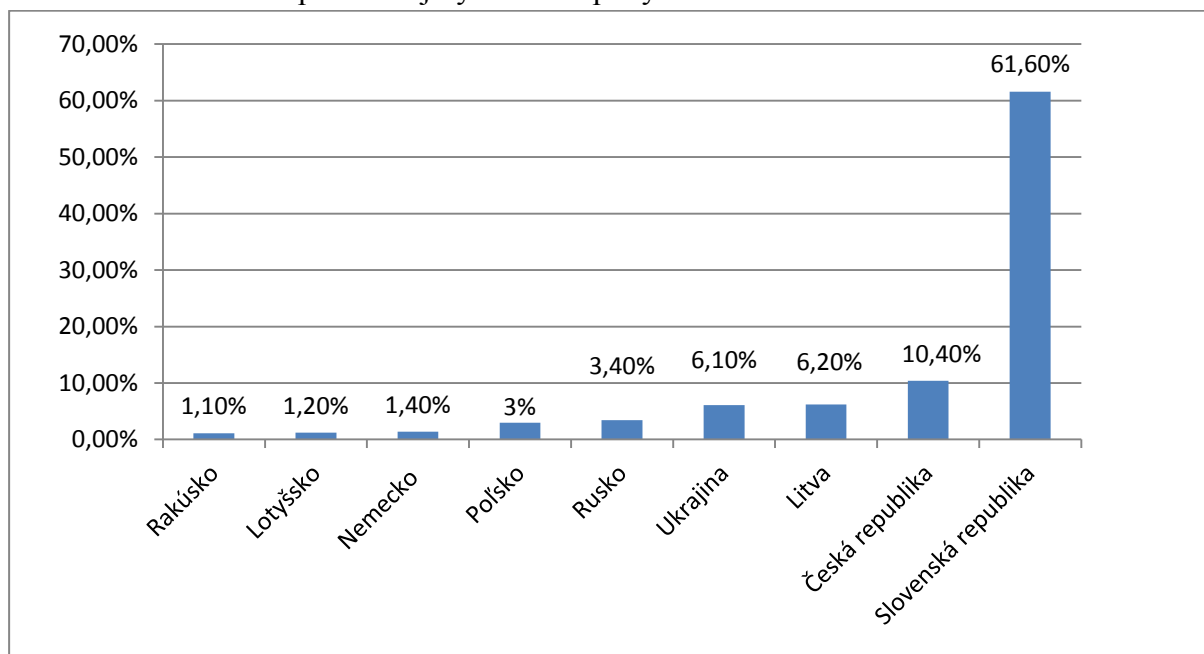
9.3.2 Stravovacie zariadenia

V meste nie je k dispozícii kompletná databáza stravovacích zariadení podľa kategórie, ani ich stravovacia kapacita. Lokalizácia pohostinských odbytových stredísk je nerovnomerná. Podstatná časť stravovacích zariadení sa nachádza v centre mesta. Stravovacie zariadenia sú buď súčasťou ubytovacích zariadení, ktoré slúžia aj pre neubytovaných hostí, alebo sú samostatné ako napr. reštaurácie, pizzérie, bufety, hostince, vinárne, kaviarne, pivárne, pohostinstvá, espressá, bary či cukrárne.

9.4 Návštevnosť

Domáci návštevníci s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky predstavujú až 62,6% z celkového počtu návštevníkov. Spomedzi cudzincov prevládajú hostia z Českej republiky, Litvy, Ukrajiny a Poľska. V roku 2012 najviac cudzincov podľa krajiny trvalého pobytu tvorili občania Českej republiky s podielom (10,4% na celkovom počte návštevníkov), Litvy (6,2%) a z Ukrajiny (6,1%). Dolný Kubín, ako aj celá Orava, je svojou polohou ideálnou destináciou pre ľudí z miest ako Bratislava, Ostrava či Krakov.

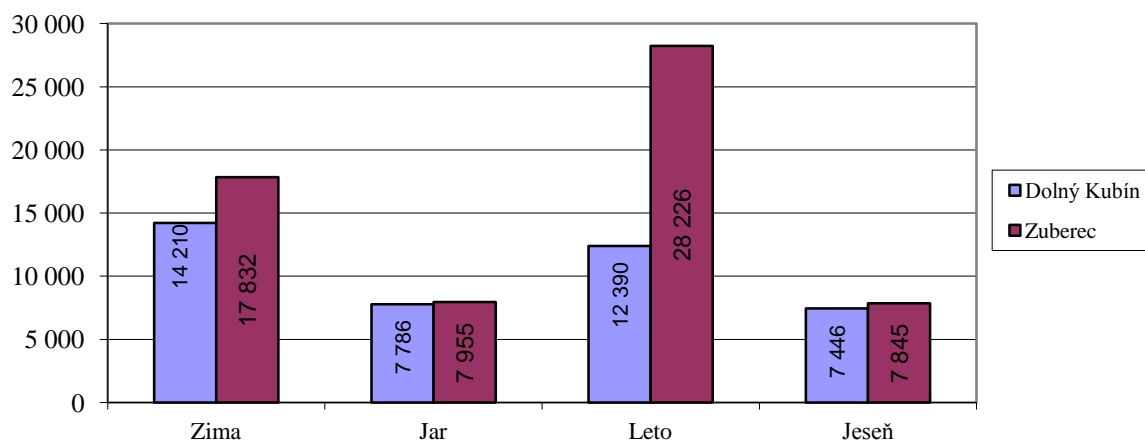
Graf č.12 Návštevníci podľa krajiny trvalého pobytu

Zdroj: Štatistický úrad SR, Údaje: za rok 2012

Najviac návštevníkov k nám prichádza počas zimnej a letnej turistickej sezóny, v mimosezónnych obdobiach dochádza k výraznému poklesu návštevníkov.

Graf č.13 Návštevnosť podľa sezónnosti v porovnaní so Zubercom

Zdroj: Štatistický úrad SR, Údaje: I. - IV. Q 2012

9.5 Významné výsledky v rokoch 2007-2013

- spracovaná Marketingová stratégia rozvoja cestovného ruchu v meste Dolný Kubín, ktorú MsZ schválilo uznesením číslo 71/2007
- vstup mesta Dolný Kubín do združenia cestovného ruchu Klaster Orava
- na zefektívnenie prístupu návštevníkov a občanov k informáciám boli v roku 2007 na Hviezdoslavovom námestí a na ulici Radlinského inštalované informačné terminály
- vybudovanie športovo–oddychového areálu na Kuzmínove
- vyznačenie cyklotrás v rámci europrojektu Gminu Lipnica Wielka a Dolný Kubín spája cyklotrasa
- vybudovanie rekreačno–oddychového areálu za reštauráciou Kopačka – Pešia kolonáda pri rieke Orave
- vybudovanie voliéry pre pávy, bažanty a hrdličky v Parku Martina Kukučina
- vybudovanie AQUARELAXU
- vybudovanie mestskej promenády pre in-line korčuliarov
- výsadba stromu pri mestskom úrade „Lipa sútokov sveta“

10 DOPRAVNÁ A TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

10.1 Dopravná infraštruktúra

Verejná osobná doprava predstavuje dôležitý sociálno–ekonomický prvok prostredia. Jej charakter spočíva v uspokojovaní každodenných požiadaviek na prepravu (migrácia do zamestnania, škôl, úradov, do zdravotníckych zariadení a pod.). Na tejto úlohe sa rozhodujúcou mierou podieľa osobná, autobusová, železničná doprava a výrazný podiel má aj mestská autobusová doprava. Za ostatných 15 rokov na Slovensku zaznamenávame medziročne pokles cestujúcich v autobusovej doprave o cca 6%. Je to obraz stúpajúceho podielu individuálneho motorizmu, zmien v oblasti zamestnanosti, ale aj nástupu nízko početných ročníkov žiakov do škôl.

Na zabezpečenie funkčného dopravného systému je nevyhnutná rozvinutá a po technickej a kvalitatívnej stránke vyhovujúca dopravná infraštruktúra. Dopravné siete významne ovplyvňujú rozvoj ekonomiky regiónov, mobilitu pracovnej sily, kvalitu života obyvateľov a odstraňovanie regionálnych disparít medzi regiónmi. Cestná sieť je rozhodujúcim faktorom tvoriacim predpoklad pre zodpovedajúcu dopravnú obsluhu územia a jeho ekonomický rozvoj.

10.1.1 Komunikácie

Štátne cesty

Doprava v sídelnom útvere Dolný Kubín je špecifická tým, že kostru základného komunikačného systému tvoria cesty I. a III. triedy. Cesty I. triedy sú nositeľmi tranzitnej dopravy, nakoľko sú to cesty európskeho a celoštátneho významu. Ich dĺžka predstavuje 8,4 km /v katastri mesta/:

1/ cesta I. triedy č. I/59 (E77) s trasovaním z Poľskej republiky cez Trstenú, Dolný Kubín do Ružomberka,

2/ cesta I. triedy č. I/70, ktorá je spojnicou Kral'ovany – D. Kubín

Cesty III. triedy, ich celková dĺžka v katastri mesta je 16,96 km, sú rozdelené podľa dopravného významu.

Tabuľka č. 24 Prehľad štátnych komunikácií v Dolnom Kubíne

Označenie kom.	Trieda kom.	Úseky	Dĺžka (km)	Správca	Údržba
Štátne cesty I.tr.	I/70	Veličná - D. Kubín - rondel pod nemocnicou	2,1	SSC, IVaSC Žilina	
	I/59	Vyšný Kubín - rondel - Kňažia - O. Podzámok	6,3	SSC, IVaSC Žilina	
		<u>súčasť cesty</u> : vjazdová a výjazdová vetva na ul. Jánoškova	0,36		
Štátne cesty III.tr.	III/0700 06	D. Kubín - Beňova Lehota (Zochova, B.Lehota po most)	2,2	Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja	SC ŽSK Žilina, závod Orava sídlo v D. Kubíne
	III/0700 07	D. Kubín - Záskanie (ul. Timravina, A. Halašu, 29. augusta)	1,8		
	III/0590 06	D. Kubín (ul. M. R. Štefánika.) - Mokrad' - Kňažia	4,8		
	III/0700 08	Gäcel' - D. Kubín (po križ. s ul. Radlinského)	1,3		
	III/0590 18	Medzihradné - Srňacie (mimo zastavanú časť)	5,1		
	III/0590 20	časť ul. Staničná (spojnica od ul. M. R. Štefánika po stanicu)	0,16		
	III/0590 21	Mokrad' - Bziny - Medzibrodie (ul. Kubínska od pumpy)	1,6		

Zdroj: MSÚ Dolný Kubín

Grafické zobrazenie komunikácií v Dolnom Kubíne

Zdroj: www.ssc.sk

Miestne komunikácie

Mesto Dolný Kubín vykonáva miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií (MK) a ich majetkovú správu, ktorých dĺžka predstavuje 37 km. MK rozdeľujeme do štyroch tried podľa dopravného významu. Mesto okrem komunikácií vykonáva aj správu chodníkov, ktoré sa radia do kategórie MK.

Tabuľka č. 25 Prehľad miestnych komunikácií v Dolnom Kubíne

Trieda MK	Dĺžka (m)	Plocha (m ²)
I. trieda	11 480	84 752
II. trieda	5 190	40 486
III. trieda	29 016	168 732
IV trieda	1 585	4 475
MK celkom	47 271	298 445
Chodníky	41 013	102 887

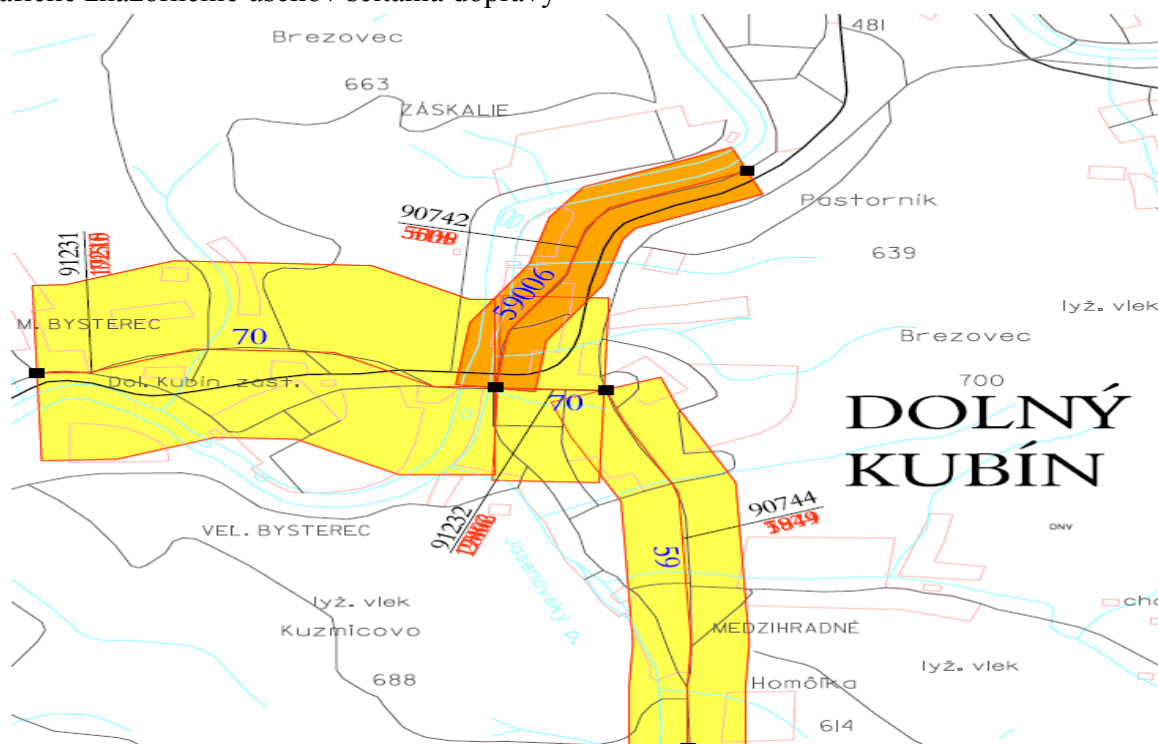
Zdroj: MSÚ Dolný Kubín

Intenzita dopravy na komunikáciách v meste

Intenzita cestnej dopravy predstavuje množstvo dopravných prostriedkov, ktoré prejdú určitým úsekom cesty za danú jednotku času. Intenzita cestnej dopravy v rozsahu celého územia Slovenskej republiky je sledovaná pravidelne celoštátnym sčítaním cestnej dopravy od roku 1958.

V Dolnom Kubíne sa uskutočnilo sčítanie na štyroch úsekoch cesty I. triedy: 90744, 91231, 91232 a cesty III. triedy: 90742, viď grafické znázornenie.

Grafické znázornenie úsekov sčítania dopravy

Zdroj: www.ssc.sk

Výsledky merania intenzity dopravy (jednotka času predstavuje 1 deň/24 hodín.) v meste Dolný Kubín na konkrétnych úsekoch vyjadruje nasledovná tabuľka.

Tabuľka č. 26

Úsek	Cesta	Správca	Nákladné automobily a prívesy	Osobné a dodávkové automobily	Motocykle	Spolu
90742	59006	SK ZA DK	518	5 008	13	5 539
90744	59	IVSC ZA	1 844	5979	26	7 849
91231	70	IVSC ZA	1 950	17 210	55	19 215
91232	70	IVSC ZA	2 386	17 462	48	19 896
Spolu			6 698	45 659	142	

Zdroj: www.ssc.sk, údaje: rok 2010

Vývoj intenzity cestnej dopravy v meste naznačuje rastúci trend. K najväčšej koncentrácii dochádza na ceste I/70 a následne úsek cesty 59006, ktorý je nositeľom tranzitnej dopravy v smere do Poľska.

10.1.2 Statická doprava

Neustále sa zvyšujúci nárast počtu motorových vozidiel sa prejavuje predovšetkým zahlcovaním hlavných dopravných trás v meste, zhoršovaním podmienok dopravnej obsluhy a protiprávnym parkovaním. V blízkej budúcnosti je potrebné statickú dopravu regulovať v zmysle vypracovaného dokumentu „Koncepcia regulácie a rozvoja statickej dopravy v meste Dolný Kubín“.

10.1.3 Železničná doprava

Súčasťou dopravnej infraštruktúry mesta je aj železničná doprava, ktorú je možné v meste využiť v dvoch nástupných bodoch: Dolný Kubín a Dolný Kubín – zástavka (Veľký Bysterec).

Dĺžka železničnej trate v meste predstavuje cca 4,5 km. Železničná trať križuje cestné komunikácie v piatich bodoch (priecestiach). Dve priecestia nie sú zabezpečené signalizačným zariadením.

Dôležitým železničným uzlom pre celú Oravu sú Kľačany, kadiaľ prechádza hlavný železničný ťah – trať č. 180 Košice–Žilina–Bratislava, resp. Košice–Žilina–Ostrava–Praha. Kľačany sú prestupnou stanicou pri pokračovaní cesty po železnici na Oravu, ktorú so spomínaným železničným ťahom spája železnica Kľačany–Dolný Kubín–Trstená, trať č. 181 v dĺžke 56 km. Charakterizuje ju jednokoľajová neelektrifikovaná trať, ktorú obsluhujú motorové dvojvozňové vlaky.

Dopravné grafikony regionálnych spojov sú prispôsobené predovšetkým spojom diaľkovej železničnej dopravy a následne aj prímestskej a mestskej autobusovej dopravy.

10.1.4 Prímestská doprava

Spojenie mesta Dolný Kubín s obcami na Orave, ale aj mimo nej, je zabezpečené dvadsiatimi prímestskými linkami. Rozhodujúcim prepravcom územia je SAD LIORBUS, a.s., Ružomberok. V malej miere sa na obsluhu územia podieľajú iní dopravcovia – ide najmä o diaľkové linky, resp. prímestské linky mimo región Oravy.

V rámci dolnej Oravy je denne priame spojenie zo všetkých obcí okresu do mesta Dolný Kubín a opačne z dôvodu zabezpečenia prepravy osôb. Hustota spojov je vyššia v pracovných dňoch, počas dní pracovného voľna a pokoja hustota spojov klesá.

Mestom prechádzajú či priamo z neho vychádzajú diaľkové linky resp. prímestské linky svojím charakterom podobné diaľkovým linkám do Bratislavy, Banskej Bystrice, Nitry, Prešova, Štúrova, Turčianskych Teplíc, Zvolena a Žiliny.

10.1.5 Mestská doprava

V súčasnej dobe je verejná hromadná doprava vystavená konkurenčnému prostrediu na trhu osobnej dopravy, hlavne voči ponuke individuálneho motorizmu. Tým sa zvyšuje potreba kvality organizovanosti a realizácie podporovanej financovaním, v prípade mestskej autobusovej dopravy (ďalej MAD), predovšetkým zo strany miestnej samosprávy.

V meste a mestských častiach je doprava realizovaná mestskou autobusovou dopravou, ktorú zabezpečuje SAD LIORBUS, a.s., Ružomberok.

V rámci mesta premáva sedem liniek MAD:

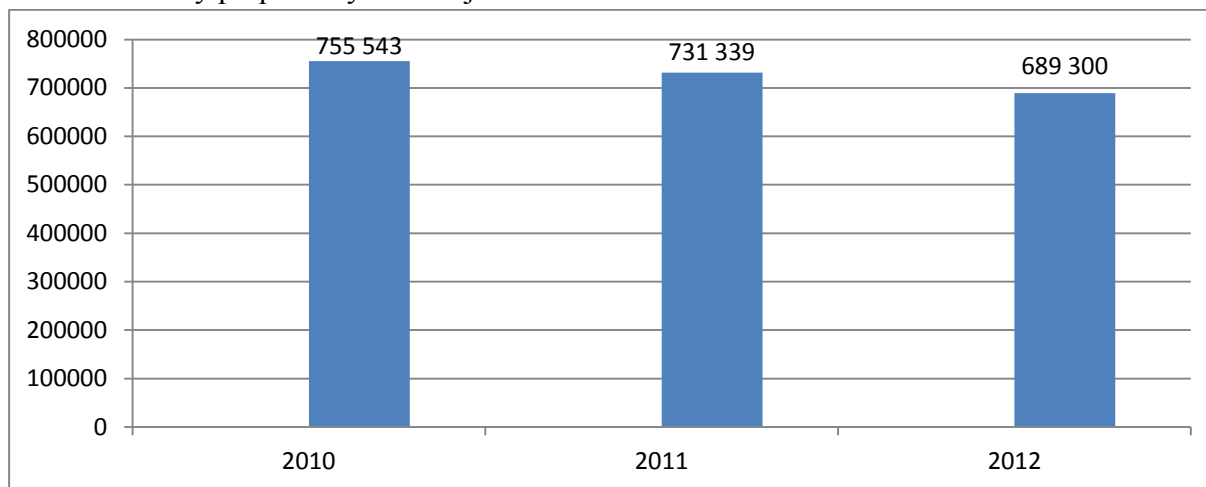
1. Banisko – Aleja slobody – Kňažia	linka č. 1
2. Brezovec – Aleja slobody – Obvodný úrad – Beňova Lehota	linka č. 2
3. Záskanie – Obvodný úrad – Aleja slobody – Medzihradné	linka č. 3
4. Brezovec – ZVL – Kňažia	linka č. 5
5. Beňova Lehota – ZVL – Kňažia	linka č. 7
6. Brezovec – PNZ – Obvodný úrad – Beňova Lehota	linka č. 12
7. Brezovec – Aleja slobody – Medzihradné – Banisko	linka č. 51

Spoje MAD vedené vo vhodných časových intervaloch umožňujú prestup na prímestské a diaľkové autobusové spoje v uzloch: Autobusová stanica, Aleja slobody a Obvodný úrad. V závislosti na prepravných potrebách a možnostiach dopravcu sú spoje naviazané aj na vlakové prípoje.

V roku 2011 boli v MAD zavedené prestupné cestovné lístky, ktoré pri platení dopravnou kartou a prestupe do 20 minút od nástupu do prvého vozidla umožňujú cestovanie dvoma spojmi s prestupom v uzle do cieľa cesty za cenu jedného lístka.

Počet osôb, ktoré využívajú na prepravu MAD z roka na rok klesá, čo je spôsobené jednak preferovaním osobnej prepravy a jednak znižovaním počtu obyvateľov v meste.

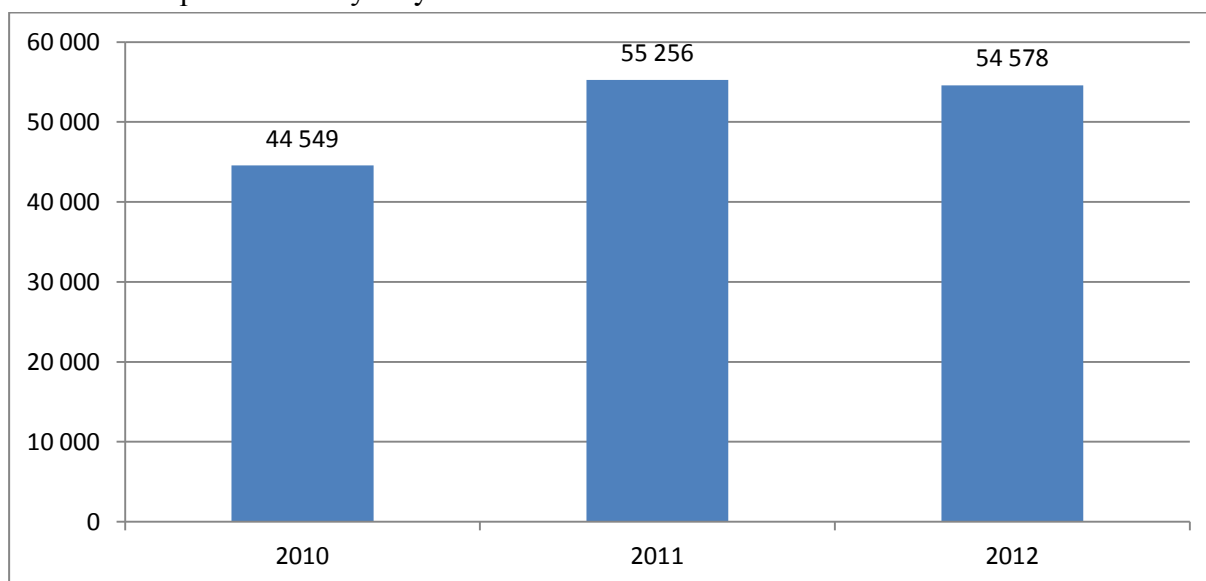
Graf č.14 Počty prepravených cestujúcich MAD v rokoch 2010 až 2012

City Bus

Od mája 2007 na území mesta premáva aj osobitná doprava realizovaná malokapacitným vozidlom. Ide o doplnkovú službu k MAD najmä v čase znížených prepravných nárokov, resp. po trasách a v časoch, keď nie je klasické spojenie spojmi MAD. Osobitný režim tejto dopravy umožňuje na požiadanie vykonávať zachádzky od stanovenej trasy a zastavovať aj na znamenie mimo zastávok MAD. Cestovný lístok City Bus-u umožňuje prepravu dvoma po sebe nasledujúcimi spojmi za cenu jedného cestovného aj pri platbe v hotovosti.

Graf č.15 Prepravené osoby City Busom v rokoch 2010 až 2012

10.1.6 Významné výsledky v rokoch 2007–2013

- vybudovanie parkovacích plôch v meste s počtom 243 parkovacích miest plus parkovisko pri Aquarelaxe (860 m²), celkovo v hodnote 452 826 EUR
- vybudovanie prepojovacích chodníkov v meste – 5 813 m² v hodnote 466 795 EUR
- obnova asfaltových povrchov miestnych komunikácií – 9 682 m² v hodnote 257 253 EUR
- vybudovanie účelovej komunikácie v priemyselnom parku – 2 100 m² v hodnote 289 000 EUR
- vybudovanie nových miestnych komunikácií – 2 304 m² v hodnote 129 740 EUR

10.2 Technická infraštruktúra

10.2.1 Zásobovanie pitnou vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Služby spojené s dodávkou pitnej vody, ako aj s odvádzaním odpadových vôd do povrchových vôd poskytuje na území mesta právnická osoba s dominantným obecným vlastníctvom. Čiastočne predmetné služby poskytujú aj podnikateľské subjekty. Vzhľadom k tomu, že tieto služby sú považované za sieťové odvetvia, tvorba cien za poskytovanie týchto služieb podlieha pod regulačný úrad, ktorým je Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO).

Správcovské a vlastnícke vzťahy

Zásobovanie pitnou vodou i správu väčšiny kanalizácie v meste zabezpečuje Oravská vodárenská spoločnosť, a. s. (OVS) Dolný Kubín. Mesto Dolný Kubín je akcionárom OVS, a. s. (akcionármi sú mestá a obce Oravy).

Zásobovanie pitnou vodou

Mesto Dolný Kubín v rámci svojho územia nie je sebestačné v zásobovaní pitnou vodou. Hlavným zásobovacím systémom v katastrálnom území je oravský skupinový vodovod, ktorého prírodné potrubie zo zdrojov v Oraviciach privádza vodu do vodojemov na území mesta. Napojenosť obyvateľov je veľmi vysoká, niektoré zdroje uvádzajú napojenosť vyše 99%.

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Mesto Dolný Kubín má vybudovanú jednotnú a delenú kanalizačnú sieť v správe OVS, a.s. Dolný Kubín. ČOV je umiestnená mimo územia mesta Dolný Kubín. Na ČOV sa v súčasnosti čistia odpadové vody z celého mesta, okrem časti priemyselného areálu v Mokradi, kde je v prevádzke privátna ČOV. Odpadové vody v území mimo dosahu verejnej kanalizácie mesta sú akumulované, resp. zneškodňované individuálne. Existujúce ČOV na území mesta vyhovujú súčasným nárokom.

V najbližšom období je potrebné odkanalizovať do ČOV aj zostávajúce okrajové časti územia mesta. Napojenosť obyvateľov na centrálny kanalizačný systém je na úrovni okolo 92 %.

Podrobnejší popis technického riešenia zásobovania pitnou vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd na území mesta sa nachádza v ÚPN mesta Dolný Kubín.

10.2.2 Zásobovanie plynom

Zásobovanie plynom v meste Dolný Kubín je zabezpečované prostredníctvom spoločnosti SPP- distribúcia, a.s.. Na území mesta Dolný Kubín je v prevádzke sústava plynovodov, ktoré slúžia na tranzitnú dopravu plynu ako aj na plošnú plynifikáciu mesta Dolný Kubín a ďalších obcí.

Podrobnejší popis technického riešenia zásobovania mesta plynom sa nachádza v ÚPN mesta Dolný Kubín.

10.2.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie elektrickou energiou v meste Dolný Kubín je zabezpečované prostredníctvom spoločnosti SSE- distribúcia, a.s. Jednotlivé objekty občianskej a technickej vybavenosti sú v meste Dolný Kubín zásobované elektrickou energiou z murovaných a stožiarových transformátorových staníc. ÚPN mesta Dolný Kubín obsahuje podrobný popis technického riešenia zásobovania elektrickou energiou pre všetky okrsky mesta, ako aj návrh potrebných opatrení na realizáciu rozšírenia sietí. ÚPN mesta Dolný Kubín predpokladá pre novú výstavbu potrebu zabezpečiť rekonštrukciu a realizáciu viacerých nových rozvodov elektrickej energie.

10.2.4 Tepelné hospodárstvo

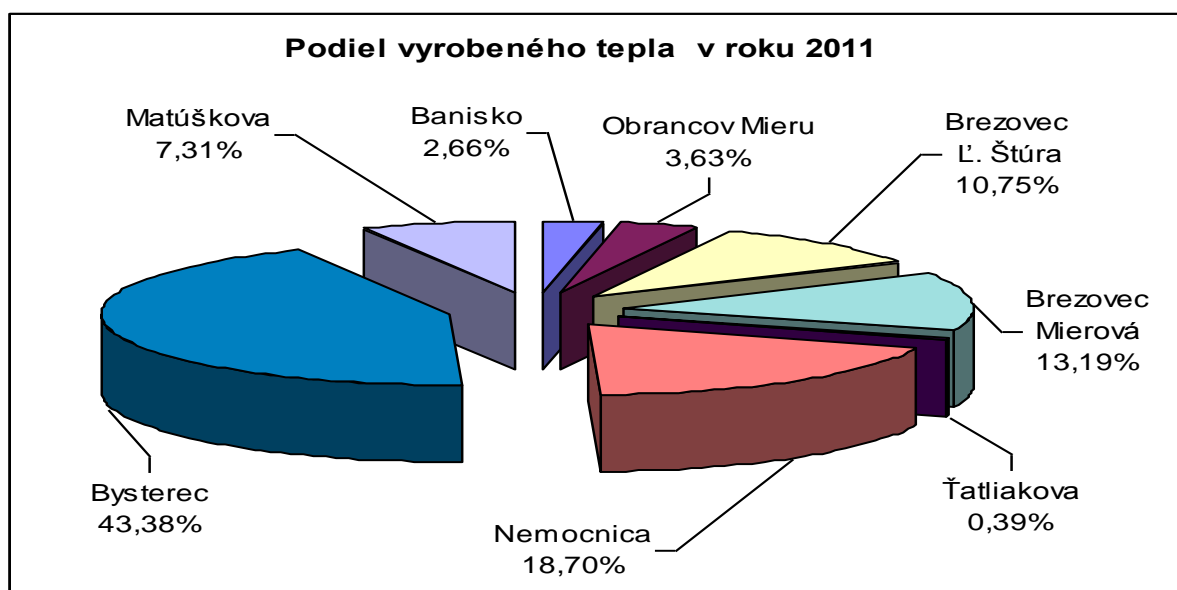
Tepelné hospodárstvo je majetkom Mesta Dolný Kubín, prevádzkované spoločnosťou TEHOS, s.r.o. Je zrealizované systémom centrálného zásobovania teplom (CZT). Systém CZT v meste Dolný Kubín tvorí 8 rôzne veľkých tepelných okruhov s prevládajúcou

dvojpálivovou základňou (biomasa, zemný plyn), s celkovým inštalovaným výkonom 43,68 MW.

Tabuľka č. 27 Tepelné okruhy

Názov tepelného okruhu	Vyrobené teplo	Inštalovaný výkon	Podiel vyrobeného tepla
	[MWh]	[MW]	[%]
	rok 2011		
Banisko	1 311,1	1,15	2,66
Obrancov mieru	1 682,6	0,74	3,63
Brezovec – Ul. Ľ. Štúra	7 305,3	4,22	10,75
Brezovec – Mierova ul.	9 245,2	7,00	13,19
Ľatliakova ul.	199,6	0,07	0,39
Nemocnica	4 061,4	6,50	18,70
Bysterec	20 762,4	20,30	43,38
Matúškova ul.	3 363,7	3,70	7,31
Spolu	43 096,6	43,68	100,00

Zdroj: Bilančné údaje TEHOS s.r.o.

V meste Dolný Kubín je systém centrálného zásobovania teplom dominantný, dotýka sa takmer 80 % jeho obyvateľstva.

Tabuľka č. 28

Názov tepelného okruhu	Predané teplo			
	[MWh]			
	2008	2009	2010	2011
Banisko	1 494,4	1 367,1	1 452,7	1 311,1
Obrancov mieru	1 852,9	1 710,3	1 864,3	1 682,6
Brezovec – Ul. Ľ. Štúra	8 487,3	8 186,1	8 326,9	7 305,3
Brezovec – Mierova ul.	10 331,4	9 681,0	9 819,3	9 245,2
Ľatliakova ul.	174,1	189,9	212,8	199,6
Nemocnica	-	-	4 459,5	4 061,4
Bysterec	24 650,3	23 170,3	24 548,3	20 762,4
Matúškova ul.	3 998,8	3 498,8	3 709,5	3 363,7
Spolu	50 989,2	47 803,5	54 393,3	47 931,3
Spolu*	47 839,4	44 460,5	45 852,5	96,6

* Predané teplo po prepočte na normovaný počet dennostupňov (3 422°D)

V záujme konečného spotrebiteľa a v súlade s platnou legislatívou sa v meste osvedčilo uplatnenie jednej ceny pri rozdielnej nákladovosti jednotlivých tepelných okruhov.

Tepelné hospodárstvo mesta Dolný Kubín je v štádiu ukončenia rozsiahlej modernizácie založenej na princípoch:

- rovnakej ceny tepla pre všetkých odberateľov,
- rovnakých podmienok dodávky tepla na vykurovanie a prípravu TV (domové KOST),
- maximálnej eliminácie rastúcej ceny plynu na cenu tepla,
- prevádzkovej spoľahlivosti, hospodárnosti a energetickej efektívnosti celého systému CZT,
- ochrany životného prostredia

10.2.5 Verejné osvetlenie

Sústava verejného osvetlenia mesta bola v minulom období postupne rekonštruovaná a dopĺňaná novými svetelnými bodmi, čím bola zrealizovaná obnova cca 2/3 verejného osvetlenia. V súčasnej dobe sústavu verejného osvetlenia tvorí 63 odberných miest, z ktorých je napájaných 2 084 ks svetelných bodov v meste. Napájanie 70 W je pri 1 698 ks, 100 W je pri 121 ks, 150 W je pri 188 ks, 50 W je pri 77 ks. V zlom technickom stave je 200 svetelných bodov, ktoré je potrebné v blízkej dobe riešiť rekonštrukciou.

10.2.6 Významné výsledky v rokoch 2007–2013

- technická infraštruktúra v priemyselnej zóne Mokrad' v hodnote 511 tis. EUR
- výstavba 1. etapy inžinierskych sietí pre IBV Brehy v hodnote 126 tis. EUR
- dokončenie infraštruktúry IBV Záskanie – Lány v hodnote 90 tis. EUR
- rekonštrukcia zdrojov tepla (kotle) v súvislosti so zmenou palivovej základne (obnoviteľné zdroje energie)
- rekonštrukcia rozvodov tepla CZT
- rekonštrukcia 860 ks svetelných bodov

11 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

11.1 Pôda

Z hľadiska štruktúry pozemkov 11 katastrálnych území mesta z celkovej výmery 5 502,68 ha tvorí poľnohospodárska pôda 2 468,31 ha (45%), lesná pôda 2 298,54 ha (42%), vodné plochy 86,71 ha (2%), zastavané plochy 356,13 ha (6%) a ostatné plochy 293,01 ha (5%). Poľnohospodárske pôdy sú zaradené do 5., 6., 7., 8. a 9. stupňa bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek (BPEJ). Pôdy sú prevažne hnedé, stredne ťažké až ťažké, vo vyšších polohách sa vyskytujú rendziny plytké a rendziny hnedé, pri rieke Orave stredne ťažké nivné pôdy na nekarbonátových nivných sedimentoch.

Kvalita pôdy v riešenom území je ovplyvňovaná kvalitou ovzdušia, vody i poľnohospodárskou výrobou. Kontaminácia pôdy sa oproti znečisteniu ovzdušia a vody prejavuje s určitým oneskorením od počiatku pôsobenia negatívnych vplyvov.

Potenciálnym znečisťovateľom pôdy v katastrálnom území je najmä poľnohospodárska výroba. V riešenom území sú dva hospodárske dvory. Poľnohospodárske družstvo Dolný Kubín so sídlom v Bzinách – v Záskalí a v Kňažej. Hospodársky dvor Záskalie sa využíva sezónne (v lete). Je vhodne umiestnený a nemá negatívny vplyv na okolité prostredie. Potrebná je však pravidelná kontrola stavu – najmä zariadení na uskladnenie tuhých a tekutých exkrementov a silážnych žľabov, aby nedochádzalo k znečisťovaniu pôdy a spodných vôd. Na hospodárskom dvore v Kňažej je vzhľadom na blízkosť obytných plôch navrhnuté zrušenie chovu hospodárskych zvierat. K ochrane pôdy prispeje výber vhodného spôsobu obhospodarovania a tiež účelné používanie chemických ochranných prostriedkov a hnojív.

11.2 Voda

Zásobovanie obyvateľov mesta pitnou vodou je vyhovujúce. Vo všetkých častiach mesta s výnimkou Srňacieho je vybudovaný verejný vodovod napojený cez mestské vodojemy na zdroje Oravského skupinového vodovodu v Oraviciach a pod Chočom. Prevádzkovateľom vodárenskej sústavy je Oravská vodárenská spoločnosť, a.s., Dolný Kubín. Hlavným predmetom jej činnosti je výroba a dodávka vody verejnými vodovodmi, odvádzanie a čistenie odpadových vôd. OVS, a.s., okrem iných projektov na území mesta realizovala v minulom období aj rozšírenie verejného vodovodu do rekreačného strediska Kubínska hoľa.

11.2.1 Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd je sledovaná v odberových miestach základnej siete Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ), objekty sú zabudované pozdĺž toku rieky Oravy. V okrese Dolný Kubín je odberové miesto č. 242990 vo Veličnej a odberové miesto č. 243590 v Párnici. Mineralizácia dosahuje primerané hodnoty. Na antropogénne vplyvy poukazuje zvýšené zastúpenie pesticídov v odberovom mieste Veličná, ktorý preto nevyhovuje požiadavkám Nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z.z. V odberovom mieste Párnica neboli namerané žiadne zvýšené koncentrácie znečisťujúcich látok vo vzorkách podzemných vôd a tento objekt vyhovuje požiadavkám Nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z.z.

11.2.2 Povrchové vody

Osou regiónu je rieka Orava, pri nej sú umiestnené aj najväčšie zdroje znečistenia povrchových vôd. Do mesta vteká rieka znečistená, keďže v mnohých obciach na hornom toku chýbajú čistiarne odpadových vôd (ČOV), teda je tu problém nízkej úrovne odkanalizovania obcí.

V rámci mesta je monitorovaná rieka Orava v riečnom kilometri 22,5 odberové miesto V0835000 v mestskej časti Kňažia. Posledné merania potvrdili skutočnosť, že povrchové vody nevyhovujú požiadavkám na kvalitu vody podľa Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z.

Aj na území mesta nie je vybudovaná verejná kanalizácia v časti Kňažej, v Jelšave a v Srňacom (táto lokalita je však v súčasnosti málo využitá, rekreačné zariadenie v Srňacom má vlastnú ČOV). V ostatných častiach mesta zabezpečuje likvidáciu odpadových vôd ČOV Dolný Kubín, ktorá je situovaná v katastrálnom území Oravská Poruba – Gäcel' a ČOV Mokrad'.

Na kvalitu povrchových vôd významnou mierou vplývajú aj poľnohospodárska a priemyselná výroba. Poľnohospodárstvo sa podieľa najmä na plošnom znečistení látkami, ktorých zdrojom sú najmä objekty s nevyhovujúcim skladovaním hnojív, priepustnosťou močovkových nádrží, silážnych žľabov a pod.

Nebezpečnými zdrojmi znečistenia sú staré environmentálne záťaže – skládky odpadu firiem, ktoré nie sú zabezpečené proti priesaku skládkových vôd do podložia a následne do povrchových tokov.

11.3 Ovzdušie

Územie okresu Dolný Kubín v súčasnosti nie je v rámci Slovenska zaradené medzi oblasti, ktoré majú na svojom území automatizovanú monitorovaciu stanicu (AMS) SHMÚ látok

znečisťujúcich ovzdušie. Z tohto dôvodu zatiaľ neexistuje pravidelná kontrola emisií. V Žilinskom kraji sú monitorovacie stanice v Žiline, Martine a Ružomberku.

Z hľadiska lokálneho znečisťovania ovzdušia sú na území mesta a v jeho blízkosti hlavnými znečisťovateľmi ovzdušia firmy zaoberajúce sa hutníctvom, strojárstvom, povrchovou úpravou plastov a výrobcovia tepla. Nezanedbateľným znečisťovateľom ovzdušia na území mesta je cestná doprava.

Nárast emisií tuhými znečisťujúcimi látkami sledujeme v poslednom období v sektore stredné a malé zdroje znečisťovania ovzdušia, kde sa zvýšila spotreba tuhých palív na úkor zemného plynu.

V rámci kvality ovzdušia sa sleduje aj množstvo prízemného ozónu v atmosfére. Koncentrácie všetkých ukazovateľov prízemného ozónu sa v roku 2011 v priemere pohybovali pod úrovňou rekordného roku 2003.

Zároveň je potrebné spomenúť aj celkový atmosférický ozón. Jeho priemerná ročná hodnota bola v roku 2011 317,0 Dobsonových jednotiek, čo je 6,3 % pod dlhodobým priemerom.

Z opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v meste Dolný Kubín boli za posledné obdobie realizované nasledovné opatrenia:

- úprava odsávania v prevádzke Kovohuty Mokrad'
- rozsiahle zatepl'ovanie stavieb v meste, čím sa znížila ich energetická náročnosť spojená s ich vykurovaním
- rekonštrukcia rozvodov CZT v meste

11.4 Hluk

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia na kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená Zákonom č. 596/2002 Z.z. o ochrane zdravia ľudí a Vyhláškou č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Prípustná hodnota hluku je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

V meste Dolný Kubín je najväčším zdrojom hluku intenzívna cestná doprava hlavne na štátnej ceste č. I/59, ktorá prechádza obytňou zónou, respektíve v tesnej blízkosti obytnej zóny na uliciach Matúškova, Janoškova, Aleja slobody a taktiež intenzívna cestná doprava na štátnej ceste č. I/70, ktorá prechádza okolo Malého Bysterca, v blízkosti sídliska Bysterec a časťou centra mesta. Menším podielom sa na zvýšenej hlučnosti podieľa aj cestná doprava na ostatných štátnych cestách a miestnych komunikáciách a taktiež železničná doprava, ktorá prechádza v blízkosti zastavaného územia mesta a cez jeho osídlené časti.

Nezanedbateľný je aj hluk v rámci občasných hromadne organizovaných kultúrnych a športových podujatí v meste a okolí.

11.5 Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo v meste Dolný Kubín je prevádzkované v súlade so zákonom o odpadoch, Programom odpadového hospodárstva Žilinského samosprávneho kraja a mesta Dolný Kubín, tiež v zmysle VZN o odpadoch v meste Dolný Kubín.

Mesto do roku 2009 zneškodňovalo komunálny odpad na skládke komunálneho odpadu Široká, kde okrem vlastného odpadu bol zneškodňovaný aj odpad okolitých obcí. Z dôvodu uzatvorenia skládky komunálneho odpadu Široká a jej prípravy na rekultiváciu bolo nevyhnutné vybudovať prekládkovú stanicu komunálneho odpadu, ktorá bola vybudovaná v investorstve TS s.r.o., Dolný Kubín. Od 16.7.2009 sa komunálny odpad po preložení do veľkokapacitných kontajnerov preváža na skládky komunálneho odpadu, ktoré sú situované mimo katastrálneho územia mesta Dolný Kubín.

Mesto Dolný Kubín má zavedený separovaný zber odpadu. Separovaných je 6 komodít: plasty, papier, sklo, kov, tetrapaky, šatstvo. Vyseparované komodity sú dotriedňované v triedičke odpadu, ktorej súčasťou je aj dvojkomorový balíkovací lis.

Zber je zabezpečovaný u bytových domov prostredníctvom nádob na separovaný zber a u rodinných domov je zavedený vrecový zber. Podiel vyseparovaných komodít z celkového množstva komunálneho odpadu každoročne stúpa.

11.6 Významné výsledky v rokoch 2007–2013

- stabilizácia svahu na sídlisku Banisko
- vybudovanie systému vodozádržných zariadení na území mesta v hod. 120 tis EUR
- vybudovanie prekládkovej stanice komunálneho odpadu

12 BEZPEČNOSŤ

V meste Dolný Kubín pôsobia nasledovné bezpečnostné (záchranné) zložky :

- Mestská polícia Dolný Kubín (ďalej len MsP)
- Obvodné oddelenie Policajného zboru v Dolnom Kubíne (ďalej len OO PZ)
- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Dolnom Kubíne (ďalej len OR PZ)
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Dolnom Kubíne (ďalej len HaZZ)
- Okresný úrad v Dolnom Kubíne – Odbor krízového riadenia

Mestská polícia

MsP je poriadkovým útvarom Mesta Dolný Kubín, ktorý zabezpečuje dodržiavanie verejného poriadku, pričom spolupôsobí pri ochrane obyvateľov mesta a iných osôb pred ohrozením ich života a zdravia, dbá o ochranu životného prostredia, s príslušnými útvarmi Policajného zboru spolupôsobí pri ochrane majetku obce, občanov, ako aj iného majetku pred zničením, poškodením, stratou alebo pred zneužitím a to aj s využitím tzv. pultov centrálnej ochrany.

MsP tiež dbá o poriadok, hygienu a čistotu v uliciach a iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach, vykonáva všeobecne záväzné nariadenia mesta, uznesenia mestského zastupiteľstva a rozhodnutia primátora mesta, objasňuje priestupky, prejednáva ich v blokovom konaní a tak stanovuje osobitný predpis a tiež striktné vymedzené priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.

Príslušníci MsP v počte 8 sú zamestnancami mesta. Pri výkone a realizácii úloh MsP využíva pridelené služobné cestné motorové vozidlá, tzv. motohliadky, a to hlavne do vzdialenejších častí mesta. Ďalším spôsobom výkonu sú tzv. pešie hliadky, ktoré sa využívajú hlavne v centrálnej časti mesta a na Hviezdoslavovom námestí. Aktuálnou novinkou, je výkon služby na tzv. kontrolných bodoch, čo sú v podstate konkrétne lokálne miesta s vysokou prioritou chráneného záujmu (školy, obchodné centrá, parkoviská a ďalšie). Tu prebieha výkon na relatívne malej ploche s cieľom detailne prehliadnuť a skontrolovať konkrétne objekty, zariadenia, prípadne prostriedky a tiež osoby (podozrivé) nachádzajúce sa v uvedenom priestore.

Bezpečnostný monitorovací kamerový systém v meste Dolný Kubín je na vysokej úrovni a to aj vďaka obnove, ktorá prebehla v rokoch 2007 až 2012. V súčasnosti bezpečnostný monitorovací kamerový systém je tvorený 13 kamerami rozmiestnenými v meste, ktorých výstup je možné sledovať na 14 monitoroch umiestnených v budove mestského úradu; jeden z monitorov je centrálny, na ňom je možné sledovať komplexne situáciu (výstup) a dianie zo všetkých inštalovaných kamier. Bezpečnostný systém značnou mierou ovplyvňuje svojim preventívnym účinkom („som videný“) potenciálnych narušiteľov verejného poriadku a inú protispoločenskú činnosť. Na miesta, ktoré sú permanentne monitorované kamerovým

systemom, nie je potrebné vo zvýšenej miere smerovať hliadky MsP, prípadne štátnej polície, a je možné ich prítomnosť využiť na iných exponovaných miestach či lokalitách.

Karanténna stanica odchytených zvierat v Dolnom Kubíne pod patronátom príslušníkov MsP. Jej umiestnenie je v areáli Technických služieb.

Policajný zbor SR (Z SR), ďalej len Okresné riaditeľstvo PZ v Dolnom Kubíne a Obvodné oddelenie PZ v Dolnom Kubíne

Uvedené zložky sa tiež významnou mierou podieľajú na bezpečnosti občanov, pri ochrane ich zdravia, majetku, pri dohľade nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky, pri správnej agende, pri odhaľovaní, zisťovaní a objasňovaní trestnej činnosti, priestupkov, pri pátraní po nezvestných a hľadaných osobách, veciach, omamných a psychotropných látkach, zbraniach a pri plnení ďalších významných úloh štátnej správy, nevynímajúc preventívne aktivity predovšetkým pre deti a mládež, seniorov a pod.

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Dolnom Kubíne, ďalej len HaZZ

Plní úlohy štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi, vykonáva štátny požiarový dozor, plní úlohy v súvislosti s hasením požiarov, poskytovaním pomoci a s vykonávaním záchranných prác pri haváriách, živelných pohromách, dopravných nehodách a iných mimoriadnych udalostiach, tiež poskytuje pomoc pri ochrane životného prostredia a odvracia nebezpečenstvo pri jeho bezprostrednom ohrození, pomoc poskytuje pri ohrození zdravia a života osôb, realizuje aj prípadné protipovodňové opatrenia v čase záplav a ďalšie dôležité úlohy vyplývajúce z jej poslania a úloh, ktoré plní.

Predovšetkým pri ochrane pred požiarmi a bezprostredne pri zásahoch spolupracuje HaZZ aj s dobrovoľným hasičským zborom, ktorých je v D. Kubíne, respektíve jeho miestach častiach niekoľko, z nich sú 3 plne funkčné – ide o dobrovoľné zbory v mestských častiach Kňažia, Mokrad' a Záskanie.

Štatistika k realizovaným zásahom, spôsobeným a uchráneným hodnotám a tiež zachráneným osobám za obdobie ostatné 3 roky (2010–2012):

V roku 2010 bolo celkom 94 zásahov: 16 pri dopravných nehodách, 34 technických, 3 ekologické, 9 pláných poplachov, 3 cvičenia, 29 požiarov; škoda činila sumu vo výške 282 200 EUR, uchránené boli hodnoty za 293 400 EUR, bolo zachránených 21 dospelých osôb a 1 dieťa.

V roku 2011 to bolo celkom 99 zásahov: 11 pri dopravných nehodách, 41 technických, 5 ekologických, 3 pláné poplachy, 5 cvičení, 34 požiarov. Škoda činila sumu vo výške 19 710 EUR. Uchránené boli hodnoty za 99 980 EUR, bolo zachránených 11 dospelých osôb a 2 deti.

V roku 2012 bolo realizovaných celkom 92 zásahov: 16 pri dopravných nehodách, 19 technických, 10 ekologických, 15 planých poplachov, 4 cvičenia, 28 požiarov. Škoda činila

sumu vo výške 78 873 EUR. Uchránené boli hodnoty za 1 308 200 EUR, bolo zachránených 27 dospelých osôb a 2 deti.

Okresný úrad v Dolnom Kubíne (odbor krízového riadenia) má svoje nezastupiteľné miesto pri plnení úloh na úseku ochrany obyvateľstva, a to predovšetkým v prípade živelných pohrôm (záplavy, víchrice, vojnovom stave...), haváriách v podnikoch, prevádzkach a závodoch v súvislosti s únikom jedovatých a nebezpečných látok.

12.1 Významné výsledky v rokoch 2007–2013

- rekonštrukcia kamerového systému mesta
- zabezpečenie autonómneho systému varovania obyvateľov na zimnom štadióne
- vybudovanie detského dopravného ihriska
- rozšírenie a obnova karanténnej stanice pre odchytené, túlavé a zabehnuté zvieratá
- spustený projekt "Nočné havrany" – nočné občianske hliadky
- monitoring situácie a pomoc pri záplavách – rok 2011
- informačný a polohový systém MEMPHIS

III. S T R A T É G I A R O Z V O J A M E S T A

13 SWOT ANALÝZA

Analýza SWOT patrí medzi základné nástroje strategického plánovania. Používa sa na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ktoré sa týkajú danej oblasti. Ide o jednoduchú a rýchlu metódu, ktorá sumarizuje množstvo faktov a informácií o skúmanej oblasti. Analýza SWOT odpovedá na otázku: „Kde sa teraz nachádzame?“

Umožňuje urobiť prehľad východiskovej situácie pred formulovaním stratégie. Silné a slabé stránky pomenúvajú súčasný stav riešenej problematiky v samospráve z hľadiska vnútorných faktorov – čo je v území pozitívne a negatívne.

Príležitosti a ohrozenia vyjadrujú predpoklad vplyvu vonkajších faktorov na budúci rozvoj územia.

Matica analýzy SWOT			
	Pozitívny vplyv	Negatívny vplyv	
Vnútorné faktory	S - Silné stránky	W - Slabé stránky	Súčasnosť
Vonkajšie faktory	O - Príležitosti	T - Ohrozenia	Budúcnosť

Vzdelávanie

Interné faktory	Silné stránky: <ul style="list-style-type: none"> dostatočná sieť všetkých druhov škôl, dobrá odborná úroveň vyučovania, existencia rôznych výchovnovzdelávacích zariadení, dostatočná kapacita predškolských a školských zariadení, vyhovujúce zastúpenie základných umeleckých škôl, je zabezpečený systém špeciálneho školstva a pedagogického poradenstva, aktívna činnosť mimoškolských zariadení, dobrý vplyv škôl a školských zariadení na formovanie environmentálneho vedomia a postoja žiakov k problematike životného prostredia, 	Slabé stránky: <ul style="list-style-type: none"> zlý technický stav a vybavenosť objektov Základnej školy s materskou školou Kňažia, materských škôl a školských jedální, nedostatok pedagógov prírodovedných predmetov, absencia miesta stretávania sa mladých ľudí (klub), nevhodná štruktúra zamerania stredných škôl, vysoká feminizácia v školstve,
	Príležitosti: <ul style="list-style-type: none"> zvyšovanie právneho vedomia riadiacich pracovníkov školských zariadení, vytváranie partnerstiev pre rozvoj vzdelávania, rozvoj spolupráce so školami družobných miest, zvýšenie využívania objektov škôl mimo vyučovania, premena tradičnej školy na modernú a otvorenú pre komunitu, kvalitnejšie prepojenie vzdelávania s požiadavkami trhu práce, získavanie finančných prostriedkov mimo rozpočtových zdrojov pre školy a školské zariadenia, rozšírenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu a k vzdelávaniu pre marginalizované skupiny na trhu práce, zvýšenie kvality výchovnovzdelávacieho procesu prostredníctvom rekonštrukcie a modernizácie školskej infraštruktúry, využívanie informačno – komunikačných technológií vo vyučovaní, 	Ohrozenia: <ul style="list-style-type: none"> nedostatok financií – originálne kompetencie, fluktuácia pedagógov zo školských služieb, hlavne pedagógov cudzích jazykov, chátranie školských objektov v dôsledku nedostatku finančných zdrojov (MŠ, ZUŠ..), spolupráca a koordinácia mimoškolských organizácií, zmena legislatívy v oblasti financovania školstva a v oblasti školského zákona pokles počtu detí a žiakov v základných a stredných školách, neriešenie komplexnej údržby existujúceho stavu školských budov, zvýšený počet žiakov s poruchami učenia a správania,

Kultúra

Interné faktory	Silné stránky:	Slabé stránky:
	<ul style="list-style-type: none"> historické dedičstvo bohaté na kultúrnych dejateľov – rodákov z Dolného Kubína, široká ponuka kultúrnych podujatí nadregionálneho a medzinárodného významu, kultúrne podujatia s dlhoročnou tradíciou, žánrová rôznorodosť podujatí, festivalov, miestny potenciál organizátorov kultúrnych podujatí v inštitúciách a združeniach, spolupráca partnerských miest v oblasti kultúry, spolupráca s agentúrami a občianskymi združeniami množstvo kultúrnych zoskupení – súborov, koordinácia a spolupráca v oblasti riadenia kultúry, talenty, tvorivosť, tradícia, schopnosti, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočné financovanie kultúrnej inštitúcie a podujatí, nevyhovujúci technický stav kultúrnych zariadení, vysoké prevádzkové náklady budovy mestského kultúrneho strediska, pozastavená činnosť kina, podhodnotený počet pracovníkov v oblasti kultúry a morálne a finančné nedocenenie ako protiklad nárokov kladených pri realizácii množstva podujatí, chýbajúca koncepcia v oblasti kultúry na úrovni mesta,
Externé faktory	Príležitosti:	Ohrozenia:
	<ul style="list-style-type: none"> oslovenie podnikateľských subjektov ako záujemcov o kultúrne podujatia a zároveň prípadných sponzorov, aktívnejšia spolupráca pri organizovaní podujatí, získavanie finančných zdrojov z grantových systémov, grantov EÚ a iných zdrojov, rozvíjanie partnerstiev a spolupráce pri organizovaní podujatí a zapájanie ďalších subjektov, prepojenosť kultúry a cestovného ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> nezáujem občanov o kultúrne podujatia a slabé finančné zázemie obyvateľstva, zníženie kúpyschopnosti z dôvodu poklesu príjmov, pokles kvalifikovaných ľudí zameraných na kultúru v regióne, obmedzujúca a ohrozujúca legislatíva – SOZA, LITA, nedostatok verejných ale aj nezávislých finančných zdrojov, nepriaznivá kultúrna politika – nedostatočné vnímanie a definovanie verejného záujmu v kultúre, riadenie kultúry z viacerých úrovní,

Šport

Interné faktory	Silné stránky:	Slabé stránky:
	<ul style="list-style-type: none"> dostatok existujúcich športovísk, dostatok športových klubov, rozvinutý rekreačný šport, aktívna spolupráca so zahraničnými partnermi, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok finančných prostriedkov na šport, nedostatok finančných prostriedkov na odmeňovanie kvalitných a kvalifikovaných trénerov, nedostatočné prepojenie štruktúr športu a škôl, nedostatočná informovanosť o športových zariadeniach a aktivitách, nezáujem študentov a školských zariadení o športové súťaže a športové aktivity, nekoordinované organizovanie športových podujatí, generačná netolerancia hlavne pre športové aktivity na sídliskách,
Externé faktory	Príležitosti:	Ohrozenia:
	<ul style="list-style-type: none"> rozvoj športovísk - spracovanie plánu opráv a revitalizácie športovísk, vytvorenie a rešpektovanie koncepcie rozvoja športu v meste, vybudovanie nových športovísk na sídliskách, spolupráca so športovými zväzmi, väčšie využívanie športovísk pri základných a stredných školách verejnosťou, 	<ul style="list-style-type: none"> postupne klesajúci počet športovcov a športových klubov, nezáujem sponzorov o nižšie súťaže v ktorých kluby pôsobia, nedostatok finančných prostriedkov na prevádzku, údržbu a vybavenosť športovísk, nepriaznivý demografický vývoj, nezáujem vyučujúcich telesnej výchovy o mimoškolské športové aktivity, nedostatočná motivácia mladých ľudí pre šport, široká ponuka rôznych menej náročných aktivít, nie športových,

Cestovný ruch

	Interné faktory	Silné stránky:	Slabé stránky:
		<ul style="list-style-type: none"> vhodná geografická poloha (blizkosť dôležitých trhov – Poľsko, Česká republika), bohaté kultúrne a historické dedičstvo, široká ponuka lyžiarskych stredísk a možnosti na zimné športy, mestský aquapark, oddychovo športový areál – Kuzmínovo, rieka Orava, Gácel', vhodné prírodné podmienky na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatok doplnkových aktivít pre voľný čas, absencia ucelenej ponuky služieb cestovného ruchu, nedostatočná spolupráca medzi samosprávou a subjektmi cestovného ruchu, nedostatočná propagácia možností v meste a okolí, nevyhovujúca kvalita a kapacita poskytovaných služieb, prílišné zameranie sa na zimnú sezónu, slabšia ponuka v lete, chýbajúce cyklotrasy,
	Externé faktory	Príležitosti:	Ohrozenia:
		<ul style="list-style-type: none"> ponuka komplexných produktových balíkov, rozvoj mestského a kongresového cestovného ruchu, možnosti využitia finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ na vybudovanie cyklotrás a rozvoj kongresového cestovného ruchu, rozširovanie cezhraničnej spolupráce, dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu, rozvoj marketingu cestovného ruchu, rozvoj agroturistiky, oživenie tradičných remesiel v rámci turistických atrakcií, členstvo v OOCR Klaster Orava – rozvojová a marketingová centrála pre cestovný ruch Oravy, 	<ul style="list-style-type: none"> silná konkurencia (región Liptov), pretrvávajúca čierna ekonomika (neodvádzanie daní za ubytovaných atď.), nevhodné legislatívne podmienky (nárast byrokracie, ktorá sťažuje podnikanie v cestovnom ruchu), pretrvávajúca ekonomická kríza,

Sociálna oblasť

	Sociálna oblasť	
	Silné stránky:	Slabé stránky:
Interné faktory	<ul style="list-style-type: none"> • snaha sociálne znevýhodnených občanov zvýšiť svoje zručnosti a schopnosti, • podpora vedenia mesta a pracovníkov odboru sociálnych vecí a zdravotníctva • splnené kvalifikačné predpoklady pracovníkov odboru sociálnych vecí zdravotníctva a kultúry MsÚ • realizácia podporných projektov zameraných na terénnu sociálnu prácu, • realizácia a aplikácia nových právnych noriem v oblasti sociálnej pomoci, • pomerne silné zastúpenie neštátnych subjektov, ktoré sa zúčastňujú komunitného plánovania a následne realizácie sociálnych služieb, • aktualizovaný dokument - Komunitný plán sociálnych služieb (III. etapy plánovania), 	<ul style="list-style-type: none"> • nízka motivácia sociálne znevýhodnených občanov z titulu zadlženosti jednotlivých členov rodín, • nekalé podnikanie a využívanie sociálne znevýhodnených občanov na prácu „na čierno“, • relatívne vysoká štátna podpora formou rôznych dávok a príspevkov v hmotnej núdzi, • prevádzkovanie zariadení sociálnych služieb, ktoré nespĺňajú priestorové a technické podmienky v súlade so štandardmi platnými v EÚ , • vysoká koncentrácia jednotlivých členov cieľových skupín v zariadeniach, alebo lokalitách mesta, • nepostačujúca vybavenosť technickými pomôckami a ďalším materiálno-technickým vybavením v zariadeniach sociálnych služieb,
Externé faktory	Príležitosti: <ul style="list-style-type: none"> • možnosť zamestnania sociálne znevýhodnených občanov v mestských obchodných spoločnostiach, • možnosť rozvoja sociálneho podniku prostredníctvom mestom založenej neziskovej organizácie RELIEF-POMOC V NÚDZI n.o., • pokračovať v burze práce so zameraním na zamestnávanie dlhodobo nezamestnaných občanov, • možnosť reštrukturalizovať zariadenia sociálnych služieb, • rozširovanie spolupráce mesta a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, • možnosť využiť zdroje EÚ na rekonštrukciu zastaranej sociálnej infraštruktúry, na využívanie ľudských zdrojov a celkový rozvoj sociálnych služieb, • možnosti využívania informačných a komunikačných technológií v oblasti sociálnych služieb, 	Ohrozenia: <ul style="list-style-type: none"> • dopady finančnej krízy na rozpočet mesta a tým aj na podporu sociálnych služieb v meste, • insolventnosť obchodných spoločností založených mestom, • demotivujúce vplyvy zamestnávania sociálne znevýhodnených občanov, • novela zákona o dávkach v hmotnej núdzi, kedy občania v hmotnej núdzi budú môcť suplovať stále zamestnanie dohodami o vykonaní práce do výšky 2 násobku životného minima, • zaznávanie skutočnej hodnoty rodiny, • spolunažívanie občanov bez väzby na právne normy platné v SR, • zvýšené riziko nepostačujúcej kapacity terénnych sociálnych služieb z dôvodu starnutia populácie a zvyšovania počtu obyvateľov v poproduktívnom veku , • nedostatočný počet zamestnancov v sociálnych službách zapojených do celoživotného vzdelávania,

Priemysel a ekonomický rozvoj

Interné faktory	Silné stránky:	Slabé stránky:
	<ul style="list-style-type: none"> mesto má spracovaný územný plán, výhodná geografická poloha – blízko Poľskej republiky, významné strojárské firmy pôsobiace na území mesta, priemyselná zóna Mokrad' s etablovanými podnikateľskými subjektmi, relatívne nízke náklady na pracovnú silu, 	<ul style="list-style-type: none"> štruktúra výroby podnikateľských subjektov je málo diverzifikovaná, nedobudovaná dopravná infraštruktúra (diaľnice a rýchlostnej cesty), chýbajú firmy, ktoré by využili potenciál napr. z oblasti spracovania dreva, potravinárskeho priemyslu či výroby stavebných hmôt, nedoriešené majetkové vzťahy k pozemkom - komplikované vlastnícke vzťahy, nízky objem inovácií v priemysle,
Externé faktory	Príležitosti:	Ohrozenia:
	<ul style="list-style-type: none"> aktívne podporovať urýchlené dobudovanie diaľnice a rýchlostnej cesty, motivovať príchod nových investorov podpora podnikania a samozamestnávania, rozvoj podnikateľských aktivít s vyššou pridanou hodnotou, podpora projektov šetrných k životnému prostrediu, zapojenie sa do (cezhraničnej, medzinárodnej) spolupráce a partnerských sietí, zlepšenie informovanosti podnikateľov o rozvojových možnostiach možnosť čerpania prostriedkov EÚ, 	<ul style="list-style-type: none"> pretrvávajúca nevhodná štruktúra zamerania stredných škôl, naviazanosť významných firiem mesta na jeden segment (automobilový priemysel), nepriaznivý vývoj hospodárskej politiky v štáte, pretrvávajúca stagnácia v zavádzaní moderných technológií a inovácií, odlev kvalifikovanej pracovnej sily mimo regiónu,

Doprava a dopravná infraštruktúra

	Interné faktory	
	Silné stránky:	Slabé stránky:
	<ul style="list-style-type: none"> nadregionálna cestná doprava; geografická poloha mesta; relatívna blízkosť a hlavný cestný ťah na Krakov, hlavné obchodno-priemyselné a kultúrne centrum; nový druh prepravy - City Bus; dobře vyriešený systém prepojenia mestskej autobusovej dopravy; 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočná kapacita cestnej siete; neregulovaná statická doprava; absencia záchytných parkovísk; absencia rýchlostnej komunikácie; nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, integrácia dopravných systémov (nadväzovanie autobusových liniek a dráhových tratí s jednotným dopravným poriadkom, cestovným poriadkom a systémom predaja cestovných lístkov v regióne); preťaženosť hlavných cestných ťahov predovšetkým nákladnou dopravou, okrajové železničné spojenie; nedoriešená dopravná infraštruktúra v meste a napojenie miestnych komunikácií a ciest III. triedy na hlavný ťah (I/70);
	Externé faktory	
	Príležitosti:	Ohrozenia:
	<ul style="list-style-type: none"> výhodná tranzitná poloha; integrácia dopravných systémov; vybudovanie rýchlostnej komunikácie (dopravnú tepnu smerovať mimo intravilán mesta); na ul. Aleja Slobody vybudovanie odbočovacieho jazdného pruhu vytvorenie mestského dopravného systému Banisko – Medzihradné – Brezovec a Beňová Lehota – Záskanie s prepojením na mosty Záskanie a Gäcel' 	<ul style="list-style-type: none"> nárast tranzitnej cestnej dopravy; oneskorenie výstavby a rekonštrukcie cestnej siete v dôsledku nedostatočného financovania; preferencie iných dopravných ťahov; situovanie rýchlostnej komunikácie cez stred mesta a s tým spojený odpor verejnosti; úpadok kvantity verejnej dopravy

Technická infraštruktúra

Interné faktory	Silné stránky:	Slabé stránky:
	<ul style="list-style-type: none">• vybudovaná základná infraštruktúra v zastavanom území mesta,• vybudovaný a prevádzkovaný vodovodný a kanalizačný systém takmer na celom území mesta,• využívaný centrálny spôsob zásobovania teplom prevažne z obnoviteľných zdrojov energie,• vysoký stupeň plynofikácie na území mesta,• vybudovaná metropolitná dátová sieť a rozvody káblovej televízie v hustejšie obývaných častiach mesta,	<ul style="list-style-type: none">• zlý stav staršej technickej infraštruktúry, jej nedostatočné prevádzkové možnosti a zvýšené finančné nároky na jej prevádzku a údržbu,• nedobudovaná metropolitná dátová sieť,• nedostatočné pokrytie územia mesta terestrickým televíznym signálom,• nevysporiadané majetkovo – právne vzťahy,• nedostatok finančných prostriedkov na budovanie novej technickej infraštruktúry v rozvojových častiach mesta,• nevhodné nadzemné vedenie rozvodov inžinierskych sietí v zastavanom území,
Externé faktory	Príležitosti:	Ohrozenia:
	<ul style="list-style-type: none">• možnosť získania finančných prostriedkov z štrukturálnych fondov EÚ,• zlepšenie komunikácie s podnikateľskými subjektmi prevádzkujúcimi technickú infraštruktúru na území mesta,• dobudovanie chýbajúcich rozvodov technickej infraštruktúry v zastavanom území mesta,	<ul style="list-style-type: none">• nedostatok finančných prostriedkov na riešenie existujúcich problémov,• nedostatočná legislatíva umožňujúca efektívne riešenie majetkovo-právneho usporiadania vlastníckych vzťahov,• zložitá morfológia územia mesta,

Životné prostredie

Externé faktory	Interné faktory	Silné stránky:	Slabé stránky:
		<ul style="list-style-type: none"> • hodnotné prírodné územie a zachovaná pôvodná krajina, • relatívne čisté ovzdušie a povrchové a podzemné vody, • existencia množstva chránených rastlín a živočíchov v katastrálnych územiach, • existencia chráneného areálu rieky Orava so 4. stupňom ochrany, • existencia chráneného územia Minčol v k.ú. Kubínska hoľa, • prevádzkovaný funkčný systém zberu separovaných zložiek komunálneho odpadu, • prevádzkovaný funkčný systém zberu nebezpečných zložiek komunálneho odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> • nedoriešené uzavretie skládky komunálneho odpadu, • existencia starej environmentálnej záťaže z hutníckej výroby, • existencia nelegálnych skládok odpadov, • nedoriešený systém zberu a likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu, • nedostatok motivujúcich faktorov k realizácii kvalitnejšieho separovaného zberu komunálneho odpadu v domácnostiach, • množstvo geologicky nestabilných lokalít na území mesta, • málo verejnej zelene v zastavanom území mesta, • plne nepostačujúce protipovodňové zabezpečenie územia mesta, • kapacitne nedostatočný a systémovo nevhodný odvodňovací systém v zastavanom území mesta,
Externé faktory	Interné faktory	Príležitosti:	Ohrozenia:
		<ul style="list-style-type: none"> • možnosť uchádzať sa o získanie finančných prostriedkov z štrukturálnych fondov EÚ na riešenie problémov v oblasti životného prostredia, • zlepšenie propagácie, poradenstva a výchovy v oblasti životného prostredia, • aktívnejšia komunikácia s firmami v meste v súvislosti s ich vplyvmi na životné prostredie, • možnosť lepšieho zhodnocovania jednotlivých zložiek komunálneho odpadu, 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na riešenie problémov životného prostredia, • nedostatok ľudských zdrojov pre riešenie problematiky aktuálneho stavu životného prostredia, • nevhodná štruktúra priemyslu a aktivít, ktoré by mohli ohroziť jednotlivé zložky životného prostredia,

Bezpečnosť

	Interné faktory	
	Silné stránky:	Slabé stránky:
	<ul style="list-style-type: none"> dokonalá znalosť prostredia, kvalitný a zmodernizovaný bezpečnostný monitorovací kamerový systém mesta, aktívna a kvalitná spolupráca s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému (IZS) + štátnou políciou (uzatvorená Zmluva o vzájomnej spolupráci), spolupráca mestskej polície s mestskými výbormi mesta a „radou seniorov“, preventívne aktivity mestskej polície (besedy, projekt od št. polície – „Správaj sa normálne“), intenzívne aktivity - kontroly smerom k mládeži –alkohol, drogy,..., prevádzka a aktivity na detskom dopravnom ihrisku, správa a prevádzka karanténnej stanice pre zabehnuté a túlavé zvieratá, 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočný až poddimenzovaný počet príslušníkov mestskej polície, slabšia (osobná) vybavenosť príslušníkov mestskej polície – výstroj, výzbroj a technika, minimálny časový priestor pre príslušníkov mestskej polície na zlepšovanie svojej fyzickej pripravenosti a výcviku ako takého, vzhľadom na nutné pokrývanie priameho výkonu služby, nízka objasnenosť na úseku priestupkov proti verejnému poriadku, predovšetkým smerom ku skládkam odpadu, výpadok pokrytia 24 hodinového výkonu služby (nie je NON STOP), zaťaženie mestských policajtov spravovaním karanténnej stanice,
	Externé faktory	
	Príležitosti:	Ohrozenia:
	<ul style="list-style-type: none"> zlepšenie bezpečnostnej situácie okolitých obcí (napr. Veličná, Oravská Poruba, Vyšný Kubín., Bziny,...) smerom k výkonu služby mestskej polície v týchto obciach, rozširovanie kamerového systému do okolitých prímestských častí Kňažia a Záskaľe, využívanie grantov a príspevkov EÚ a štátu na projekty (kamerový systém, preventívne projekty – seniори, deti a mládež, rómska komunita,...), odovzdanie karanténnej stanice do správy a starostlivosti neziskovej organizácie (obč. združenia) za účelom odbremenenia členov mestskej polície, 	<ul style="list-style-type: none"> slabé personálne a technické zabezpečenie mestskej polície, fluktuácia kvalitných pracovníkov mestskej polície do iných bezpečnostných zložiek (štátna polícia, ÚZVJS,...), nezáujem občanov o preventívne bezpečnostné akcie

14 DOTAZNÍKOVÝ PRIESKUM

Dotazník spokojnosti občanov so životom v meste Dolný Kubín je súčasťou základného strategického materiálu mesta, Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dolný Kubín na roky 2014 – 2020 (ďalej len „PHSR“). Cieľom prieskumu verejnej mienky bolo identifikovať potreby obyvateľov a ich názory na ďalší rozvoj mesta, ale tiež informovať spoluobčanov o tom, že sa práve spracúva základný strategický dokument mesta a oni môžu byť jeho spolutvorcami. Tento fakt môže prispieť k zlepšeniu vzťahov v meste, k vytvoreniu pocitu spolupatričnosti a spoluzodpovednosti obyvateľov za jeho rozvoj.

Dotazníkový prieskum bol realizovaný v mesiacoch máj až júl 2013. Z distribuovaných 3 000 ks hárkov sa spracovateľom vrátilo 401 vyplnených dotazníkov, z toho 269 v písomnej a 132 ks v elektronickej podobe prostredníctvom webového sídla mesta.

Štatistické údaje o štruktúre respondentov

Vyplnenie štatistických údajov o zapojených respondentoch bolo povinné len v prípade dotazníkov vyplňaných na webovom sídle mesta. Preto v nižšie uvedených informáciách nie je súlad počtu odovzdaných dotazníkov s počtom zúčastnených respondentov.

Údaje o štruktúre respondentov podľa veku, pohlavia, najvyššie dosiahnutého vzdelania, sociálneho postavenia a trvalého bydliska na území mesta sú uvedené v nasledovných tabuľkách:

Pohlavie	Počet	Percento
muž	152	42%
žena	212	58%
celkový počet odpovedí	364	100%

Vek	Počet	Percento
15 – 25 rokov	45	12%
26 – 35 rokov	72	18%
36 – 45 rokov	57	15%
46 – 55 rokov	75	19%
56 – 65 rokov	67	17%
viac ako 65 rokov	74	19%
celkový počet odpovedí	390	100%

Z identifikačných údajov vyplýva, že na dotazník reagovali vo vyššej miere ženy, pričom štruktúra respondentov podľa veku je vzácné vyrovnaná. Svedčí to o tom, že o dianie v meste sa zaujímajú všetky vekové skupiny občanov.

Sociálne postavenie	Počet	Percento
študent	29	8%
podnikateľ	24	6%
dôchodca	114	29%
zamestnanec	183	47%
nezamestnaný	16	4%
iné	22	6%
celkový počet odpovedí	388	100%

Takmer polovica odpovedí na dotazník prišla od zamestnancov, tretina od dôchodcov. Tento stav približne kopíruje počty jednotlivých skupín občanov na celkovom počte obyvateľov. Dôchodcovia sú tradične tou skupinou, ktorá sa najviac zaujíma o život okolo seba.

Ako dlho býva respondent v Dolnom Kubíne	Počet	Percento
menej ako rok	1	0%
1 - 5 rokov	14	4%
6 – 10 rokov	4	1%
11 – 15 rokov	14	4%
16 – 20 rokov	31	8%
viac ako 20 rokov	323	83%
celkový počet odpovedí	387	100%

Odpoveď na otázku „Ako dlho žijete v Dolnom Kubíne“ jasne ukázala, že na rozvoji svojho mesta najviac záleží tým, ktorí v ňom žijú najdlhšie, t.j. ktorí sa so životom v ňom najviac stotožnili.

V ktorej mestskej časti respondent býva	Počet	Percento
sídliisko (Brezovec, Bysterec, Banisko)	270	70%
Staré mesto	43	11%
mestská časť Kňažia	27	7%
mestská časť Medzihradné	15	4%
mestská časť Mokrad'	11	3%
mestská časť Záskanie	10	3%
mestská časť Malý Bysterec	8	2%
mestská časť Jelšava	1	0%
mestská časť Beňova Lehota	0	0%
mestská časť Srňacie	0	0%
v meste nebývam, iba tu pracujem alebo chodím do školy	4	1%
celkový počet odpovedí	389	100%

Počet odpovedí približne kopíruje rozloženie obyvateľov mesta, mierne nad tento pomer prišli odpovede zo Starého mesta a mestskej časti Kňažia.

Odpovede na dotazníkové otázky a ich vyhodnotenie

Otázky v dotazníku boli koncipované ako otvorené (otázka č. 1, 2, 3, 4a, 5, 9, 12 a 13), alebo ako otázky s uvedením možnosti odpovede (otázka č. 4, 6, 7, 8, 10 a 11).

V prípade oboch druhov otázok mohli respondenti odpovedať označením viacerých možností resp. v otvorených otázkach mohli napísať viac podnetov.

Pri vyhodnocovaní dotazníkov sme sa tiež stretli s tým, že na danú otázku nebola uvedená odpoveď.

1. Ktorú časť mesta Dolný Kubín vnímate ako najatraktívnejšiu (najvhodnejšiu, najpríjemnejšiu, najvýhodnejšiu a pod.) na bývanie?	Počet	Percento
Bysterec	179	48%
Brezovec	62	17%
Staré mesto	55	15%
Medzihradné	24	6%
Banisko	15	4%
Záskalie	11	3%
Kňazžia	6	2%
Mokrad'	5	1%
Beňova Lehota	4	1%
Malý Bysterec	3	1%
Srňacie	2	1%
iné	6	1%
počet odpovedí	372	100%

Odpovede približne zodpovedajú rozloženiu odpovedí, v ktorých častiach mesta respondenti bývajú, mierne atraktívnejšie je na úkor sídlisk a mestských častí Staré mesto.

Z akého dôvodu vnímate tú-ktorú časť mesta ako najatraktívnejšiu?	Počet	Percento
prostredie, príroda, zeleň	117	36%
poloha	107	32%
občianska vybavenosť	92	28%
iné	14	4%
počet odpovedí	330	100%

Odpovede vyprofilovali tri základné dôvody atraktívneho bývania: prostredie, polohu a občiansku vybavenosť. Z nich najväčší dôraz respondenti kladú na kvalitu prostredia, okolitú prírodu a zeleň.

2. Čo považujete za najväčšiu prednosť nášho mesta? Čo sa Vám na ňom najviac páči?	Počet	Percento
príroda, zeleň	124	42%
poloha	41	14%
veľkosť mesta	35	12%
čistota mesta	27	9%
športoviská	21	7%
história, pamiatky	15	5%
Hviezdoslavovo námestie	14	5%
aquapark	7	2%
kolonádový most	8	3%
občianska vybavenosť	3	1%
počet odpovedí	295	100%

Takmer polovica občanov, ktorí vyplnili dotazník, oceňuje rovnako ako pri otázke atraktivity jednotlivých častí mesta prírodu v meste a jeho okolí a polohu mesta.

3. Čo považujete za najväčší nedostatok nášho mesta? Čo sa Vám na ňom nepáči?	Počet	Percento
doprava	55	24%
znečistenie mesta, problém psíčkarov	29	12%
nedostatok kultúrnych a športových akcií, voľnočasové aktivity	21	9%
pracovné príležitosti	20	8%
Aquapark	18	8%
vedenie mesta	10	4%
Hviezdoslavovo námestie	8	3%
vandalizmus mládeže	8	3%
pohostinské zariadenia	7	3%
MHD	6	3%
redukcia zelene	6	3%
dane	5	2%
kosenie	5	2%
zadĺženosť	5	2%
iné	31	14%
počet odpovedí	234	100%

Nedostatky mesta, vnímané respondentmi, sú veľmi rôznorodé. Prevládajú dopravné problémy, zhoršujúca sa čistota mesta (zčasti zapríčinená aj netolerantnosťou majiteľov psov) a nedostatok športových, kultúrnych akcií či iných voľnočasových aktivít. Nedostatok pracovných príležitostí je až na štvrtom mieste v poradí.

4. Ste spokojný/-á s čistotou a úpravou verejných priestranstiev v meste	Počet	Percento
veľmi spokojný/-á	29	8%
spokojný/-á	200	52%
neviem posúdiť	19	5%
nespokojný/-á	112	29%
veľmi nespokojný/-á	25	6%
počet odpovedí	385	100%

Väčšina (60 %) občanov je spokojných s čistotou a úpravou verejných priestranstiev.

4a. Čo by sa podľa Vás malo v tejto oblasti zlepšiť?	Počet	Percento
údržba zelene	61	40%
čistota mesta	35	23%
starostlivosť o mestské časti	16	10%
nová zeleň	9	6%
zimná údržba	9	6%
psíčkari	5	3%
technické služby	5	3%
iné	13	9%
počet odpovedí	153	100%

Najväčšie možnosti zlepšenia vidia respondenti v údržbe zelene.

5. Ktoré dopravné problémy v meste sú podľa Vášho názoru najväčnejšie?	Počet	Percento
nevyhovujúci stav komunikácií	138	37%
nedostatok parkovacích miest	51	14%
zaťaženie tranzitnou dopravou	44	12%
iné	140	37%
počet odpovedí	373	100%

6. Akým spôsobom navrhujete do budúcnosti riešiť bytovú politiku mesta?	Počet	Percento
výstavbou nájomných bytov	149	39%
novými lokalitami pre individuálnu bytovú výstavbu	104	28%
podporou budovania nových bytov	88	23%
iné	37	10%
počet odpovedí	378	100%

Problematiku bývania v meste navrhujú respondenti riešiť výstavbou nájomných bytov a prípravou nových lokalít pre individuálnu bytovú výstavbu.

7. Ako ste spokojný/-á s ponukou kultúrnych akcií (koncerty, divadlá, diskotéky, plesy a pod.)?	Počet	Percento
veľmi spokojný/-á	22	6%
spokojný/-á	207	54%
neviem posúdiť	83	22%
nespokojný/-á	51	13%
veľmi nespokojný/-á	18	5%
počet odpovedí	381	100%

8. Ako ste spokojný/-á s ponukou športového vyžitia (ihriská, štadióny, plaváreň, bežecké trate, cyklotrasy a pod.)?	Počet	Percento
veľmi spokojný/-á	30	8%
spokojný/-á	206	54%
neviem posúdiť	62	16%
nespokojný/-á	67	17%
veľmi nespokojný/-á	18	5%
počet odpovedí	383	100%

Veľká väčšina občanov je spokojná s možnosťou kultúrneho a športového vyžitia sa v meste.

9. Ktoré podujatia a zariadenia pre využitie voľného času Vám v meste najviac chýbajú?	Počet	Percento
kino	46	19%
cyklotrasy	39	16%
centrum voľného času	27	11%
podujatia pre deti	21	9%
detské ihriská	18	8%
mestský park	13	5%
kultúrne podujatia	12	5%
koncerty	11	5%
športové podujatia	11	5%
športová hala	7	3%
divadlo	4	2%
korčuliarske trate	3	1%
iné	25	11%
počet odpovedí	237	100%

Z podujatí a zariadení na využitie voľného času respondentom najviac chýba kino, širšia ponuka cyklotrás a centrum voľného času.

10. Akým spôsobom navrhujete zlepšiť bezpečnosť v meste?	Počet	Percento
zintenzívnením kontroly mladistvých a neprispôsobivých občanov (drogy, alkohol, vandalizmus a pod.)	296	32%
zvýšením počtu hliadok mestskej polície na rizikových a exponovaných miestach	227	24%
zintenzívnením kontroly podmienok vedenia psov	163	17%
zvýšením počtu bezpečnostných kamier v meste	135	14%
zintenzívnením kontroly dopravných priestupkov	33	4%
iné	81	9%
počet odpovedí	935	100%

Zlepšenie bezpečnostnej situácie v meste navrhujú respondenti štyrmi hlavnými spôsobmi: zintenzívnením kontrolnej činnosti mladistvých a neprispôsobivých občanov zo strany mestskej polície, zvýšením počtu jej hliadok na rizikových a exponovaných miestach, zintenzívnením kontroly podmienok vedenia psov a zvýšením počtu bezpečnostných kamier v meste.

11. Ktoré oblasti považujete pre ďalší rozvoj mesta za kľúčové?	Počet	Percento
vytváranie nových pracovných miest	331	27%
tvorba podmienok pre bývanie	143	11%
rozvoj cestovného ruchu	117	9%
rozširovanie a skvalitňovanie podmienok pre voľnočasové aktivity	111	9%
zlepšovanie podmienok v sociálnej oblasti	103	8%
riešenie dopravy	90	7%
riešenie otázok bezpečnosti, znižovanie kriminality v meste	89	7%
ochrana životného prostredia	72	6%
rozvoj a rozširovanie zdravotníckych služieb	64	5%
starostlivosť o historické dedičstvo mesta	61	5%
rozvoj školstva	42	3%
iné	35	3%
počet odpovedí	1258	100%

Tvorba nových pracovných príležitostí je podľa občanov mesta rozhodujúca pre ďalší rozvoj mesta. S odstupom sa na ďalších miestach umiestnili podmienky pre bývanie, rozvoj cestovného ruchu a podmienky pre voľnočasové aktivity.

12. V čom vidíte najväčšiu príležitosť pre budúci rozvoj mesta Dolný Kubín?	Počet	Percento
rozvoj cestovného ruchu	81	41%
tvorba nových pracovných miest	26	13%
vytváranie podmienok pre mladých	19	10%
šport	11	5%
zlepšenie situácie v doprave	9	5%
kultúrne pamiatky	8	4%
zmena vedenia mesta	8	4%
budovanie cyklotrás	7	4%
vybudovaneí letného kúpaliska	3	2%
iné	23	12%
počet odpovedí	195	100%

Najväčšie príležitosti budúceho rozvoja vidia respondenti v rozvoji cestovného ruchu.

13. V čom vidíte najväčšie ohrozenie budúceho rozvoja mesta Dolný Kubín?	Počet	Percento
chýbajúce pracovné miesta	33	16%
vedenie mesta	31	15%
aquapark	29	14%
chýbajúce financie	23	11%
úbytok obyvateľov mesta	18	8%
vysoká zadlženosť mesta	15	7%
veľký počet pohostinských zariadení v meste	8	4%
doprava	7	3%
mestská polícia	7	3%
rómovia	6	3%
odpadové hospodárstvo	4	2%
iné	29	14%
počet odpovedí	210	100%

Medzi najväčšie ohrozenia mesta do budúcnosti respondenti určili chýbajúce pracovné miesta, vedenie mesta a aquapark.

Záver

V odpovediach na otázky dotazníka občania (respondenti) zadefinovali prednosti a nedostatky svojho mesta. Prednosťami sú hlavne jeho veľkosť, poloha v lone prírody, čistota mesta. Naopak, nedostatky vidia v dopravnej situácii, obmedzených voľnočasových aktivitách a v nedostatku pracovných príležitostí.

Z odpovedí na konkrétne otázky vyplynulo, že občania sú vo väčšine spokojní s čistotou v meste, s možnosťou využitia svojho voľného času, aj s bezpečnosťou v rámci mesta.

V odpovediach definovali dopravné problémy i spôsoby riešenia bytovej politiky.

Respondenti definovali najväčšie príležitosti (rozvoj cestovného ruchu) i ohrozenia nášho mesta (chýbajúce pracovné miesta). Pre vedenie mesta, či už súčasné alebo tie budúce, sú výsledky dotazníka cenným poznatkom pre definovanie strategických materiálov i každodennú riadiacu prax.

15 PRIORITY ROZVOJA MESTA

Definovanie rozvojovej stratégie mesta predstavuje tvorivo náročnú aktivitu, ktorá naväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci situačnej analýzy, SWOT analýzy, dotazníkového prieskumu, pričom sa snaží odstrániť, alebo zmierniť identifikované problémy pomocou definovaných faktorov rozvoja.

Stanovenie strategických cieľov rozvoja vychádza zo zadaného vizie mesta Dolný Kubín.

Vízia mesta Dolný Kubín

Chceme, aby mesto Dolný Kubín v roku 2020 bolo:

- mestom spokojných, aktívnych a slušných občanov, ktorí majú vytvorené podmienky pre všestranný osobnostný rozvoj,
- mestom príjemným pre život – čistým, bezpečným,
- mestom, ktoré zodpovedne využíva, chráni a zveľaďuje kultúrne dedičstvo,
- mestom, ktoré využíva prírodný potenciál a prezentuje sa ako „mesto pod Chočom“,
- mestom otvoreným pre spoluprácu a partnerstvo.

Strategické ciele na obdobie 2014 -2020 sú postavené za každú oblasť rozvoja mesta na ktorú sa chceme v období 2014 až 2020 zamerať. Podrobnejšie sú ciele špecifikované v jednotlivých opatreniach a následných aktivitách.

1 Vzdelávanie

Aby sme zabezpečili kvalitné vzdelanie pre naše deti a mládež, musíme zabezpečiť kvalitné a atraktívne prostredie v ktorom výuka prebieha, kvalitné materiálo-technické zabezpečenie školských zariadení, a v neposlednom rade kvalitný pedagogický personál. Chceme sa zamerať na kvalitnejšie prepojenie škôl a trhu práce a taktiež na medzinárodnú výmenu skúseností.

V prípade voľno-časových aktivít mládeže plánujeme zabezpečiť nové atraktívne miesta pre trávenie voľného času, ale aj rozšíriť činnosť súčasných centier voľného času o nové aktivity.

PRIORITA 1.1 Rozvíjať kvalitu školstva a zabezpečiť jeho prepojenie s trhom práce

Opatrenie č. 1.1.1 Zvýšenie odbornej úrovne pedagógov

Aktivity:

- podporovať ľudské zdroje ďalším vzdelávaním učiteľov ZŠ a MŠ v oblastiach modernej pedagogiky, moderných foriem vyučovania, používania modernej didaktickej techniky
- podporovať ďalšie vzdelávanie učiteľov cudzích jazykov

Opatrenie č. 1.1.2 Modernizácia školskej infraštruktúry

Aktivity:

- znížiť energetickú náročnosť budov základných a materských škôl
- znížiť energetickú náročnosť budov základných umeleckých škôl
- zefektívniť prevádzku školských jedální a obnoviť ich technologické vybavenie

Opatrenie č. 1.1.3 Rozvíjanie spolupráce so školami partnerských miest a zapájanie sa do medzinárodného systému vzdelávania

Aktivity:

- rozvíjať spoluprácu so školami partnerských miest, vytvárať nové kontakty a partnerstvá, pripravovať spoločné projekty a zámery
- v rámci cezhraničnej spolupráce partnerských škôl euroregiónu odstraňovať jazykové bariéry formou výmenných pobytov pedagógov a žiakov našich základných škôl

Opatrenie č. 1.1.4 Rozvíjanie voľnočasových a mimoškolských aktivít detí a mládeže

Aktivity:

- podporovať budovanie nových atraktívnych športovísk
- v spolupráci s centrami voľného času a OZ vybudovať a trvalo prevádzkovať Klub mladých
- zvýšiť využívanie objektov škôl na mimovyučovaciu činnosť pre žiakov a širokú verejnosť

Opatrenie č. 1.1.5 Podpora vytvárania podmienok na prepojenie vzdelávania s požiadavkami trhu práce

Aktivity:

- v spolupráci so strednými odbornými školami a firmami v regióne organizovať exkurzie žiakov základných škôl do vybraných firiem a tým zabezpečiť zvýšenie motivácie o daný odbor

- v rámci vzdelávacieho procesu zabezpečiť propagáciu tradičných remeselných povolání a kvalitnejšie vzdelávanie technických predmetov

2 Kultúra

Zvýšiť záujem obyvateľov o kultúru v našom meste znamená zlepšiť nielen ponuku a propagáciu kultúrnych podujatí, ale aj starostlivosť o kultúrne objekty a ich materiálno-technické vybavenie. S tým úzko súvisí zvýšenie finančných prostriedkov do tejto oblasti nielen z rozpočtu mesta, ale aj z iných zdrojov (granty, dotácie EÚ, sponzorské dary, atď), ktoré budeme chcieť na tieto účely získať a využiť.

PRIORITA 2.1 Rozvíjať kultúru s ohľadom na zachovanie kultúrneho dedičstva mesta

Opatrenie č. 2.1.1 Rozvíjanie činnosti kultúrnych inštitúcií v meste s cieľom zabezpečiť kvalitné kultúrne podujatia pre obyvateľov mesta

Aktivity:

- rozvíjať existujúce a nové aktivity v oblasti kultúry nadväzujúce na históriu a kultúrne dedičstvo mesta
- poskytovať obyvateľom mesta možnosti a priestor na rozvoj ich vlastnej tvorivosti a zručností prostredníctvom inovatívnych kurzov, workshopov a dielní
- realizovať stretnutia amatérskych tvorcov z rôznych oblastí umenia prostredníctvom umeleckých plenérov

Opatrenie č. 2.1.2 Rekonštrukcia kultúrnej infraštruktúry

Aktivity:

- rekonštruovať budovu mestského kultúrneho strediska a kina Choč s cieľom znížiť energetickú náročnosť budovy
- zlepšiť technický stav vybavenia objektu MsKS
- modernizovať technické vybavenie kina Choč
- rekonštruovať a priebežne udržiavať kultúrne pamiatky, pamätníky a pamätihodnosti

Opatrenie č. 2.1.3 Organizačné a personálne skvalitnenie kultúry

- vypracovať kultúrnu koncepciu mesta Dolný Kubín ako nosný dokument v oblasti kultúry
- zvyšovanie kvality a vzdelávania ľudských zdrojov – významného faktora rozvoja kultúry
- vytvoriť samostatnú komisiu pre rozvoj kultúry v meste

Opatrenie č. 2.1.4 Rozvíjanie spolupráce samosprávy mesta a subjektov pôsobiach v kultúre na území mesta a v zahraničí

Aktivity:

- podporovať a realizovať kultúrno-spoločenské podujatia v mestských a okrajových častiach mesta

- podporovať kultúrne aktivity mladých ľudí
- informovať verejnosť o všetkých plánovaných podujatiach v meste prostredníctvom centrálného informačného materiálu
- podporovať dobrovoľnícke a profesionálne aktivity ľudí pracujúcich v oblasti kultúry
- rozvíjať spoluprácu s partnerskými mestami v oblasti kultúrneho dedičstva a histórie

3 Šport

Snahou samosprávy je zvýšiť záujem o športové a pohybové aktivity, a tým zabezpečiť zdravý životný štýl našich obyvateľov. Toto chceme dosiahnuť výstavbou a opravou športovísk a organizovaním nových atraktívnych športových podujatí. Športové kluby v našom meste, ktoré podporujú mladých nádejných športovcov, chceme viac propagovať a podporovať.

PRIORITA 3.1 Vytvoriť lepšie podmienky pre rozvoj rekreačného športu a telesnej výchovy

Opatrenie č. 3.1.1 Zlepšenie podmienok rekreačného športu a športu na školách

Aktivity:

- organizovať tradičné športové podujatia v meste zamerané na rekreačný a školský šport
- organizovať v spolupráci s príslušnými organizáciami športové podujatia pre osoby s ŤZP, seniorov a sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľov
- vytypovať v spolupráci s jednotlivými mestskými časťami požiadavky na priestory pre rozšírenie a budovanie športovísk
- podporiť rekonštrukcie a budovanie nových mestských ihrísk a športovísk
- vytvoriť podmienky na organizovanie medziškolských športových súťaží a školských olympiád

Opatrenie č. 3.1.2 Podpora športových klubov v meste

Aktivity:

- zlepšiť a stabilizovať podporu športových klubov prostredníctvom dotácií z rozpočtu mesta
- zvýšiť podporu športových podujatí v meste organizovaných športovými klubmi
- propagovať činnosť športových klubov a vytvoriť podmienky na ich prezentáciu prostredníctvom webovej stránky mesta
- zvýšiť propagáciu športových podujatí a športovcov

Opatrenie č. 3.1.3 Podpora koncepcie rozvoja športu v meste

- spracovať koncepciu rozvoja športu v meste
- spracovať pasportizáciu športovísk v meste

4 Sociálne služby

Samospráva poskytuje všetky dostupné druhy a formy sociálnych služieb, ktoré sú v súlade s platnou legislatívou SR. Občania mesta však požadujú aj služby, ktoré sú v pôsobnosti iných verejných alebo neverejných poskytovateľov. Povinnosťou samosprávy je sprostredkovať tieto služby a zvýšiť dostupnosť k týmto službám. Zároveň chceme udržať systém poskytovania jednotlivých služieb poskytovaných či už terénnou, ambulantnou alebo pobytovou formou a zvyšovať ich kvalitu. Zvýšenie kvality dosiahneme dôsledným dodržiavaním personálnych, materiálo - technických a etických štandardov v tejto oblasti. Za najdôležitejšie v tejto oblasti však považujeme zvyšovanie kvality ľudských zdrojov.

PRIORITA 4.1 Zvýšiť dostupnosť a kvalitu sociálnych služieb

Opatrenie č. 4.1.1 Podpora, rozvoj a zvyšovanie kvality ľudských zdrojov v sociálnej oblasti

Aktivity:

- zvyšovanie vzdelávania zamestnancov pracujúcich v sociálnej oblasti
- rekvalifikácia nezamestnaných s nízkou úrovňou vzdelania na prácu v sociálnej oblasti

Opatrenie č. 4.1.2 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov s dôrazom na marginalizované skupiny

Aktivity:

- rekvalifikácia marginalizovaných skupín formou duálneho vzdelávania (teória spojená s praxou)

Opatrenie č. 4.1.3 Komplexné dobudovanie siete sociálnych zariadení (sociálnej infraštruktúry) a systému sociálnych služieb

Aktivity:

- vybudovať Komunitné centrum v súlade s novými štandardami komunitných centier
- využiť priestorové možnosti pre rozšírenie existujúcich a vytvorenie nových sociálnych zariadení
- rekonštruovať a modernizovať objekty sociálnych zariadení v spojení so znížením energetickej náročnosti budov
- budovať zariadenia s pobytovou formou poskytovania služieb
- rozvinúť systém starostlivosti o odkázaných dôchodcov

Opatrenie č. 4.1.4 Zvýšenie priameho výkonu terénnych sociálnych pracovníkov v otvorenom prostredí – „streetwork“

Aktivity:

- spracovať dopytovo – orientovaný projekt na reálne potreby komunity mesta DK
- zamestnať odborne zdatných terénnych sociálnych pracovníkov s príslušnou praxou v oblasti „streetworku“

5 Občianska vybavenosť a bytový fond

Našou snahou je zabezpečiť kvalitnú občiansku vybavenosť a bytový fond spĺňajúci všetky parametre, ktoré sú v súčasnosti požadované občanmi mesta.

PRIORITA 5.1 Rozvoj bývania a občianskej vybavenosti

Opatrenie č. 5.1.1 Rozšírenie bytového fondu

Aktivity:

- zabezpečiť vhodné podmienky pre ďalší rozvoj individuálnej bytovej výstavby na území mesta
- budovať nové nájomné bytové domy
- vytvárať vhodné podmienky na zabezpečenie dostupnosti bývania pre všetkých obyvateľov mesta
- obstarávať nájomné byty v širšom územnom obvode mesta v bytových domoch a polyfunkčných domoch
- nakupovať byty v rodinných domoch a obstarávať sociálne bývanie
- využiť možnosti budovania bytov v objektoch, ktoré prestali slúžiť svojmu pôvodnému účelu
- budovať nové byty v rámci nadstavieb, resp. strešných vstavieb
- podporovať obnovu bytového fondu a odstraňovanie systémových porúch bytových stavieb
- spracovať strategický dokument týkajúci sa ďalšieho rozvoja bývania v meste
- zabezpečiť spracovanie podrobnejších územnoplánovacích dokumentácií a podkladov pre rozvojové plochy určené na bývanie

Opatrenie č. 5.1.2 Zlepšenie občianskej vybavenosti

Aktivity:

- zabezpečiť dobudovanie chýbajúcej občianskej vybavenosti
- dobudovať komerčnú vybavenosť v obchodnej zóne
- dobudovať verejnú a záujmovú vybavenosť v jednotlivých častiach mesta
- pokračovať v budovaní mesta ako mesta bez bariér

6 Cestovný ruch

Cesta ako zvýšiť a udržať záujem návštevníkov o Dolný Kubín je rozšírenie a skvalitnenie ponuky služieb cestovného ruchu. Snahou poskytovateľov služieb je zatriktívniť ich ponuku, zvýšiť dostupnosť služieb a rozšíriť ponuku služieb (regionálne gastronomické špeciality, služby vyššieho štandardu, animačné programy a zážitkové podujatia). Rozvoj cestovného ruchu v Dolnom Kubíne bude závisieť od zlepšenia regionálnej spolupráce. Obsah spolupráce môže byť rôznorodý, pričom by sa mal odvíjať od produktu, na ktorom bude participovať samospráva a podnikateľské subjekty ako nositelia jednotlivých prvkov ponuky cestovného ruchu. O prínosoch rozvoja cestovného ruchu by mali byť informovaní aj obyvatelia mesta, aby pozitívne vnímali aktivity spojené s jeho rozvojom a aktívne sa na nich podieľali. Samospráva by mala zamerať svoje úsilie na dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu, na zlepšenie informovanosti a orientácie turistov. Bude potrebné zaviesť jednotnú vizuálnu identitu mesta zrozumiteľnú pre návštevníkov, zlepšiť prezentáciu podujatí a interpretáciu produktov cestovného ruchu. Na dosiahnutie uvedených cieľov a budovanie imidžu mesta bude mať veľký vplyv správna kombinácia komunikačného mixu.

PRIORITA 6.1 Zvýšiť atraktivnosť mesta a tým pritiahnúť nových turistov a návštevníkov mesta

Opatrenie č. 6.1.1 Dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity:

- dobudovať infraštruktúru v turisticky zaujímavých oblastiach Gäcel', Kuzmínovo, Srňacie a Kubínska Hoľa
- v spolupráci s rímsko-katolíckou cirkvou vypracovať plán využitia strediska Kuzmínovo
- vybudovať rozhľadne a odpočívadlá v okolí mesta
- skvalitniť podmienky cykloturistiky a turistiky v okolí mesta – novým značením a rozšírením tejto infraštruktúry
- na existujúcich turistických chodníkoch vybudovať sieť náučných chodníkov s informačnými panelmi
- presunúť križovatku turistických značení do centra mesta

Opatrenie č. 6.1.2 Destinačný manažment - budovanie partnerstiev

Aktivity:

- udržať aktívnu spoluprácu v cestovnom ruchu regionálneho a národného charakteru
- zintenzívniť spoluprácu s partnerskými mestami v oblasti propagácie cestovného ruchu
- spolupracovať s podnikateľmi mesta na propagácii mesta poskytnutím printových propagačných materiálov, ktoré budú v zariadeniach CR k dispozícii pre návštevníkov mesta
- zamerať sa na podporu zavedených značiek a podujatí (Oravský cyklomaratón, Beh do Choča, Hviezdoslavov Kubín.....)

Opatrenie č. 6.1.3 Vytváranie nových produktov cestovného ruchu

Aktivita:

- vyvinúť a zaviesť manažment trvalo udržateľných produktov cestovného ruchu - zavedenie tematicky zameraných produktov cestovného ruchu, vyplývajúcich z identity mesta

Opatrenie č. 6.1.4 Zlepšenie marketingu cestovného ruchu a integrovanej marketingovej komunikácie

Aktivita:

- účasť na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu doma i v zahraničí
- vytvoriť a vydať nové, pre turistov atraktívne propagačné materiály
- posilniť propagáciu produktov cestovného ruchu a destinácie

7 Priemysel a ekonomický rozvoj

Snahou samosprávy je zlepšenie podmienok v oblasti podnikania a v oblasti ponuky pracovných príležitostí pre všetky skupiny obyvateľov.

Priorita 7.1 Vytváraním priaznivých podmienok pre podnikanie zvýšiť zamestnanosť a zabezpečiť ekonomický rozvoj mesta

Opatrenie č. 7.1.1 Zlepšovanie podnikateľského prostredia pre existujúcich zamestnávateľov a vytváranie podmienok pre nových investorov

Aktivity:

- zefektívniť spoluprácu samosprávy s rozhodujúcimi zamestnávateľmi mesta organizovaním pravidelných spoločných stretnutí
- propagovať na rôznych fórach firmy pôsobiace v meste (napr. v partnerských mestách, pri zahraničných návštevách a pod.)
- definovať nové lokality pre investičné aktivity v rámci mesta

Opatrenie č. 7.1.2 Zabezpečenie podpory rozvoja malého a stredného podnikania v meste

Aktivity:

- v rámci legislatívnych možností ponúkať nehnuteľnosti mesta prioritne pre účely malého a stredného podnikania
- podporiť vytváranie drobných prevádzok obchodu a služieb v jednotlivých mestských častiach
- za podmienky racionalizácie činnosti vykonávaných samosprávou, tieto činnosti outsourcovať a tým zabezpečiť podporu malého a stredného podnikateľského sektora
- podporovať vznik chránených pracovných dielní pre telesne postihnutých občanov
- vybudovať poradensko – podnikateľské - inovačné centrum a inkubátor pre začínajúcich podnikateľov
- podporovať sociálne podnikanie

Opatrenie č. 7.1.3 Zabezpečenie podpory diverzifikácie podnikateľského prostredia v meste

Aktivity:

- snažiť sa pre mesto získať investorov z oblasti využitia domácich surovín, resp. investorov zo segmentu moderných technológií
- prispieť k prepojeniu medzi vzdelávaním, výskumom a praxou v rámci podnikateľského prostredia v meste

8 Doprava a dopravná infraštruktúra

Snahou samosprávy je zabezpečiť bezpečnú cestnú premávku na komunikáciách, skvalitniť a zlepšiť obslužnosť územia v meste. Každým rokom sa zhoršuje technický stav pozemných komunikácií vplyvom nárastu hustoty dopravy a ich opotrebovávaním (amortizáciou). Z týchto dôvodov je potrebné zabezpečiť ich údržbu a obnovu. Skvalitnenie cestnej premávky dosiahneme nielen zlepšením technického stavu komunikácií, ale aj organizáciou a reguláciou dopravy. Zlepšenie obslužnosti územia mesta docielime dobudovaním nových a zmenou parametrov existujúcich komunikácií, čím dosiahneme plynulejšie a bezpečnejšie napojenie na cestnú sieť.

PRIORITA 8.1 Rozvíjať dopravnú infraštruktúru s dôrazom na bezpečnú cestnú premávku

Opatrenie č. 8.1.1 Zlepšenie dopravnej obslužnosti mesta

Aktivity:

- zlepšiť dopravnú infraštruktúru zmenou technických parametrov a údržbou pozemných komunikácií
- zlepšiť napojenie komunikácií na území mesta – z vyšších kategórií štátnych ciest na miestne a účelové komunikácie
- podporiť rekonštrukciu štátnych ciest I. a III. triedy na území mesta, vrátane stavebnotechnických úprav problematických križovatiek
- podporiť výstavbu rýchlostnej komunikácie R3, ktorá zabezpečí odľahčenie tranzitnej dopravy v meste
- podporiť vyriešenie zlepšenia napojenia mestskej časti Záskanie na cestu I/70
- rozvíjať a regulovať mestskú a prímestskú autobusovú dopravu za účelom zefektívnenia tejto služby občanovi vo verejnom záujme
- usporiadať vlastnícke vzťahy k pozemkom, na ktorých sú vybudované miestne komunikácie

Opatrenie č. 8.1.2 Zlepšenie statickej dopravy v meste

Aktivity:

- realizovať projekt 1. etapy rozvoja a regulácie statickej dopravy v centre mesta
- pokračovať v regulácii statickej dopravy v zmysle schváleného dokumentu Koncepcia regulácie a rozvoja statickej dopravy v Dolnom Kubíne
- zvýšiť kapacitu odstavňových plôch pri bytových domoch zorganizovaním parkovania vodorovným dopravným značením
- zvýšiť kapacitu parkovacích miest výstavbou nových parkovísk a parkovacích domov

9 Technická infraštruktúra

Snahou samosprávy bude zabezpečiť bezpečnosť, modernizáciu a rozvoj technickej infraštruktúry v meste, ktorá podporí rozvoj mesta a bude naďalej garantovať jeho bezproblémový chod.

PRIORITA 9.1 Zlepšenie technickej infraštruktúry

Opatrenie č. 9.1.1 : Bezpečnosť a modernizácia technickej infraštruktúry

Aktivity:

- rekonštruovať opotrebovanú technickú infraštruktúru
- modernizovať technologicky zastaralé prvky technickej infraštruktúry
- vyregulovať sústavy verejného osvetlenia (geometria svetelných bodov)
- zaviesť nové technológie v oblasti verejného osvetlenia, ktoré zabezpečia pri zachovaní jestvujúcich parametrov svietenia vyššiu spoľahlivosť a nižšiu energetickú náročnosť
- ukončiť prebiehajúci proces modernizácie tepelného hospodárstva v meste
- optimalizovať prevádzku v jednotlivých tepelných okruhoch CZT
- modernizovať kotolňu na biomasu vo výhrevni na ulici Matúškova
- rekonštruovať a intenzifikovať ČOV

Opatrenie č. 9.1.2 : Rozvoj technickej infraštruktúry

Aktivity:

- vybudovať novú technickú infraštruktúru v jednotlivých častiach mesta
- dokončiť odkanalizovanie mestskej časti Kňažia
- inštalovať solárne panely na strechy objektov
- zriadiť centrálny dispečing pre systém CZT v meste
- zriadiť centrálny dispečing pre verejné osvetlenie s možnosťou okamžitého regulovania doby a intenzity svietenia svetelných bodov

10 Životné prostredie

Do roku 2020 chceme, aby sa na území mesta podstatne zlepšili podmienky vo všetkých oblastiach životného prostredia. Prioritou je riešiť súčasný stav v odpadovom hospodárstve s dôrazom na zníženie celkového množstva produkovaných odpadov v meste s využitím všetkých dostupných možností jeho ďalšieho zhodnotenia. Ďalšou dôležitou úlohou v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia je zlepšiť všetky sledované parametre jednotlivých zložiek životného prostredia.

PRIORITA 10.1 Starostlivosť o životné prostredie

Opatrenie č. 10.1.1 Riešenie stavu odpadového hospodárstva v meste

Aktivita:

- zabezpečiť rekultiváciu skládky komunálneho odpadu v Širokej
- zaviesť systém zberu a zhodnotenia biologicky rozložiteľného odpadu
- zefektívniť systém separovania odpadov na území mesta a zvýšiť podiel vyseparovaných zložiek
- využiť možnosti energetického zhodnocovania odpadov
- využívať alternatívne zdroje ekologickej likvidácie odpadov
- vybudovať ďalšie zberné dvory dopĺňajúce existujúci systém zberu vybraných zložiek odpadu
- zabezpečiť vzdelávanie občanov v oblasti odpadového hospodárstva s dôrazom na separovanie, recyklovanie a zhodnocovanie odpadov
- vypracovať Program odpadového hospodárstva mesta Dolný Kubín

Opatrenie č. 10.1.2 Zlepšenie stavu životného prostredia v meste

- zabezpečiť likvidáciu starých environmentálnych záťaží na území mesta
- odstrániť objekty a konštrukcie, ktoré ohrozujú životné prostredie
- využiť rekonštrukcie starých mestských objektov na budovanie „oáz života“
- realizovať ďalšie protipovodňové opatrenia a úpravy vodných tokov na území mesta
- znižovať znečisťovanie vodných tokov a vodných zdrojov
- znižovať množstvo látok znečisťujúcich ovzdušie, ktoré vznikajú na území mesta
- využívať všetky formy obnoviteľných zdrojov energií v meste
- zabezpečiť celkovú ekologickú stabilitu územia a zachovať biodiverzitu

11 Bezpečnosť

V ďalšom období sa chceme zamerať na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov mesta, jeho návštevníkov alebo osôb, ktoré v meste pracujú, študujú a podobne, taktiež na ochranu ich osobnej integrity, majetku, cti, práv a slobôd (sloboda prejavu, spolčovania a zhromažďovania,...)

Ďalej chceme rozvíjať činnosť v oblasti prevencie kriminality, ktorú plánujeme rozšíriť o aktivity so seniormi ako skupinou čoraz viac ohrozovanou majetkovou kriminalitou (podvody s nehnuteľnosťami, s pochybným tovarom), citovým vydieraním atď.

Dôležitým cieľom samosprávy je upevnenie postavenia mestských policajtov, ako dôveryhodných ochrancov našich obyvateľov.

PRIORITA 11.1 Zvýšiť bezpečnosť občanov a návštevníkov mesta

Opatrenie č. 11.1.1 Navýšenie a stabilizácia personálneho obsadenia príslušníkov MsP

Aktivity:

- zvýšiť počet príslušníkov mestskej polície (ideálny stav by bol 1 príslušník MsP/1000 obyvateľov mesta)
- zaviesť 24 hodinovú „nonstop“ službu na mestskej polícii

Opatrenie č. 11.1.2 Rozširovanie, skvalitňovanie a udržateľnosť monitorovacích bezpečnostných zariadení

Aktivity:

- pokračovať v rozširovaní monitorovacieho bezpečnostného kamerového systému mesta
- bezpečnostný kamerový systém rozšíriť do prímestských častí Kňažia, Mokrad', Beňova Lehota, Záskanie
- zabezpečiť kvalitné zariadenia „fotopasce“, využiteľné na miestach, kde dochádza k častému protiprávnemu konaniu

Opatrenie č. 11.1.3 Realizácia projektov a aktivít na prevenciu kriminality

Aktivity:

- realizovať prednáškovú činnosť, besedy a stretnutia s deťmi, mládežou – vytvárať a utvrdzovať v nich zdravé právne povedomie
- realizovať prednáškovú činnosť, besedy a stretnutia so seniormi s cieľom, aby sa vedeli brániť a chrániť seba i svoj majetok pred útokmi a konaním kriminálne závadových osôb
- spolupracovať s Policajným zborom, školami, sociálnymi zariadeniami a inými inštitúciami, ktoré sa zaoberajú prevenciou kriminality
- spolupracovať s terénnymi sociálnymi pracovníkmi mesta

- využívať granty a dotácie poskytnuté vládou SR na realizáciu preventívnych aktivít

Opatrenie č. 11.1.4 Zvýšenie dôveryhodnosti MsP u obyvateľstva

Aktivity:

- spropagovať a prezentovať realizované aktivity, dosiahnuté výsledky a úspechy Mestskej polície prostredníctvom médií (webovej stránke Mesta Dolný Kubín, cez mestskú televíziu TVDK, regionálne denníky, rozhlasové vysielanie)
- spolupracovať s občianskymi združeniami, spolkami, inštitúciami, ktoré nepriamo ovplyvňujú verejnú mienku obyvateľstva a prispeli by k pozitívnejšiemu hodnoteniu MsP
- príslušníkom MsP vstúpiť, aby vystupovali na verejnosti dôstojne, slušne, úctivo, ochotne a ústretovo voči občanom a brali službu v mestskej polícii ako službu verejnosti

12. Princíp partnerstva - prierezová priorita všetkých oblastí strategickej časti PHSR

Princíp partnerstva je dôležitým prvkom programovacieho obdobia 2014 – 2020, ktorý si vyžaduje aktívnu účasť príslušných orgánov všetkých úrovní na príprave, uskutočňovaní a monitorovaní výsledkov projektov, ktoré sú súčasťou regionálnej politiky a sú spolufinancované z prostriedkov štrukturálnych fondov. V praxi to znamená, že pri realizácii projektov všetkých druhov je potrebná úzka spolupráca medzi jednotlivými úrovňami orgánov na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Je potrebné sa zamerať na rozvíjanie a zlepšovanie existujúcich partnerských sietí, ktoré nám zabezpečia možnosť čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ v programovom období 2014 - 2020.

PRIORITA 12.1. Podporovať princíp partnerstva

Opatrenie: 12.1.1 Podporovať rozvoj regionálnej, národnej a nadnárodnej spolupráce

Aktivity:

- organizovať pracovné stretnutia s partnermi za účelom prípravy spoločných projektov, ktoré zabezpečia rozvoj regiónu
- podporovať a realizovať spoločné medzinárodné projekty
- podporovať účasť a členstvo v záujmových združeniach

IV. I M P L E M E N T A Č N Á Č A S Ť

Dôležitou súčasťou implementačnej časti je **akčný plán**. Ide o krátkodobý plán (najlepšie na obdobie jedného roka), ktorý definuje prvé kroky pri plnení PHSR mesta s ohľadom na momentálne finančné, personálne a technické kapacity a naliehavosť navrhnutých aktivít. Ide o časť PHSR, ktorú je potrebné každoročne aktualizovať.

Akčný plán by mal obsahovať:

- zoznam projektov
- časový harmonogram plnenia
- predpokladané zdroje financovania (vlastné a vonkajšie)
- merateľné ukazovatele projektu
- finančnú náročnosť projektu
- určenie realizačného tímu ku každému projektu

16 AKČNÝ PLÁN PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA DOLNÝ KUBÍN NA ROK 2014

Poradové číslo projektu	Názov projektu	Viazanosť na strategickú časť (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita)	Časový harmonogram	Zdroje	Merateľné ukazovatele/indikátory	Finančná náročnosť	Garant
1. VZDELÁVANIE							
1.	Obnova školských objektov	1, 1.1, 1.1.2 Modernizácia školskej infraštruktúry	06 - 11.2014	Vlastné zdroje	Chodník, strecha, oplatenie kuchynský robot, umývačka riadu, plocha strechy a pergoly MŠ VII. - 485 m ² - (12 000,- EUR), stavebná úprava časti oplatenia MŠ VII. , dĺžka 45 m (2 000,- EUR), oplatenie a spevnené plochy v ZŠ s MŠ Kňažia - plocha 150 m ² , dĺžka oplatenia -100m (19 000,- EUR)	53 490,00	Odbor výstavby a životného prostredia Odbor školstva, kultúry, mládeže a športu

2.	Skatepark Bysterec	1, 1.1, 1.1.4 podporovať budovanie nových atraktívnych športovísk	06 – 09.2014	Vlastné zdroje	Betónová plocha skateparku 550 m ²	49 000,00	Odbor výstavby a životného prostredia
3.	Detské ihriská: Záskalie, za MsKS	1, 1.1, 1.1.4 podporovať budovanie nových atraktívnych športovísk		Vlastné zdroje	2 detské ihriská	6 000,00	Odbor školstva, kultúry, mládeže a športu, Odbor dopravy, miestneho hospodárstva a cestovného ruchu
2. KULTÚRA							
4.	MsKS rekonštrukcia strechy	2, 2.1, 2.1.2 rekonštruovať budovu MsKS a kina Choč s cieľom znížiť energetickú náročnosť budovy	06 – 07.2014	Vlastné zdroje	Plocha strechy - (estrádna sála) 750 m ² , Stavebno-technické úpravy kina Choč I. etapa	20 000,00 (strecha) + 25 000,00 (kino) Spolu: 45 000,00	Odbor výstavby a životného prostredia
5.	Spolupráca na realizácii spoločných cezhraničných projektoch s mestom Limanowa - Festival kultúry	2, 2.1, 2.1.4 rozvíjať spoluprácu s partnerskými mestami v oblasti kultúrneho dedičstva a histórie	06.2014	-	Účasť 100 účastníkov na festivale v Limanowej	0,00	Projektový manažér mesta, Odbor školstva, kultúry, mládeže a športu

4. SOCIÁLNE SLUŽBY

6.	Odborné vzdelávanie zamestnancov	4, 4.1, 4.1.1 zvyšovať vzdelávanie zamestnancov pracujúcich v sociálnej oblasti	04.2014	Vlastné zdroje	Vyškolenie 5 – tich zamestnancov	700,00	Odbor sociálnych vecí a rodiny
7.	Spracovanie dokumentu pre podporné bývanie v meste DK	4, 4.1, 4.1.3 využiť priestorové možnosti pre rozšírenie existujúcich a vytvorenie nových sociálnych zariadení	04 – 09.2014	Vlastné zdroje	Dokument	620,00	Odbor sociálnych vecí a rodiny
8.	Spracovanie projektovej dokumentácie vybudovania komunitného centra v meste	4, 4.1, 4.1.3 vybudovať komunitné centrum v súlade s novými štandardmi komunitných centier	08 – 10.2014	Dotácia z MV SR, vlastné zdroje	Projektová dokumentácia	7 470,00	Odbor sociálnych vecí a rodiny, projektový manažér mesta

5. OBČIANSKÁ VYBAVENOSŤ

9.	Chodník na ul. Športovcov - MsKS	5, 5.1, 5.1.1	07 -08.2014	Vlastné zdroje	Plocha chodníka 75 m2, dĺžka oplozenia 48m	4 000,00	Odbor výstavby a životného prostredia
10.	Spracovanie dokumentu Program rozvoja bývania v meste DK	5,5.1, 5.1.1 spracovať strategický dokument týkajúci sa ďalšieho rozvoja bývania v meste	04 – 10.2014	Vlastné zdroje	Dokument	950,00	Odbor sociálnych vecí a rodiny

6. CESTOVNÝ RUCH

11.	Dobudovanie cyklistickej a turistickej infraštruktúry	6, 6.1, 6.1.1 skvalitniť podmienky cykloturistiky a turistiky v okolí mesta	05 - 07.2014	EÚ, vlastné zdroje	3 prístrešky vrátane vnútorného sedenia	11 800,00	Odbor výstavby a životného prostredia
12.	Spracovanie nových propagačných materiálov v rámci spoločného cezhraničného projektu INFOTUR	6, 6.1, 6.1.4 vytvoriť a vydať nové, pre turistov atraktívne propagačné materiály	04 - 06.2014	Zdroje EÚ	5 druhov propagačných materiálov v PL a SK jazyku, cca 3 000 ks	0,00	Odbor dopravy, miestneho hospodárstva a cestovného ruchu
13.	Distribúcia propagačných materiálov z oblasti cestovného ruchu do partnerských miest	6, 6.1, 6.1.4 posilniť propagáciu produktov cestovného ruchu a destinácie	celoročne	Vlastné zdroje, zdroje EÚ	Propagačné materiály distribuované do Limanowa, Lipnica Wielka Vsetín – on line prenos z DK	0,00	Odbor dopravy, miestneho hospodárstva a cestovného ruchu

8. DOPRAVA A DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

14.	Úpravy miestnych komunikácií Aleja slobody, M. Hamuljaka, križovatka kpt. Jaroša	8, 8.1, 8.1.1 zlepšiť dopravnú infraštruktúru zmenou technických parametrov a údržbou pozemných komunikácií	06 -11.2014	Vlastné zdroje	Stavebno-technická úprava križovatky na ul. kpt. Jaroša (10 000,- EUR)	56 500,00	Odbor výstavby a životného prostredia, Odbor dopravy, miestneho hospodárstva a cestovného ruchu
15.	Parkoviská ul. Mierová, sídlisko Banisko	8, 8.1, 8.1.2 zvýšiť kapacitu parkovacích miest výstavbou nových parkovísk a parkovacích domov	07 – 10.2014	Vlastné zdroje	Plocha parkovacích miest na ul. Mierová 493m ² , 20 parkovacích	48 800,00	Odbor výstavby a životného prostredia

					miest, sídliisko Banisko na ul. Chočská - plocha parkovacích miest 220 m2, 8 parkovacích miest		
9. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA							
16.	Rozšírenie verejného osvetlenia pri lekární na Brezovci, IBV Beňová Lehota	9, 9.1, 9.1.2 vybudovať novú technickú infraštruktúru v jednotlivých častiach mesta	08 - 09.2014	Vlastné zdroje	Počet nových svetelných bodov: Brezovec 1ks, IBV Beňová Lehota 3ks	8 550,00	Odbor výstavby a životného prostredia
10. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE							
17.	Rekultivácia skládky Široká	10, 10.1, 10.1.1 zabezpečiť rekultiváciu skládky KO v Širokej	08 -12.2014	TS s.r.o Dolný Kubín, EÚ, ŠR SR	Skládka Široká	5 602 658,00	TS s.r.o. Odbor dopravy, miestneho hospodárstva a cestovného ruchu
18.	Spracovanie dokumentu Program odpadového hospodárstva mesta DK	10, 10.1, 10.1.1 vypracovať Program odpadového hospodárstva mesta DK	01 -07.2014	Vlastné zdroje	Dokument	250,00	Odbor dopravy, miestneho hospodárstva a cestovného ruchu

19.	Vybudovanie ďalšieho zberného dvora v meste DK	10, 10.1, 10.1.1 vybudovať ďalšie zberné dvory dopĺňajúce existujúci systém zberu vybraných zložiek odpadu	08 -12.2014	Vlastné zdroje	Zberný dvor	3 000,00	Odbor dopravy, miestneho hospodárstva a cestovného ruchu
11. BEZPEČNOSŤ							
20.	Prednášková činnosť so seniormi na tému prevencie kriminality a právne povedomie	11, 11.1, 11.1.3 realizovať prednáškovú činnosť, besedy a stretnutia so seniormi s cieľom, aby sa vedeli brániť a chrániť seba i svoj majetok pred útokmi a konaním kriminálne závadových osôb	celoročne	Vlastné zdroje	2 prednášky	100,00	Mestská polícia
21.	Výuka na detskom dopravnom ihrisku v spolupráci s Policajným zborom SR, prednášková činnosť na školách	11, 11.1, 11.1.3 realizovať prednáškovú činnosť, besedy a stretnutia s deťmi, mládežou – vytvárať a utvrdzovať v nich zdravé právne	05 -10.2014	Vlastné zdroje	4 prednášky, 3 x výuka na detskom dopravnom ihrisku	10,00	Mestská polícia
22.	Spracovať projekt na prevenciu kriminality s úmyslom obstaráť nové kamery, záznamové zariadenie, rakovú skrinku.	11, 11.1, 11.1.2 pokračovať v rozšírení monitorovacieho bezpečnostného kamerového systému mesta	09 -11.2014	Dotácia Vláda SR, Vlastné zdroje,	Nové kamery, zálohové zariadenie, raková skrinka	12 000,-	Mestská polícia, projektový manažér

23.	Účasť MsP na stretnutiach Mestských výborov	11, 11.1, 11.1.4 spolupracovať s občianskymi združeniami, spolkami, inštitúciami, ktoré nepriamo ovplyvňujú verejnú mienku obyvateľstva a prispeli by k pozitívnejšiemu hodnoteniu MsP	celoročne	Vlastné zdroje	Počet stretnutí 6	100,-	Mestská polícia
12. PRINCÍP PARTNERSTVA							
	Participácia na medzinárodnom projekte Gramotnosť na tretiu	12, 12.1, 12.1.1 podporovať a realizovať spoločné medzinárodné projekty	05 - 12.2014	-	Spracovaný dokument	0,00	Odbor sociálnych vecí a rodiny
	Vstup do združenia MAS Orava o.z	12, 12.1, 12.1.1 podporovať účasť a členstvo v záujmových združeniach	04.2014 -	Vlastné zdroje	Členstvo v združení, možnosť čerpania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ	250,00	Prednosta MsÚ

PHSR V KONTEXTE PROGRAMOVÝCH DOKUMENTOV SR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dolný Kubín je strednodobý programový dokument, ktorý mesto Dolný Kubín vypracováva v súlade so zákonom NR SR č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Východiskové dokumenty pre vypracovanie PHSR

- Programové dokumenty jednotlivých oddelení MsÚ v Dolnom Kubíne, väčšinou vo forme informatívnych správ a realizačných zámerov;
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, AUREX, december 2001;
- Analýza sociálno – ekonomického rozvoja okresu;
- Národný rozvojový plán;
- PHSR Žilinského samosprávneho kraja;
- Územný plán mesta Dolný Kubín;
- Rozvojový plán mesta Dolný Kubín;

Štatistické informácie a stanoviská pre PHSR

- Štatistický úrad SR;
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny;
- Krajský úrad v Žiline;
- Úrad Žilinského samosprávneho kraja;
- Príslušné organizačné útvary MsÚ v Dolnom Kubíne;
- Iné právnické a fyzické osoby;

Prerokovanie a schvaľovanie PHSR

Podľa zákona NR SR č. 503/2001 Z.z. mesto Dolný Kubín prerokováva a schvaľuje PHSR. Prerokovávanie sa realizuje v týchto etapách:

- na úrovni jednotlivých pracovísk MsÚ v Dolnom Kubíne
- na úrovni vedúcich pracovníkov MsÚ v Dolnom Kubíne
- na úrovni Mestskej rady v Dolnom Kubíne
- na úrovni Mestského zastupiteľstva v Dolný Kubíne

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Dolný Kubín schvaľuje mestské zastupiteľstvo.

LEGISLATÍVNY RÁMEC

- Zákon č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- Zákon č. 222/1996 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy,
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon)
- Metodický pokyn MP SR z 5. 11. 2002 č. 817/2002 k nariadeniu vlády SR č. 491/2002 Z.z.
- Zákon č. 733/2004 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení z. č. 553/2001 Z. z., z. č. 96/2002 Z. z., z. č. 261/2002 Z. z., z. č. 393/2002 Z. z., z. č. 529/2002 Z. z. (zákon o odpadoch)
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- Národný rozvojový plán, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, Žilinský samosprávny kraj
- Územný plán mesta Dolný Kubín
- Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky
- Národný rozvojový plán, Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja
- Národný environmentálny akčný plán
- Územný plán VÚC Žilina
- Atlas krajiny SR, SA.P 2002

Na príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja spolupracovali:

Občania, predstavitelia podnikateľských organizácií, škôl, neziskových organizácií, štátnych a verejnoprospešných inštitúcií

Mestské zastupiteľstvo v Dolnom Kubíne

Mestský úrad Dolný Kubín

Primátor mesta Dolný Kubín: Mgr. Roman Matejov

Pracovný tím menovaný primátorom mesta:

Ing. Vladimír Adamec – garant dokumentu

Ing. Beáta Valeková – koordinátorka spracovania dokumentu

Ing. Michal Švento – garant za oblasť: vzdelávanie, kultúra, šport, voľný čas, mládež

Ing. Jozef Gruchalák – garant za oblasť: sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie, služby občanom

Ing. Miroslav Kosmel' – garant za oblasť: cestovný ruch, technická infraštruktúra, podnikanie

Ing. Marián Smoleň – garant za oblasť: inžinierske siete, výstavba, životné prostredie, výrobná sféra

Mgr. Peter Uhrina – garant za oblasť: bezpečnosť

Ing. Ivan Dudáš – za podnikateľskú sféru

Ing. František Jedinák – Agentúra Sever – odborný konzultant

PRÍLOHA Č.1

Pamiatky evidované na základe Zákona č.49 /2002:

Druh	Zamerané	Adresa umiestnenia	popis
plastika	J. Matúška	Matúšková 6	miesto, na ktorom stál rodný dom tohto významného básnika, spisovateľa a publicistu, jedného z najodhadenejších štúrovcov, autora dnešnej slovenskej hymny
kaštieľ - sirotinec	Abaffyovský kaštieľ	Mokradská ul.56 -58	renesančný kaštieľ obdĺžnikového pôdorysu s charakteristickou manzardovou strechou a dvoma cibulovitými vežičkami z prvej polovice 17. storočia v miestnej časti Mokrad
kostol	Sv. Kataríny	Radlinského ul. 1	najstaršia kultúrna a historická pamiatka mesta
pamätaná tabuľa	Andrej Radlinský	Radlinského ul. 10	nachádza na budove Elkopu v centre mesta Dolný Kubín, kde predtým stál jeho rodný dom
kúria	Zhontágovská kúria	Záskalická ul. 16 -17	pôvodne stredoveká kúria, neskôr prestavaná, asi okolo roku 1706, využívaná ako sýpka
dom ľudový pamätný	Andrej Halaša	Záskalická ul. 55	rodný dom Andreja Halašu
tabuľa pamätaná	Andrej Halaša	Záskalická ul.55	
zvonica drevená	-	Záskalická ul. 59	Baroková zvonica z roku 1860 pozostáva z dvoch častí. V spodnej murovanej časti bol v minulosti obecný archív a požiarna zbrojnica. Vo vrchnej drevenej bol zvon.
hrob s pomníkom	P.O.Hviezdoslav	Historický cintorín	
hrob s pomníkom	J.Matúška	Historický cintorín	
hradisko výšinné Tŕniny	-	Veľký Bysterec	Výšinná poloha pôvodne osídlená v eneolite, dobe laténskej a staršej dobe rímskej. Na základe niektorých nálezov sa predpokladá, že táto poloha bola využívaná aj vo včasnom stredoveku.
pomník SNP	-	Areál pri Tesco	pomník umiestnený na skale , kedysi v areáli kasární
sýpka zrubová		Srňacie	
kaštieľ	Smrecsanyovský kaštieľ	Malý Bysterec	empírový kaštieľ z 1. tretiny 19.storočia. Je to jednoposchodová budova so stredným portikom, na ktorom je balkón s kamenným zábradlím
dom ľudový zrubový		Srňacie	

dom remeselnícky	Florinov dom	Gäcelská cesta 3	remeselnícko-farbiarsky dom z 18. storočia nachádzajúci sa pri katolíckej fari
pamätník	sovietskej armáde	Hviezdoslavovo námestie	nachádza sa na Hviezdoslavovom námestí, má podobu pootvorenej knihy, v jeho spodnej časti je uvedený dátum oslobodenia Dolného Kubína 4.4.1945
pomník	P.O.Hviezdoslav	Hviezdoslavovo námestie	bronzová socha P.O.Hviezdoslava od autora Fraňa Štefunka odkrytá v roku 1936, nachádza sa pred Literárnym múzeom P.O.Hviezdoslava
radnica	Mestský úrad	Hviezdoslavovo námestie 2	Postavený bol v roku 1888 ako budova peňažného ústavu Penstar – bankový dom. V prvej polovici 20. storočia v nej sídlili rôzne inštitúcie, od konca 20. storočia slúži ako radničný dom.
múzeum	Biblioteka Caploviciana	Hviezdoslavovo námestie 7	Najstaršie literárne múzeum na Slovensku. Jeho budova bola postavená začiatkom 20. storočia ako knižnica V.Čaploviča, ktorého knižné zbierky sú tu umiestnené dodnes
tabuľa pamätná	SNP – mobilizácia	Hviezdoslavovo námestie 11	
dom Župný pamätný	Oravská galéria	Hviezdoslavovo námestie 11	Pochádza z poslednej tretiny 17. storočia s vnútorným arkádovým dvorom. Jeho fasáda bola zmenená v neobarokovom slohu, nachádza sa na nej župný erb z 18. storočia. V súčasnosti je v nej umiestnená Oravská galéria so svojimi stálymi expozíciami.
dom pamätný	dom švagra P.O.Hviezdoslava	Hviezdoslavovo námestie 22	Nachádza sa oproti Múzeu P.O.H. – básnik tu žil, pracoval a v roku 1921 aj zomrel.
tabuľa pamätná	P.O.Hviezdoslav	Hviezdoslavovo námestie 22	Nachádza sa na fasáde domu, kde básnik žil a pracoval.
dom pamätný	L.N. Jégé	Hviezdoslavovo námestie 32	rodný dom L.N. Jégého
tabuľa pamätná	L.N. Jégé	Hviezdoslavovo námestie 32	Nachádza sa na fasáde domu, v ktorom sa spisovateľ narodil, pracoval i zomrel.
pamätník	Janko Matúška	Kohútov sad	autora slovenskej hymny pripomína pamätník pre ZŠ Janka Matúšku